

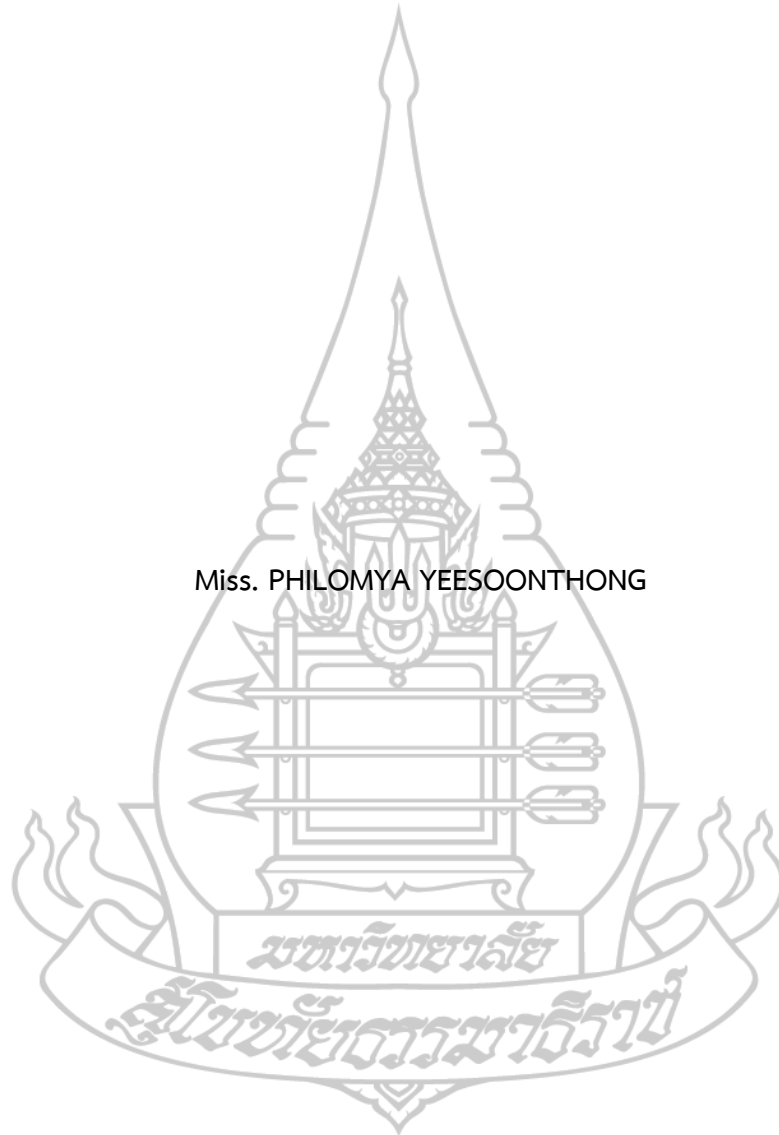
ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

The Effects of Graphic Organizers in the Topic of Laws in Daily Life on
Learning Achievement of Grade 12 Students at Satri Ang Thong School,
Ang Thong Province

Miss. PHILOMYA YEESOONTHONG

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction
School of Educational Studies Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง
ชื่อและนามสกุล	นางสาวภริมยา ยี่สุนทอง
แขนงวิชา / วิชาเอก	หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดรุณี จำปาทอง)

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา คั่นคว่ำอิสระ ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

ผู้ศึกษา นางสาวกริมา ยี่สุนทอง รหัสนักศึกษา 2632101560

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน จำนวน 5 แผน 10 คาบ และ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน มีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.24 - 0.79 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.2 - 0.8 และมีความเที่ยงเท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ เทคนิคผังกราฟิก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สังคมศึกษา มัธยมศึกษา

Independent Study title: “The Effects of Graphic Organizers in the Topic of Laws in Daily Life on Learning Achievement of Grade 12 Students at Satri Ang Thong School, Ang Thong Province”

Author: “Miss. PHILOMYA YEESOONTHONG”; ID: “2632101560”;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction)

Independent Study Advisor: Assistant Professor Dr. Walai Isarankura Na Ayudhaya;

Academic year: 2023

Abstract

The purpose of this study was to compare learning achievements in the topic of Laws in Daily Life of Grade 12 students at Satri Ang Thong School, Ang Thong Province, before and after learning under the Graphic Organizers.

The research sample consisted of 40 grade 12 students who studied in the second semester of the academic year 2023 at Satri Ang Thong School, Ang Thong Province, obtained by cluster sampling. The research instruments were 1)5 lesson plans for 10 periods, using Graphic Organizers in the topic of Laws in Daily Life; 2) learning achievement test in the topic of Laws in Daily Life with difficulty index between 0.24-0.79, discrimination index between 0.2-0.8, and reliability coefficient of 0.89. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation and t-test.

The research finding showed that post-learning achievement in the topic of Laws in Daily Life of the students who learned under Graphic Organizers was higher than pre-learning counterpart achievement at the 0.05 level of statistical significance.

Keywords : Graphic Organizers, Learning achievement, Social studies,
Secondary Education

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดรุณี จำปาทอง สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำแนะนำและติดตามการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้อ่อบ่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบเครื่องมือ ให้ข้อเสนอแนะ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง คณาจารย์ ทุกท่าน ที่ได้อำนวยความสะดวก ให้ความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือในการนำเครื่องมือมาทดลอง ขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนักศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่สนับสนุนการทำวิจัยครั้งนี้ ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และให้กำลังใจมาโดยตลอด ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าประโยชน์และคุณค่าทั้งหมดที่เกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่บุคลากรทางการศึกษาและผู้สนใจทั่วไปตลอดจนเป็นประโยชน์ในด้านการศึกษาต่อไป

นางสาวภิรมยา ยี่สุนทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามงานวิจัย	5
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ขอบเขตการวิจัย	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 : กลุ่มสาระ	
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและหลักสูตรสถานศึกษา	10
การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก	23
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	52

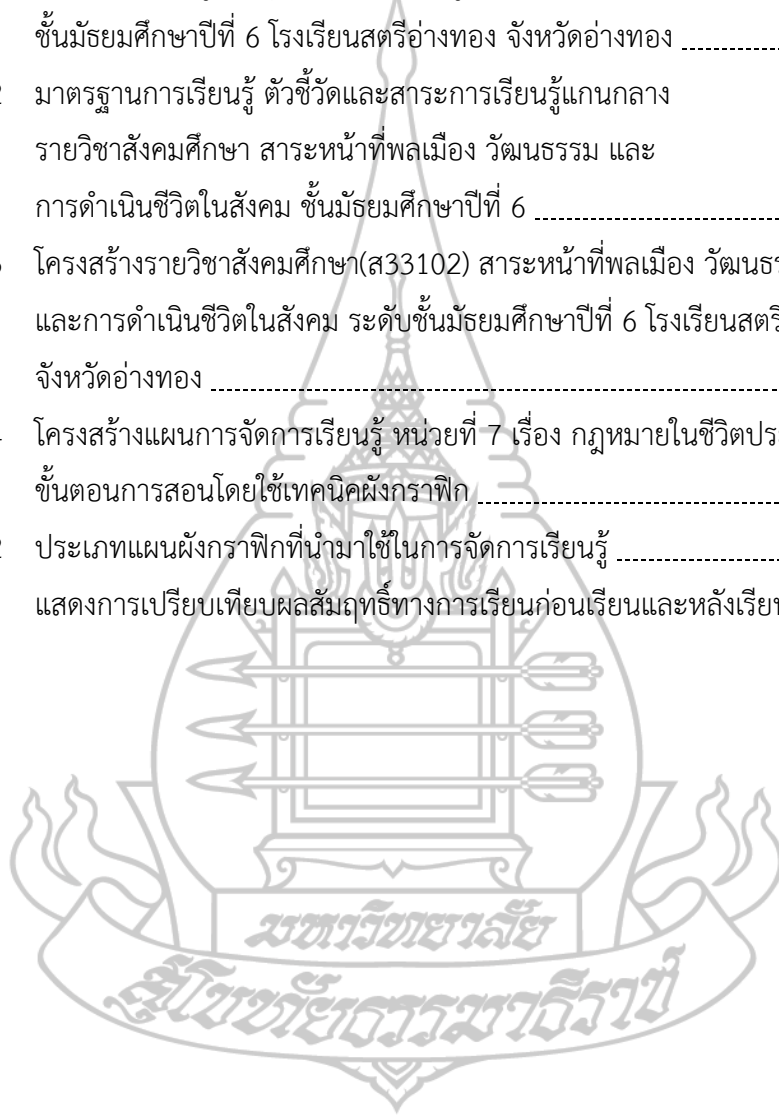
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	56
สรุปการวิจัย	56
อภิปรายผล	57
ข้อเสนอแนะ	59
บรรณานุกรม	60
ภาคผนวก	66
ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	67
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	73
ค ผลการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ด้วยวิธีการหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC)	124
ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์	136
ประวัติผู้ศึกษา	140

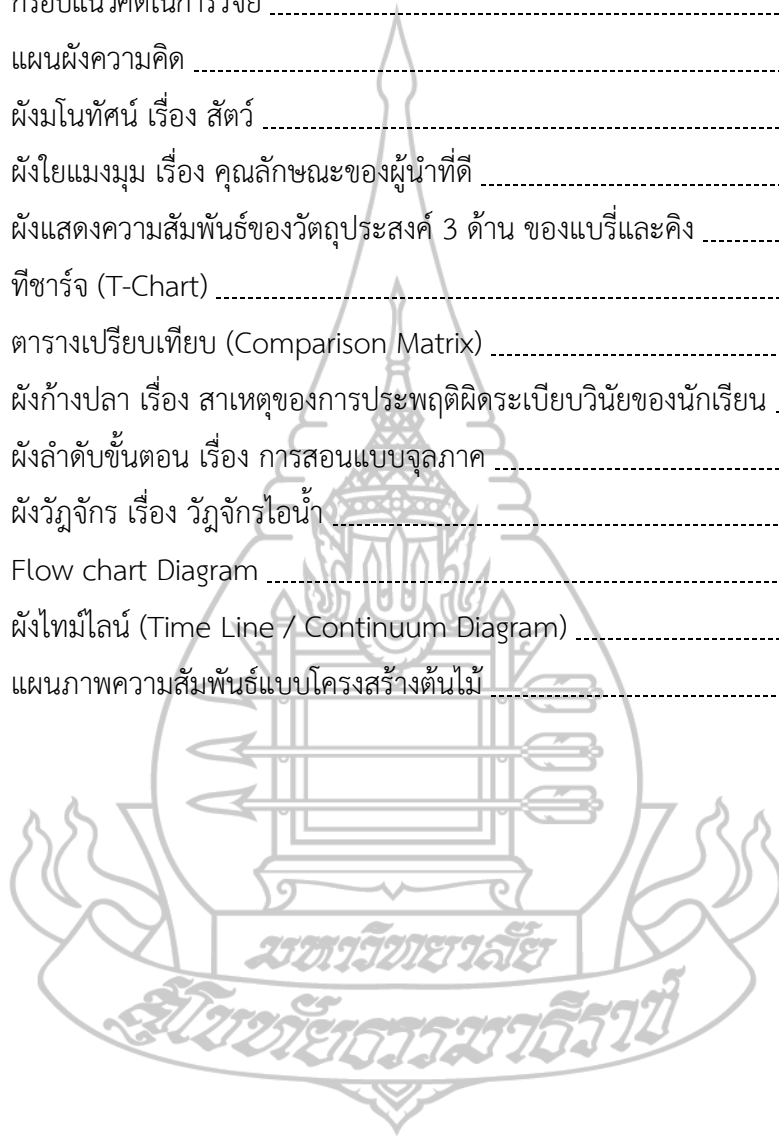
สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง 14
ตารางที่ 2.2	มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง รายวิชาสังคมศึกษา สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และ การดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 14
ตารางที่ 2.3	โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา(ส33102) สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง 20
ตารางที่ 2.4	โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ 7 เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน 22
ตารางที่ 3.1	ขั้นตอนการสอนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก 46
ตารางที่ 3.2	ประเภทแผนผังกราฟิกที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ 47
ตารางที่ 4.1	แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน 55

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
ภาพที่ 2.1 แผนผังความคิด	24
ภาพที่ 2.2 ผังมโนทัศน์ เรื่อง สัตว์	25
ภาพที่ 2.3 ผังใยแมงมุม เรื่อง คุณลักษณะของผู้นำที่ดี	25
ภาพที่ 2.4 ผังแสดงความสัมพันธ์ของวัตถุประสงค์ 3 ด้าน ของแปรีและคิง	26
ภาพที่ 2.5 ทีชาร์จ (T-Chart)	26
ภาพที่ 2.6 ตารางเปรียบเทียบ (Comparison Matrix)	27
ภาพที่ 2.7 ผังก้างปลา เรื่อง สาเหตุของการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียน	27
ภาพที่ 2.8 ผังลำดับขั้นตอน เรื่อง การสอนแบบจุลภาค	28
ภาพที่ 2.9 ผังวัฏจักร เรื่อง วัฏจักรไอน้ำ	28
ภาพที่ 2.10 Flow chart Diagram	29
ภาพที่ 2.11 ผังไทม์ไลน์ (Time Line / Continuum Diagram)	29
ภาพที่ 2.12 แผนภาพความสัมพันธ์แบบโครงสร้างต้นไม้	30

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาด้านการปฏิรูปการเรียนรู้ ทั้งระบบให้สัมพันธ์ เชื่อมโยงผลกัน และพัฒนาผู้เรียนให้สามารถคิดวิเคราะห์ เรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง มีลักษณะที่พึงประสงค์และทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, น. 212) ในการจัดการการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพแก่ทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นพลโลกที่มีคุณภาพ มีความสามารถที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเป็นศาสตร์ที่ใช้ในการบูรณาการ ระหว่างหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่มีการเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในหลักสูตรเข้าด้วยกัน โดยนำมาเป็นประเด็นปัญหา หรือเนื้อหาสาระที่ศึกษา อันส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดค้น ศึกษาแยกแยะ เข้าใจแนวคิดและวิเคราะห์ เหตุการณ์ต่าง ๆ สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการวางแผนชีวิตและการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 145) ด้วยเหตุนี้การเรียนการสอนจะไม่เน้นเพียงเนื้อหาความรู้ทางวิชาการที่ใช้เพียงการท่องจำ แต่ต้องฝึกให้ผู้เรียนเป็นนักคิด ผู้เรียนจึงต้องรู้จักพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรู้จัก การคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักเชื่อมโยงข้อมูลผ่านกระบวนการ วิเคราะห์เป็นความคิดรวบยอด การคิดจึงเป็นกระบวนการที่ทำให้การศึกษาเชื่อมโยงกับสิ่งต่างๆ

การจัดการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีความสำคัญ ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านความรู้ของวิชาต่าง ๆ ในศาสตร์สังคมศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะทางวิชาการ ด้านเจตคติและค่านิยม เช่น รู้จักคิด วิเคราะห์ รู้จักทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดีมีเหตุผล คิดสร้างสรรค์ ยึดมั่นคุณธรรม นำความรู้เพื่อการดำเนินชีวิตที่มีความสุข และยังส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้หลายศาสตร์ประกอบกัน โดยกำหนดสาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อตาม มาตรฐานตัวชี้วัดไว้ 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ และสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งจะเห็นได้ว่า กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเนื้อหาประกอบ ไปด้วยองค์ความรู้และข้อมูลทีมาก ครูผู้จึงต้องจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งมีบทบาทในการช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ และเข้าใจ

การดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล การอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลกและตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ได้กำหนดกรอบและแนวทางในการจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ประกอบกับสถานการณ์ในปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับคุณภาพด้านความรู้ที่ต้องการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นทุกกลุ่มสาระในโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศซึ่งกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมก็เช่นเดียวกัน ครูผู้สอนต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการสอนที่ความหลากหลายและตรงกับความต้องการของผู้เรียนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นซึ่งประกอบไปด้วยการพัฒนาพฤติกรรมด้านการเรียนรู้ตามแนวความคิดของ Anderson and Kratwohl (2001. อ้างถึงใน วิชัย วงษ์ใหญ่ และกัญญา ลินทร์ตันศิริกุล, 2558) ได้แก่ ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ การประเมิน และการสร้างสรรค์

จากประสบการณ์ในการเป็นครูผู้สอนรายวิชาสังคมศึกษา พบว่า เนื้อหาวิชามีข้อมูลจำนวนมาก ใช้วิธีการสอนที่เน้นการบรรยาย นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ทำให้ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และจากข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง, 2566, น. 5) ที่ได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 5 ปี (2566 - 2570) พบว่า การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันได้รับผลกระทบภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ส่งผลกระทบทางลบในด้านสุขภาพจิตและการสูญเสียโอกาสในการเรียนรู้ของผู้เรียน ประสบปัญหาสุขภาพจิตที่เกิดจากความเครียดแบบที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ทั้งจากการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนและวิถีการดำรงชีวิตแบบปกติใหม่ ส่งผลให้ผู้เรียนบางกลุ่มไม่มีโอกาสเข้าถึงการศึกษ เกิดสภาวะถดถอยและสูญเสียโอกาสในการเรียนรู้ ทำให้พัฒนาการของผู้เรียนช้ากว่าปกติ และจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ พบว่า ถึงแม้ว่าคนไทยจะได้รับโอกาสทางการศึกษาสูง โดยมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ 15 - 59 ปี เพิ่มขึ้นต่อเนื่องจาก 8.8 ปี ในปีการศึกษา 2551 เป็น 9.4 ปี ในปี 2559 แต่ในภาพรวมของการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยอยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนขั้นพื้นฐานมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 เนื่องจากข้อจำกัดที่สำคัญของการศึกษาไทย ทั้งปัญหาเรื่องหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนที่เน้นการท่องจำและปัจจัยการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครูที่มีคุณภาพยังกระจายไม่ทั่วถึงในบางพื้นที่เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ความสามารถในการเรียนถดถอยและส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

โรงเรียนสตรีอ่างทอง ที่มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนได้พัฒนาการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีการประกันคุณภาพภายในการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อพัฒนาศักยภาพที่มีในตัวของผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ให้รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วก็ยังประสบปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำเช่นกัน โดยผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคมที่ผ่านมา เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ อยู่ในระดับต่ำไม่ถึงร้อยละ 50 โดยในปีการศึกษา 2563 มีคะแนนเฉลี่ย 43.65 ปีการศึกษา 2564 มีคะแนนเฉลี่ย 44.18 และในปีการศึกษา 2565 มีคะแนนเฉลี่ย 47.10 (รายงานคะแนนการสอบปลายภาค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนสตรีอ่างทอง) และจากข้อมูลการรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O - NET) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ผลปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2563 - 2565 มีคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนไม่ถึงร้อยละ 50 โดยในปีการศึกษา 2563 มีคะแนนเฉลี่ย 37.98 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง, 2563, น. 6/8) ปีการศึกษา 2564 มีคะแนนเฉลี่ย 48.20 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง, 2564, น. 3/4) และปีการศึกษา 2565 มีคะแนนเฉลี่ย 39.33 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง, 2565, น 3/4) ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับต่ำ

จากข้อมูลเบื้องต้นจะเห็นได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา สาระหน้าที่พลเมืองและการดำเนินชีวิตในสังคมและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ O - NET ใน 3 ปีที่ผ่านมา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าร้อยละ 50 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับต่ำ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ผลลัพธ์การพัฒนาที่คาดหวังของผู้เรียนโรงเรียนสตรีอ่างทอง ซึ่งสาเหตุอาจเป็นเพราะเนื้อหาวิชา สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม มีองค์ความรู้ที่มีเนื้อหาข้อมูลมากและยิ่งไปกว่านั้น ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน มีเนื้อหาที่ค่อนข้างยาก ซับซ้อน ประกอบไปด้วยประเด็นหลัก ประเด็นรองและประเด็นย่อย ต้องอาศัยการเชื่อมโยงข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันในการสรุปข้อมูลให้เกิดความชัดเจน ดังนั้นจากปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องหาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง สรุปข้อมูลพัฒนาความสามารถในการคิด ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ ด้านความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การประเมิน ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนวรรณกรรม พบว่าผังกราฟิกเป็นเทคนิคสำคัญประการหนึ่ง ที่จะช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังงานวิจัยของมิ่งขวัญ ธรรมสโรช (2546, น. 37) ได้ศึกษาผลของวิธีสอนโดยใช้ผังกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง สิ่งแวดล้อม ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและ

วัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏว่านักเรียนที่สอนโดยใช้ผังกราฟิกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยของ กมนณัฐ ศรีพนม (2549) ได้ศึกษาผลการสอนโดยใช้ผังกราฟิกที่มีต่อการคิดอย่างมีเหตุผลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การปกครองระบอบประชาธิปไตย ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองฉิม (สิงห์ จันทร์บำรุง) จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่สอนโดยใช้ผังกราฟิก เรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เกษมศักดิ์ หนูชุม (2552, น. 66) ได้ศึกษาผลการใช้เทคนิคผังกราฟิกเรื่อง หลักกรรมทางพุทธศาสนาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระแสงวิทยา อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องหลักกรรมทางพุทธศาสนาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลของ นัยณีย์ ไกรนรา (2562, น. 78) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัวที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังกราฟิกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัวหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เทคนิคในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้มีหลากหลายรูปแบบ แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบการสอน โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองด้วยวิธีการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆแล้วเลือกสรุปข้อมูลที่เกี่ยวข้องและนำเสนอ เชื้อถือ รู้จักจัดกระทำกับข้อมูลที่รวบรวมเพื่อนำสู่การตีความหมายข้อมูล แล้วสรุปเป็นองค์ความรู้หรือเสนอเป็นผลสรุปจากการค้นคว้า ในการนำเสนอข้อมูลและการค้นคว้าสามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของผังกราฟิก เป็นนวัตกรรมการสอนที่ครูผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และนำไปปฏิบัติ ดังที่ทศนา เขมมณี (2552) กล่าวถึงผังกราฟิกทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้น ๆ การใช้ผังกราฟิกเป็นเทคนิคที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ จำนวนมาก เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจสาระนั้นง่ายขึ้น เร็วขึ้น และจดจำได้นาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเนื้อหาสาระหรือข้อมูลต่างๆที่ผู้เรียนประมวลมานั้นอยู่ในลักษณะกระจัดกระจาย ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนจัดข้อมูลเหล่านั้นให้เป็นระบบระเบียบอยู่ในรูปแบบที่อธิบายให้เข้าใจและจดจำได้ง่าย (กรมวิชากร, 2545, น. 210) แผนผังกราฟิกยังเป็นการจัดหมวดหมู่โครงสร้างความคิด โดยใช้แผนภาพในลักษณะต่างๆที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้มองเห็นภาพความสัมพันธ์และเชื่อมโยงอย่างมีระบบระเบียบ เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจัดระบบระเบียบใหม่ นำไปสู่ความควบคุมที่เป็นกลยุทธ์ในการทำ

ให้เกิดการจำระยะยาว (Long Term Memory) และให้เกิดความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือความสามารถของผู้เรียนหลังสิ้นสุดการเรียนการสอนจากไม่รู้เป็นรู้ทำไม่ได้เป็นทำได้ และไม่ชอบเป็นชอบ (ปราณี เสนีย์ และมีชัย สีเจริญ, 2544, น. 61) ดังนั้นเมื่อนำเทคนิคแผนผังกราฟิกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนทำให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อผู้สอนและผู้เรียนได้เห็นการนำเสนอความรู้ เนื้อหาสาระ เป็นแผนผังที่เชื่อมโยงกันเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเห็นข้อมูลอย่างเป็นระบบระเบียบ เพื่อพัฒนาทักษะความคิด เกิดการจดจำได้ในระยะยาว และส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ด้วยเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดยเน้นให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการคิด พัฒนาปัญญา สร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยให้ผู้เรียนเข้าถึงประสบการณ์ด้วยตนเอง และใช้กระบวนการในลักษณะการเรียนรู้ร่วม รวมทั้งใช้กระบวนการคิดเพื่อสร้างความหมายในสิ่งที่เรียนและยังสอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ที่ต้องการให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 6) และยังเป็นการพัฒนาความคิด ช่วยเพิ่มความมีเหตุผล การเข้าใจความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ช่วยลำดับความคิดตามลำดับความสำคัญ และช่วยพัฒนาการจำอันจะนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2. คำถามงานวิจัย

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกราฟิกมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือไม่อย่างไร

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

4. สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวันหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังหรือแผนภาพในการจัดระบบการคิด กระตุ้นความคิด และส่งเสริมความคิดของนักเรียนให้เป็นรูปธรรม และสามารถสรุปความรู้ เชื่อมโยงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นต่างๆของข้อมูล ประกอบด้วยแผนผังมโนทัศน์ (concept Map) แผนผังความคิด (Mind Mapping) ผังใยแมงมุม (Web Daigram หรือ Spider Map) ผังความสัมพันธ์แบบโครงสร้างต้นไม้ หรือแผนผังแบบจำแนกประเภท (Tree Structure or Classification Map) โดยครูใช้เทคนิคผังกราฟิกในการนำเข้าสู่บทเรียน การสอน การสรุปบทเรียน ตลอดจนนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติในการสร้างผังกราฟิกด้วยตนเอง

5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลคะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัดพฤติกรรมทั้ง 5 ด้านของผู้เรียน ได้แก่ ด้านความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ และด้านการประเมิน

6. ขอบเขตการวิจัย

6.1 ขอบเขตด้านประชากร

6.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2566 มีห้องเรียนทั้งหมด 12 ห้อง จำนวน 446 คนที่กำลังศึกษาในรายวิชาสังคมศึกษา ส 33102 ตามหลักสูตรโรงเรียนสตรีอ่างทอง ซึ่งจัดห้องเรียนแบบลดความสามารถ

6.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง อำเภอ เมือง จังหวัดอ่างทอง ประจำปีการศึกษา 2566 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน ที่ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม

6.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหารายวิชาสังคมศึกษา (ส33102) สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้กราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน จำนวน 10 ชั่วโมงมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว

แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง กฎหมายแพ่งกับนิติกรรมสัญญา

แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง กฎหมายอาญาที่สำคัญ

แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน กฎหมายการรับราชการทหาร กฎหมายภาษีอากร กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

แผนการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ข้อตกลงระหว่างประเทศ เช่น ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ

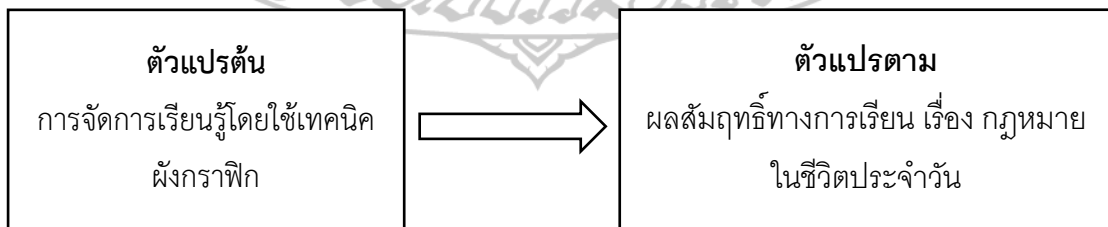
6.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

6.3.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

6.3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวันที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะรับ

8.1 เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนรายวิชาสังคมศึกษา สาระ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมและวิชาอื่น ๆ ในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักสร้างองค์ความรู้ และปรับใช้ความรู้ในชีวิตประจำวันได้

8.2 เป็นแนวทางสำหรับการค้นคว้า การวิจัย การจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกในรายวิชาหรือระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

8.3 เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนากระบวนการคิดและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสังคมศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวันที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังมีหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 : กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและหลักสูตรสถานศึกษา
 - 1.1 บทบาทและความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - 1.2 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - 1.3 หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสตรีอ่างทอง
2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก
 - 2.1 ความหมายของผังกราฟิก
 - 2.2 ประเภทของผังกราฟิก
 - 2.3 การนำผังกราฟิกมาใช้ในการจัดการเรียนรู้
 - 2.4 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก
 - 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.3 ลักษณะของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดี
 - 3.4 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 : กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ที่ช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับเห็นผลคาดหวังที่ ต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนตลอดแนว ซึ่งจะสามารถช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษา ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจ ทำให้การจัดทำหลักสูตรในสถานศึกษามีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 3)

1.1 บทบาทและความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 132) ได้ระบุไว้ว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ และเข้าใจการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล การอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆเกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก

1.2 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดตามมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อระบุสิ่งที่ ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญ ในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐาน การเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่า ต้องการอะไร ต้องสอนอะไร จะสอนอย่างไรและประเมินอย่างไร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 8)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาระดับอาชีว

และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 11) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้แบ่งออกเป็น 5 สาระ 11 มาตรฐาน ได้แก่

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่นศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิต และการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส 3.2 เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมายความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆอย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม กฎมณียุทธศาสตร์ไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหาวิเคราะห์สรุปและใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ 2551)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน มาตรฐาน 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

รายวิชา หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีตัวชี้วัดทั้งหมด

มฐ. ส 2.1 ม.4 - 6/1 วิเคราะห์และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก

มฐ. ส 2.1 ม.4 - 6/2 วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

มฐ. ส 2.1 ม.4 - 6/3 ปฏิบัติตนและมีส่วนสนับสนุนให้ผู้อื่น ประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

มฐ. ส 2.1 ม.4 - 6/4 ประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย และเสนอแนวทางพัฒนา

มฐ. ส 2.1 ม.4 - 6/5 วิเคราะห์ความจำเป็นที่ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากล

ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวชี้วัด ได้แก่ มฐ. ส 2.1 ม.6/1 วิเคราะห์และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก

1.3 หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสตรีอ่างทอง สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2551 เริ่มใช้ในโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรและโรงเรียนที่มีความพร้อม ในปีการศึกษา 2552 และเริ่มใช้ในโรงเรียนทั่วไปในปีการศึกษา 2553 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้ดำเนินการ

ติดตามผล และนำหลักสูตรไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในหลายรูปแบบ ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีข้อดีในหลายประการ เช่น กำหนดเป้าหมายการพัฒนาไว้อย่าง ชัดเจน มีความยืดหยุ่นเพียงพอให้สถานศึกษาบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษาได้ สำหรับปัญหาที่พบส่วน ใหญ่เกิดจากการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา และในห้องเรียน(หลักสูตรโรงเรียนสตรีอ่างทอง, 2561, น. 2)

โรงเรียนสตรีอ่างทอง ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางการดำเนินการปรับปรุง หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีคณิตศาสตร์ และภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) และดำเนินการเพิ่มเติมหลักสูตร บูรณาการซึ่งหมายรวมถึง หลักสูตรท้องถิ่น และหลักสูตรสถานศึกษา ในรายวิชาพื้นฐานทุกกลุ่มสาระการ เรียนรู้ รวมทั้งปรับปรุงหลักสูตรในรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 และความต้องการของผู้เรียน ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) และประกาศให้ใช้เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2561 ตามความเห็นชอบ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรโรงเรียนสตรีอ่างทอง, 2561,น. 1) และเพื่อบูรณาการ องค์ความรู้ ตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปเพื่อพัฒนาเด็ก และเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับ การดำรงชีวิต ในสังคมในยุคศตวรรษที่ 21 และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (หลักสูตรโรงเรียนสตรีอ่างทอง, 2561, น. 4) หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงได้กำหนดโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด โครงสร้างรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัย ได้ศึกษาไว้ดังนี้

1.3.1 โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2.1 โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

ภาคเรียนที่ 1	เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชั่วโมง)	ภาคเรียนที่ 2	เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชั่วโมง)
ส 33101 สังคมศึกษา	1.5 (60)	ส 33102 สังคมศึกษา	1.5 (60)
ส 30262 เหตุการณ์ปัจจุบัน	1 (40)	ส 30234 หน้าที่พลเมือง 4	0.5 (20)
ส 30226 กฎหมายรัฐธรรมนูญ	1 (40)	ส 30210 กฎหมายธุรกิจ	1 (40)
ส 30233 หน้าที่พลเมือง 3	0.5 (20)		

หมายเหตุ จาก หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสตรีอ่างทอง. (2561, น. 32)

ในการวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษารายวิชาสังคมศึกษา ส 33102 ในภาคเรียนที่ 2 ซึ่งมีเนื้อหาในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

1.3.2 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 138 - 149)

ตารางที่ 2.2 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง รายวิชาสังคมศึกษา สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของความเป็นพลเมืองดีมีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข	ม.4-6/1 วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก	1. กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา เช่น ซื้อขาย ขายฝาก เช่าทรัพย์ เช่าซื้อ กู้ยืมเงิน จำน่า จำนอง 2. กฎหมายอาญา เช่น ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		3. กฎหมายอื่นที่สำคัญ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน กฎหมายการรับ ราชการทหาร กฎหมายภาษีอากร กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค 4. ข้อตกลงระหว่างประเทศ เช่น ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กฎหมายมนุษยธรรมระหว่าง ประเทศ
ม.4-6/2 วิเคราะห์ ความสำคัญของโครงสร้าง ทางสังคม การขัดเกลาทาง สังคม และการเปลี่ยนแปลง ทางสังคม		1. โครงสร้างทางสังคม - การจัดระเบียบทางสังคม - สถาบันทางสังคม 2. การขัดเกลาทางสังคม 3. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม 4. การแก้ปัญหาและแนวทางการ พัฒนาทางสังคม
ม.4-6/3 ปฏิบัติตนและ มีส่วนร่วมสนับสนุนให้ผู้อื่น ประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็น พลเมืองดีของประเทศไทย และสังคมโลก		คุณลักษณะพลเมืองดีของประเทศไทย และสังคมโลก เช่น - เคารพกฎหมาย และกติกาสังคม - เคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและ บุคคลอื่น - มีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่น - มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม ชุมชน ประเทศชาติและสังคม - เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองการ ปกครอง

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> - มีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคมการเมืองการปกครอง สิ่งแวดล้อม - มีคุณธรรมจริยธรรม ใช้เป็นตัวกำหนดความคิด
ม.4-6/4 ประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทยและเสนอแนวทางพัฒนา		<ol style="list-style-type: none"> 1. ความหมาย ความสำคัญ แนวคิด และหลักการของสิทธิมนุษยชน 2. บทบาทขององค์กรระหว่างประเทศในเวทีโลกที่มีผลต่อประเทศไทย 3. สาระสำคัญของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน 4. บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน 5. ปัญหาสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยและแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนา
ม.4-6/5 วิเคราะห์ความจำเป็นที่ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากล		<ol style="list-style-type: none"> 1. ความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรม 2. ลักษณะและ ความสำคัญของวัฒนธรรมไทยที่สำคัญ 3. การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย 4. ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมสากล 5. แนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่ดีงาม 6. วิธีการเลือกรับวัฒนธรรมสากล

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	ม.4-6/6 ปฏิบัติตนและมีส่วน สนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติ ปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของ ประเทศไทย และสังคมโลก	คุณลักษณะพลเมืองดีของประเทศไทย และสังคมโลก เช่น - เคารพกฎหมาย และกติกาสังคม - เคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและ บุคคลอื่น - มีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่น - มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม ชุมชน ประเทศไทยและสังคม - เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองการ ปกครอง - มีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขปัญหา เศรษฐกิจ สังคมการเมืองการปกครอง สิ่งแวดล้อม - มีคุณธรรมจริยธรรม ใช้เป็นตัวกำหนด ความคิด
มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบ การเมืองการปกครองในสังคม ปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและ ธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข	ม.4-6/1 วิเคราะห์ปัญหา การเมืองที่สำคัญในประเทศ จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ พร้อม ทั้งเสนอแนวทางแก้ไข	1. ปัญหาการเมืองสำคัญที่เกิดขึ้น ภายในประเทศ 2. สถานการณ์การเมืองการปกครอง ของสังคมไทย และสังคมโลก และ การประสานประโยชน์ร่วมกัน 3. อิทธิพลของระบบการเมืองการ ปกครองที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
	ม.4-6/2 เสนอแนวทาง ทางการเมืองการปกครอง ที่นำไปสู่ความเข้าใจ และการ	1. การประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่าง ประเทศ เช่น การสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างไทยกับประเทศต่าง ๆ

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	ประสานประโยชน์ร่วมกัน ระหว่างประเทศ	2. การแลกเปลี่ยนเพื่อช่วยเหลือ และ ส่งเสริมด้านวัฒนธรรม การศึกษา เศรษฐกิจสังคม
ม.4-6/3 วิเคราะห์ความสำคัญ และ ความจำเป็นที่ต้องธำรง รักษาไว้ซึ่งการปกครองตาม ระบอบประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข		การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข - รูปแบบของรัฐ - ฐานะและพระราชอำนาจของ พระมหากษัตริย์
ม.4-6/4 เสนอแนวทางและมี ส่วนร่วมในการตรวจสอบการ ใช้อำนาจรัฐ		การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน ที่มีผลต่อการ เปลี่ยนแปลงทางสังคม เช่น การ ตรวจสอบโดยองค์กรอิสระ การ ตรวจสอบโดยประชาชน

จากตารางที่ 2.2 จึงได้นำมาจัดทำเป็นคำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชา
สังคมศึกษา ส 33102 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

1.3.3 คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส 32102
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

จำนวน 1.5 หน่วยกิต
 จำนวน 60 ชั่วโมง

ศึกษา วิเคราะห์ ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาทางสังคม การปฏิบัติตนและสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก วัฒนธรรมไทยที่สำคัญ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และเลือกรับวัฒนธรรมสากล สถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทยและแนวทางการพัฒนาบทบาทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ปัญหาการเมืองที่สำคัญในประเทศไทย การเมือง การปกครอง การประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ การแลกเปลี่ยนเพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมด้านวัฒนธรรม การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม ความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐ กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา กฎหมายอาญาในเรื่องความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย กฎหมายอื่นที่สำคัญ ข้อตกลงระหว่างประเทศ

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม

บูรณาการเชื่อมโยงความรู้และทักษะต่าง ๆ ด้วยการออกแบบและใช้เทคโนโลยีในการทำโครงการภายใต้หัวข้อหลักคือ “คำขวัญจังหวัดอ่างทอง” โดยเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการกำหนดแนวทาง การมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทยตามคำขวัญจังหวัดอ่างทอง โดยนำความรู้บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ประกอบด้วย ส 2.1 ม. 4-6/1, ม. 4-6/2, ม. 4-6/3, ม. 4-6/4, ม. 4-6/5

ส 2.2 ม. 4-6/1, ม. 4-6/, ม. 4-6/3, ม. 4-6/4

รวมทั้งหมด 9 ตัว

1.3.4 โครงสร้างรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมได้กำหนดโครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ส 32102 จำนวน 1.5 หน่วยกิต เวลา 3 ชั่วโมง/สัปดาห์ รวม 60 ชั่วโมง/ภาคเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไว้ ดังนี้

ตารางที่ 2.3 โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา(ส33102) สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวนชั่วโมง	คะแนน
1. สังคมมนุษย์	ส 2.1 ม. 4-6/2	โครงสร้างทางสังคมมีสถาบันทางสังคมเป็นส่วนสำคัญที่ทำหน้าที่ในการขัดเกลาทางสังคม และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	10	10
2. วัฒนธรรมไทย	ส 2.1 ม. 4-6/5	วัฒนธรรมไทย มีคุณค่าและความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของชาวไทย ซึ่งจะต้องรู้จักการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และเลือกรับวัฒนธรรมสากลอย่างเหมาะสม และสามารถการวางแผน การกำหนดแนวทาง การมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทยตามคำขวัญจังหวัดอ่างทอง	5	5
3. พลเมืองดีของประเทศไทยชาติและสังคมโลก	ส 2.1 ม. 4-6/3	การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของประเทศไทยชาติและสังคมโลกนั้น ย่อมส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	5	5
4. สิทธิมนุษยชน	ส 2.1 ม. 4-6/4	ปัจจุบันนี้องค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและองค์กรระหว่างประเทศต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย และร่วมมือกันแก้ไขปัญหาสิทธิมนุษยชนให้เป็นไปตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน	10	10

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง	คะแนน
5. ระบอบ การเมืองการ ปกครอง	ส 2.2 ม. 4-6/1 ม. 4-6/2 ม. 4-6/3	การร่วมมือกันแก้ปัญหการเมืองการ ปกครอง และประสานประโยชน์ร่วมกัน ระหว่างประเทศ เป็นส่วนสำคัญในการธำรง รักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข	10	10
6. รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ส 2.2 ม. 4-6/4	การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตามบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนั้น สามารถตรวจสอบได้โดยองค์กรอิสระและ ตรวจสอบโดยประชาชน ดังนั้นประชาชนทุก คนจึงควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ	10	10
7. กฎหมายใน ชีวิตประจำวัน	ส 2.1 ม. 4-6/1	การปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับ นิติกรรม สัญญา กฎหมายอาญา กฎหมายที่สำคัญของ ประเทศ และข้อตกลงระหว่างประเทศ ย่อม ส่งผลดีต่อความสงบเรียบร้อยในสังคม ระดับประเทศ และสังคมโลก	10	10
		คะแนนกลางภาค		20
		คะแนนปลายภาค		20
		รวม		100

จากตารางที่ 2.3 หน่วยการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ส 33102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 7 หน่วย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกเนื้อหาที่นำออกมาแบบแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคแผนผังกราฟิก จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน จำนวน 10 ชั่วโมง

ในการทำวิจัยผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาในหน่วยที่ 7 เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน เพราะเนื้อหาดังกล่าวเป็นเนื้อหาที่ใกล้ตัวผู้เรียน และผู้เรียนจำเป็นต้องรู้เพื่อสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง โดยนำเนื้อหาในหน่วยมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนผังกราฟิก จำนวน 5 แผน ใช้เวลาสอน 10 ชั่วโมง ดังนี้

ตารางที่ 2.4 โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ 7 เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

ชื่อหน่วย	แผนการจัดการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง
หน่วยที่ 7 กฎหมายในชีวิตประจำวัน	1. กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว	3
	2. กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา	2
	3. กฎหมายอาญาที่สำคัญ	2
	4. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน กฎหมายการรับราชการทหาร กฎหมายภาษีอากร กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค	2
	5. ข้อตกลงระหว่างประเทศ เช่น ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ	1
รวม		10

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

2.1 ความหมายของผังกราฟิก

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของผังกราฟิก โดยมีรายละเอียดดังนี้

สุปรียา ต้นสกุล (2540) กล่าวว่าแผนผังกราฟิก หมายถึงสิ่งที่แสดงออกเป็นภาพองค์ประกอบสำคัญของเนื้อหา เป็นรูปแบบความคิดที่ผู้สอนและผู้เรียนสร้างขึ้นเพื่อแสดงความคิดออกมาเป็นรูปธรรม

วลัย พานิช (2549, น. 72) ได้ให้ความหมาย ของแผนผังกราฟิกไว้ว่า ภาพที่เป็นรูปธรรมซึ่งแสดงให้เห็นถึงรูปแบบความคิดในสมองของนักเรียนใช้เป็นเครื่องมือสำคัญที่นักเรียนได้แสดงกระบวนการคิด แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจเมื่อนักเรียนกำลังอยู่ในกระบวนการเรียนรู้

ทิตนา เขมมณี (2550, น. 388) กล่าวว่าผังกราฟิกเป็นแผนผังทางความคิดซึ่งประกอบไปด้วยความคิดและข้อมูลสำคัญ ที่เชื่อมโยงกันในรูปแบบต่างๆซึ่งทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้นๆการใช้ผังกราฟิกเป็นทักษะที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ จำนวนมากเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้นได้ง่ายขึ้น รวดเร็วและจดจำได้นาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาสาระหรือข้อมูลต่างๆที่นักเรียนประมวลมานั้นอยู่ในลักษณะกระจัดกระจาย ผังกราฟิกเป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนจัดหาข้อมูลเหล่านั้นให้เป็นระบบระเบียบ อยู่ในรูปแบบที่อธิบายให้เข้าใจและจดจำได้ง่าย

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพยาร์ ยินดีสุข (2551, น. 67) ได้ให้ความหมายของแผนผังกราฟิกว่า หมายถึง แบบของการสื่อสารเพื่อให้นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมอย่างมีระบบ มีความเข้าใจง่าย กระชับ กะทัดรัด ผังกราฟิกได้มาจากการนำเสนอข้อมูลดิบ หรือข้อความรู้จากแหล่งต่างๆ มาทำการจัดกระทำข้อมูล ในการจัดกระทำต้องใช้ทักษะความคิด การเลือกแบบผังกราฟิก เพื่อมานำเสนอ ข้อมูลที่จัดกระทำแล้วตามเป้าหมายที่ผู้นำเสนอต้องการ

นอกจากใช้ในการประมวลความรู้หรือจัดความรู้ดังกล่าวแล้ว ในกรณีที่นักเรียนมีความคิดริเริ่มหรือสร้างความคิดขึ้น ผังกราฟิกยังเป็นเครื่องมือทางการคิดได้ดี เนื่องจากการสร้างความคิดซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรมอยู่ในสมอง จำเป็นต้องมีการแสดงออกให้เป็นรูปธรรม ผังกราฟิกเป็นรูปแบบการแสดงออกของความคิดที่สามารถมองเห็นและอธิบายได้เป็นระบบชัดเจนและอย่างประหยัดเวลาด้วย (ทิตนา เขมมณี, 2550, น. 388)

สรุปได้ว่า ผังกราฟิก หมายถึง เครื่องมือที่ช่วยให้ข้อมูลที่กระจัดกระจาย มานำเสนอ ข้อมูลหรือความรู้โดยใช้ทักษะในการคิด การสังเกต การเปรียบเทียบ การแยกแยะ การจัดประเภท การเรียงลำดับ การใช้ตัวเลข ออกมาในลักษณะแผนภาพแบบต่าง ๆ เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ระเบียบ ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อช่วยต่อการเข้าใจทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้ชัดเจนยิ่งขึ้น จดจำได้ง่ายและยาวนาน

มากยิ่งขึ้น การนำผังกราฟิกมาใช้ต้องเลือกให้ตรงวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากที่สุด

2.2 ประเภทของผังกราฟิก

จากการศึกษารูปแบบของแผนผังกราฟิกจากนักวิชาการหลายท่าน มีการนำเสนอข้อมูลที่แตกต่างกันออกไป เพื่อนำเสนอข้อมูลให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งแผนผังกราฟิกแต่ละแบบมีวัตถุประสงค์ของการนำเสนอข้อมูลแตกต่างกัน โดยสามารถสรุปรูปแบบต่างๆของแผนผังกราฟิกโดยใช้วัตถุประสงค์ของการนำเสนอข้อมูลเป็นเกณฑ์ได้ 5 แบบ ดังนี้

2.2.1 แผนผังกราฟิกที่มีจุดประสงค์ของการนำเสนอข้อมูลที่เป็นมโนทัศน์

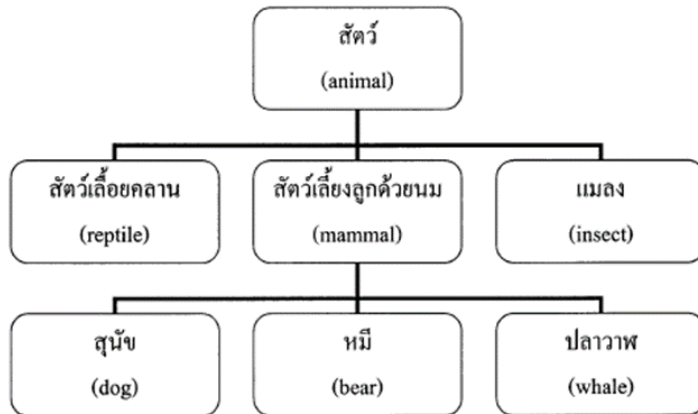
1) แผนผังความคิด (Mind Mapping) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงสาระสนเทศต่างๆเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ระหว่างประเด็นหลัก ประเด็นรองและประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้องให้เห็นเป็นรูปธรรมในลักษณะแผนภาพ

ภาพที่ 2.1 แผนผังความคิด

หมายเหตุ จาก ทิศนา แคมมณี. (2552)

2) แผนผังมโนทัศน์ (Concept Map) เป็นผังที่แสดงมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดใหญ่ไว้ตรงกลางและแสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ใหญ่และมโนทัศน์ย่อย ๆ เป็นลำดับขั้นด้วยเส้นเชื่อมโยง

ภาพที่ 2.2 ผังมโนทัศน์ เรื่อง สัตว์

หมายเหตุ จาก ทิศนา แคมมณี. (2551)

3) ผังใยแมงมุม (Web Diagram หรือ Spider Map) แผนผังรูปแบบนี้ใช้แสดงในการแยกแยะองค์ประกอบต่างๆของข้อมูลใช้จัดระบบ จัดลำดับข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันตั้งแต่ องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบรอง องค์ประกอบย่อยหรือตัวอย่างตามลำดับ ใช้สรุปประเด็นหรือรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

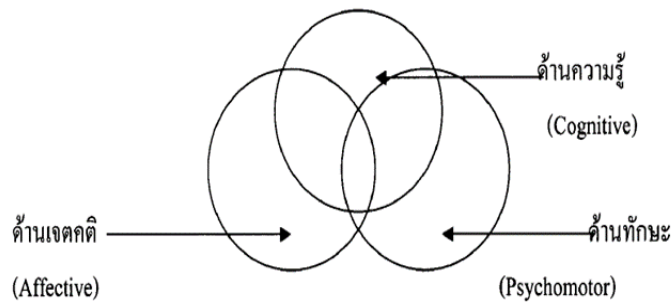

ภาพที่ 2.3 ผังใยแมงมุม เรื่อง คุณลักษณะของผู้นำที่ดี

หมายเหตุ จาก นาดยา ปิรันธนานนท์. (2542)

2.2.2 แผนผังกราฟิกที่มีวัตถุประสงค์ของการนำเสนอข้อมูลที่เป็นการเปรียบเทียบ

1) เวนน์ไดอะแกรม (Ven Diagram) เป็นผังวงกลม 2 วง หรือมากกว่าซ้อนกันอยู่ เป็นผังที่เหมาะสมกับการนำเสนอสิ่ง 2 สิ่งหรือมากกว่าซ้อนกันอยู่ ใช้แสดงได้ทั้งข้อมูลที่มีความเหมือนกันและแตกต่างกัน ส่วนที่ซ้อนกันของวงกลมแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของข้อมูล และส่วนที่ไม่ทับซ้อนกันแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของข้อมูล

ภาพที่ 2.4 ผังแสดงความสัมพันธ์ของวัตถุประสงค์ 3 ด้าน ของแบร์และคิง

หมายเหตุ จาก ทิศนา เขมมณี. (2551)

2) ทีชาร์จ (T-Chart)

เป็นแผนผังที่แสดงความเหมือนและความแตกต่างของสิ่งที่ศึกษา โดยเปรียบเทียบข้อมูลที่ตรงกันข้าม ได้แก่ ความเหมือน ความต่าง ผลดี ผลเสีย สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ไม่ชอบ ลักษณะเด่น ลักษณะด้อย

ความคิดเห็นที่เหมือนกัน	ความคิดเห็นที่ต่างกัน

ภาพที่ 2.5 ทีชาร์จ (T-Chart)

หมายเหตุ จาก น้ำผึ้ง มีนิล. (2545, น. 23)

3) ตารางเปรียบเทียบ (Comparison Matrix)

เป็นแผนผังกราฟิกที่นำเสนอข้อมูลในรูปตาราง แสดงการเปรียบเทียบ ความคล้ายคลึง ความแตกต่างของข้อมูล เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ และการจัดระบบข้อมูลไว้เป็นหมวดหมู่

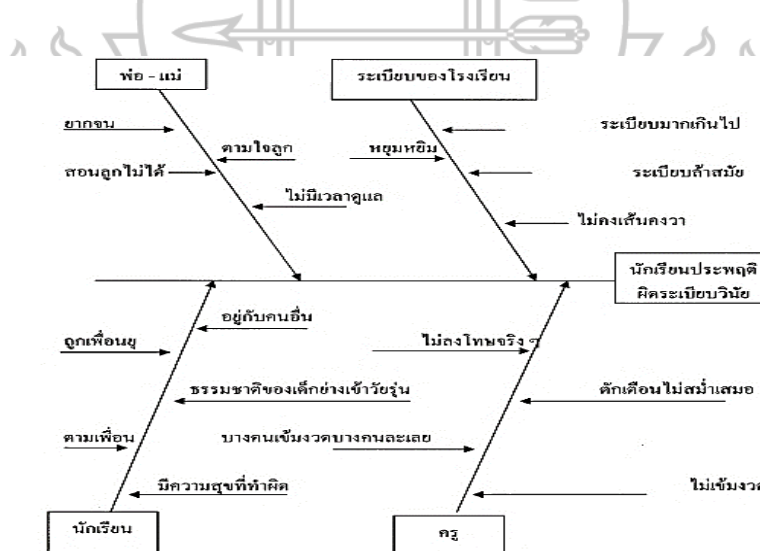
หัวข้อที่ต้องการเปรียบเทียบ	ประเด็นที่ 1	ประเด็นที่ 2
สิ่งที 1		
สิ่งที 2		

ภาพที่ 2.6 ตารางเปรียบเทียบ (Comparison Matrix)

หมายเหตุ จาก ชนาธิป พรกุล. (2543, น. 66)

2.2.3 แผนผังกราฟิกที่มีวัตถุประสงค์ของการนำเสนอข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผล

1) *ผังก้างปลา (Fish bone map)* เป็นผังที่นำเสนอสาเหตุของปัญหา หรือผลของเรื่องใดเรื่องหนึ่งนำเสนอข้อมูลปัญหาที่มีความซับซ้อน ทำให้เห็นปัญหาหลักและปัญหาย่อยได้ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์แก้ปัญหา

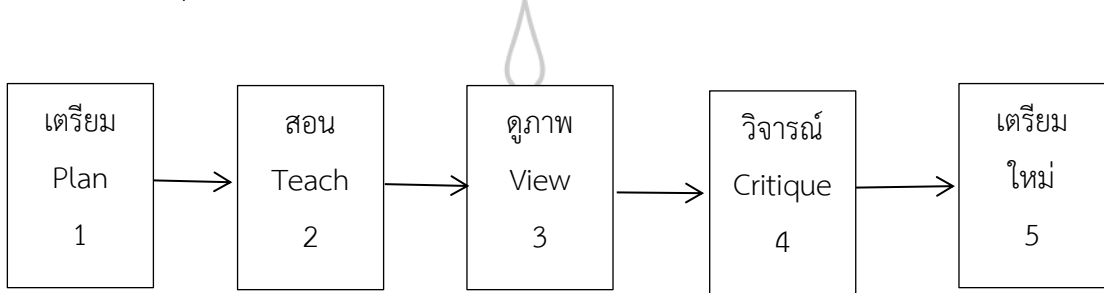

ภาพที่ 2.7 ผังก้างปลา เรื่อง สาเหตุของการประพฤติกิริยาวิปริตของนักเรียน

หมายเหตุ จาก ทิศนา แคมมณี. (2551)

2.2.4 แผนผังกราฟิกที่มีวัตถุประสงค์ของการนำเสนอข้อมูลที่เป็นการเรียงลำดับเหตุการณ์ หรือขั้นตอน

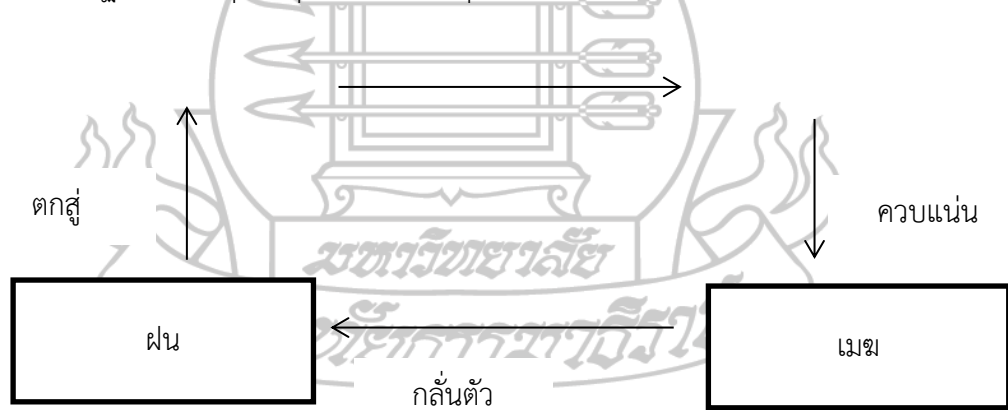
1) **ผังลำดับขั้นตอน (A Sequential Map)** เป็นแผนผังกราฟิกที่มีแสดงการเรียงลำดับของเหตุการณ์ ขั้นตอน กระบวนการของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ภาพที่ 2.8 ผังลำดับขั้นตอน เรื่อง การสอนแบบจุลภาค

หมายเหตุ จาก ทิศนา แคมมณี. (2551)

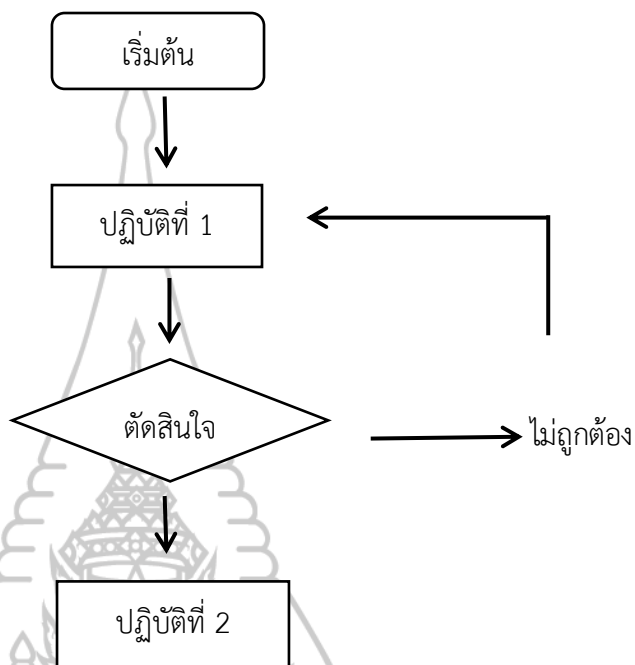
2) **ผังวัฏจักร (Cyclical Map)** เป็นแผนผังที่แสดงลำดับขั้นตอนต่อเนื่องกันเป็นวงกลมหรือเป็นวัฏจักรที่ไม่มีจุดสิ้นสุด หรือไม่แสดงจุดเริ่มต้นที่แน่นอน

ภาพที่ 2.9 ผังวัฏจักร เรื่อง วัฏจักรไอน้ำ

หมายเหตุ จาก ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2556)

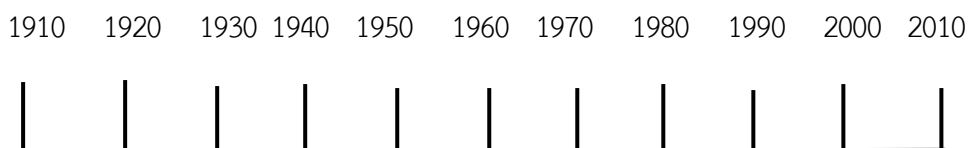
3) low chart Diagram เป็นแผนผังกราฟิกที่มีลักษณะเชื่อมเป็นลำดับขั้นตอน เป็นวงจรที่มีได้หลายทิศทาง

ภาพที่ 2.10 Flow chart Diagram

หมายเหตุ จาก น้ำผึ้ง สนิล. (2545, น. 25)

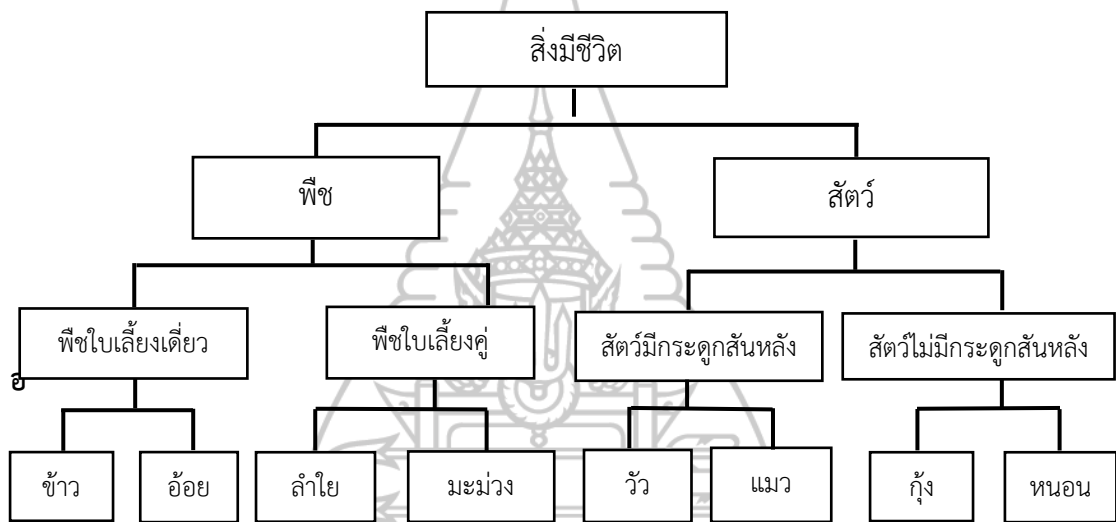
4) *ผังไทม์ไลน์ (Time Line / Continuum Diagram)* เป็นแผนผังกราฟิกที่ใช้จัดเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับเวลา โดยการกำหนดช่วงของระยะเวลาจะเป็นแบบสากล เช่น ปี เดือน สัปดาห์ วัน ชั่วโมง อย่างไรก็ตามหนึ่งก็ได้ โดยมีข้อกำหนดว่าแต่ละช่วงระยะเวลาต้องมีระยะห่างเท่า ๆ กัน จากนั้นให้บันทึกข้อมูลที่เป็นเหตุการณ์ เรียงราวลงไปตามระยะเวลานั้น ๆ

ภาพที่ 2.11 ผังไทม์ไลน์ (Time Line / Continuum Diagram)

หมายเหตุ จาก พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข. (2551, น. 67-71)

2.3.5 แผนผังกราฟิกที่มีวัตถุประสงค์ของการนำเสนอข้อมูลที่เป็นการจัดหมวดหมู่ และการแบ่งประเภทผังความสัมพันธ์แบบโครงสร้างต้นไม้ หรือแผนผังแบบจำแนกประเภท (Tree Structure or Classification Map) แผนผังรูปแบบนี้แสดงความสัมพันธ์ของเรื่องที่มีความสำคัญลดหลั่นกันเป็นชั้นๆหรือสัมพันธ์ที่แยกประเภทหรือบางท่านอาจเรียกผังแสดงความสัมพันธ์ที่แยกประเภทหรือบางท่านอาจเรียกผังแสดงความสัมพันธ์แบบกิ่งไม้ (Branching Map) มีรูปร่างคล้ายแผนภูมิบริหารองค์การ นำเสนอโดยการเขียนชื่อเรียงไว้ข้างบนหรือตรงกลาง แล้วลากเส้นให้เชื่อมโยงกับความคิดรวบยอดอื่นๆที่สำคัญรองลงไปตามลำดับ

ภาพที่ 2.12 แผนภาพความสัมพันธ์แบบโครงสร้างต้นไม้

หมายเหตุ จาก ส่องหล้า ดันจินดาประทีป. (2554, น. 12)

กล่าวโดยสรุป รูปแบบของผังกราฟิกมีหลายลักษณะ ทั้งนี้การเลือกนำมาใช้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ ได้แก่ กราฟิกเพื่อนำเสนอข้อมูลที่เป็นมโนทัศน์ กราฟิกที่ใช้ในการเปรียบเทียบ กราฟิกนำเสนอความเป็นเหตุเป็นผล กราฟิกนำเสนอลำดับเหตุการณ์ และกราฟิกการจัดหมวดหมู่

ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ รูปแบบของการใช้แผนผังกราฟิก พบว่า แผนผังกราฟิกที่เหมาะสมกับเนื้อหา เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน รายวิชาสังคมศึกษา ส 33102 ทั้งหมดมี 4 ชนิด ได้แก่ แผนผังความคิด ผังมโนทัศน์ ผังโยงแมงมุม และผังความสัมพันธ์แบบโครงสร้างต้นไม้ ซึ่งแผนผังกราฟิกดังกล่าวมีความเหมาะสมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ในสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดที่ต้องการให้นักเรียนแสดงความคิดรวบยอด เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเนื้อหา และวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา นำไปสู่กระบวนการเรียนรู้ ความเข้าใจ

ในเนื้อหา จัดระเบียบข้อมูล สรุปและนำเสนอข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ เข้าใจง่าย กระชับชัดเจนยิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายผังกราฟิกที่เลือกใช้ สามารถแสดงให้เห็นองค์ประกอบสำคัญของข้อมูลและความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นต่างๆในข้อมูลทำให้ง่ายต่อการเรียนรู้

2.4 การนำผังกราฟิกมาใช้ในการจัดการเรียนรู้

วลัย พานิช (2549, น. 83 – 85) ได้เสนอแนะการนำผังกราฟิกมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ผู้สอนใช้แสดงโครงสร้างของเนื้อหา สาระในหัวข้อที่จะใช้สอน ผู้สอนอาจใช้ประกอบการบรรยายเพื่อสอนแนวคิดหรือทฤษฎีหรืออาจใช้ในการสรุปเนื้อหาและความคิดรวบยอดต่าง ๆ จากบทเรียน

2. ผู้สอนให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้โดยเน้นความรู้เดิมของผู้เรียนแล้วให้ผู้เรียนได้เพิ่มเติมความรู้ขณะทีสอน ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Technique) ครูเสนอผังกราฟิกของหัวข้อที่จะสอนให้ผู้เรียนเป็นกลุ่มหรือคู่ได้ต่อเติมหรือขยายความคิดหรือมโนทัศน์ในผังกราฟิกนั้น ๆ อาจจะมีรายการหัวข้อย่อยหรือความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์รองให้ผู้เรียนเลือกหรืออาจให้ผู้เรียนได้คิดเอง โดยผ่านการตั้งคำถามของผู้สอนจากการอ่านศึกษาค้นคว้าก็ได้

2.2 ให้ผู้เรียนแต่ละคนแบ่งเป็นกลุ่มเขียนสรุปเนื้อหาในลักษณะของผังกราฟิก โดยเลือกใช้ให้เหมาะสมหลังการอ่านบทความหรือการอภิปราย

2.3 ในกรณีใช้กระบวนการแก้ปัญหาผู้สอนอาจให้ผู้เรียนแสดงกระบวนการคิดโดยสรุปวิธีการหรือกระบวนการแก้ปัญหาในรูปแบบผังกราฟิก

2.4 ใช้ในกิจกรรมระดมสมองเสนอความคิดต่าง ๆ โดยให้ผู้เรียนทั้งชั้นหรือกลุ่มเสนอแนวคิด โดยผู้สอนช่วยตั้งคำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดและสรุปในรูปแบบของผังกราฟิก

2.5 ในกรณีที่ผู้สอนใช้การสอนแบบโครงการ ผู้สอนให้ผู้เรียนเสนอขั้นตอนของการดำเนินการในการค้นคว้าและเนื้อหาสาระที่จะศึกษาและความเกี่ยวข้องกับบริบทหรือเนื้อหาอื่น ๆ ในรูปของผังกราฟิก

2.6 ใช้สรุปเนื้อหาหรือแนวคิดในรูปแบบของผังกราฟิกเมื่อผู้สอนพาผู้เรียนไปทัศนศึกษา แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ หรือใช้สรุปการสัมภาษณ์หรือการสังเกตปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ

3. ผู้สอนใช้ผังกราฟิกประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนเขียนสรุปเนื้อหาสาระและความคิดรวบยอดพิจารณาเลือกใช้ประเภทของผังกราฟิกให้ถูกต้อง หรือให้ผู้เรียนต่อเติมเนื้อหาสาระและความคิดรวบยอด โดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ต่าง ๆลงในผังกราฟิก

จิรวรรณ ไตรโสรัส (2549, น. 110) ได้กล่าวถึงการนำผังกราฟิกหรือผังความรู้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนสามารถนำมาใช้ได้ทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนการสอนดังนี้

1. กิจกรรมก่อนการเรียนการสอน สามารถใช้สำรวจความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต้องเรียนรู้มาก่อน หรือใช้สำรวจประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังจะสอนว่ามีความรู้หรือประสบการณ์เดิมเพียงใดเพื่อวางแผนให้ความรู้หรือประสบการณ์ใหม่ต่อไป ผู้สอนอาจแสดงผังความรู้ให้ผู้เรียนเห็นภาพรวมของเนื้อหาสาระที่จะเรียน เป็นการจัดโครงสร้างความคิดให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าก่อนเรียนได้

2. กิจกรรมระหว่างการเรียนการสอน ผู้ที่จะใช้ผังความรู้ อาจเป็นผู้สอนหรือผู้เรียนหรือทั้งผู้สอนและผู้เรียนใช้ร่วมกันก็ได้ ตัวอย่าง เช่น

2.1 ผู้สอนใช้แสดงโครงสร้างหรือกรอบความรู้ในเรื่องที่สอนหรือบรรยายเพื่อสอนแนวคิด หลักการ หรือทฤษฎี หรือความรู้อื่น ๆ ในบทเรียน

2.2 ผู้สอนต้องจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และให้ผู้เรียนสร้างผังความรู้ของเรื่องที่เรียนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มก็ได้ โดยผู้สอนจะต้องอธิบายรูปแบบการเขียนผังความรู้แบบต่าง ๆ ให้ผู้เรียนเข้าใจเพื่อนำเสนอรูปแบบที่เหมาะสมกับความรู้หรือเนื้อหาในบทเรียนและชี้แนะให้ผู้เรียนมองเห็นประเด็นหลักและความสัมพันธ์กับประเด็นรอง ประเด็นย่อย ๆ ด้วย ในขณะที่สร้างผังความรู้ นั้น ผู้สอนอาจจะให้ข้อมูลบางส่วนเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนขยายความคิดต่อยอดเพิ่มเติมต่อไป

2.3 กรณีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ปัญหา การสืบค้นหาความรู้ด้วยตนเอง หรือการสร้างโครงงานเป็นต้น สามารถให้ผู้เรียนนำเสนอขั้นตอนกระบวนการดำเนินงานโดยใช้ผังความรู้ก็ได้

3. กิจกรรมการสรุป การวัดผล และประเมินผลหลังการเรียนการสอน อาจให้ผู้เรียนสรุปเนื้อหาสาระทั้งหมดเป็นผังความรู้ โดยทำเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม อาจให้ผู้เรียนสรุปลงในผังความรู้ที่ครูเตรียมไว้ หรือให้ผู้เรียนคิดเอง สามารถให้ผู้เรียนนำผังความรู้ไปเปรียบเทียบกับผังความรู้ในกิจกรรมก่อนการเรียนการสอนก็ได้มองเห็นความก้าวหน้าในการเรียนของตนเอง นอกจากนี้ยังสามารถใช้ผังความรู้สร้างแบบทดสอบเพื่อวัดผลการเรียนรู้ได้โดยสร้างเพียงวงกลมหรือสี่เหลี่ยม มีเส้นโยงความสัมพันธ์ และมีลูกศรชี้ทิศทางความสัมพันธ์แล้วให้ผู้เรียนหาความคิดรวบยอดหรือข้อมูลอื่น ๆ เติมลงไปหรืออาจเลือกเติมข้อมูลจากสิ่งที่ครูกำหนดไว้ให้ก็ได้

Jones & Hunter (1989, อ้างถึงใน วลัย พานิช, 2549, น. 85) ได้เสนอแนะการสอนแผนผังกราฟิกแก่นักเรียน ดังนี้

1. ครูควรแสดงตัวอย่างแผนผังกราฟิกที่ถูกต้องและเหมาะสมให้นักเรียนได้ศึกษา
2. ครูควรแสดงตัวอย่างการสร้างผังกราฟิกให้นักเรียนได้ทราบเบื้องหลังการเลือกผังกราฟิกที่เหมาะสม

3. ให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับกระบวนการสร้างผังกราฟิกโดยมีการอภิปรายถึงเหตุผลในการเลือกใช้ผังกราฟิกนั้น ๆ

4. แนะนำและดูแลให้นักเรียนลงมือวางแผนและเขียนผังกราฟิกของตนเอง อาจให้ร่วมทำเป็นกลุ่มหรือทั้งชั้น และมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนการเขียนผังกราฟิกระหว่างนักเรียน และครูประเมินการเขียนแผนผังกราฟิก

5. เปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละคนได้ฝึกการเขียนแผนผังกราฟิกด้วยตนเองและครูประเมินการทำงานเชิงสร้างสรรค์

จากการศึกษาการนำผังกราฟิกมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ สามารถนำมาใช้ได้ทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งกิจกรรมก่อนการเรียน กิจกรรมระหว่างเรียน และกิจกรรมการสรุป ครูแสดงตัวอย่าง อธิบายวิธีการเลือกใช้ผังกราฟิก ผู้เรียนฝึกปฏิบัติลงมือสร้างผังกราฟิกซึ่งมีการเชื่อมโยงเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กัน การวัดผล การประเมินผลหลังการเรียนการสอน และจัดให้มีการประเมินการเขียนผังกราฟิก

2.5 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของการนำแผนผังกราฟิกมาใช้ ดังนี้ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2544, น. 126 - 127) กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้แผนผังกราฟิกสรุปได้ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาการคิดในระดับสูง คือ ฝึกผู้เรียนให้ใช้การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมิน การเปรียบเทียบ การจัดกลุ่ม การสร้างมโนทัศน์ การสร้างแบบแผน เป็นต้น
2. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียน การใช้แผนผังกราฟิกเป็นการฝึกให้ผู้เรียนคิดและปฏิบัติด้วยตนเอง การทำด้วยตนเองจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจความรู้ เนื้อหาหรือบทเรียนนั้น ๆ
3. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจำได้เป็นความจำแบบถาวร เพราะผู้เรียนใช้ในการคิดในการจัดทำข้อมูล ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงและการได้เห็น ได้วาดภาพ เมื่อมีการออกแบบแผนผังกราฟิก เพื่อนำเสนอเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้จัดทำแผนผังกราฟิกจำเนื้อหาความรู้ได้นาน
4. ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลาย (Multiple Intelligences) การจัดทำแผนผังกราฟิกเป็นการพัฒนาพหุปัญญา โดยเฉพาะปัญญา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษา ด้านความคิด และคณิตศาสตร์ และด้านมิติสัมพันธ์

วลัย พานิช (2544, น. 12 - 13) กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดข้อมูลด้วยแผนผังกราฟิก โดยแบ่งเป็นประโยชน์ที่มีต่อผู้เรียนและผู้สอนมี ดังนี้

ผู้เรียนกับประโยชน์ของการใช้เทคนิคการจัดข้อมูลด้วยแผนผังกราฟิก มีดังนี้

1. ใช้เป็นส่วนหนึ่งสำหรับสื่อความหมายเรียกว่า Graphic Language หรือการสร้างระบบสื่อความหมายของผู้เรียน แสดงให้เห็นความเชื่อมโยงสัมพันธ์ของมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดต่าง ๆ เมื่อผู้เรียนอยู่ในการเรียนรู้

2. แสดงให้เห็นรูปแบบของการคิดของผู้เรียน ทั้งในรูปแบบของการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการเชื่อมโยงและการบูรณาการ

3. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการจักระบบการเรียนรู้ของตนเอง นำสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้กับความรู้เดิมมาเชื่อมความสัมพันธ์และพัฒนาการคิดในระดับสูงและนำมาใช้ประโยชน์ต่อไป

4. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาสาระ ความเชื่อมโยงของเนื้อหา หรือมโนทัศน์ต่าง ๆ เน้นให้เห็นวิธีการคิด

5. ช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจจุดประสงค์ของการเรียนรู้และเส้นทางการเรียนรู้ที่ครูจะพัฒนาผู้เรียน

6. เป็นเครื่องมือที่เรียกว่า Cognitive Tools ช่วยให้ผู้เรียนวิเคราะห์หามโนทัศน์ที่กำลังศึกษา รู้ความหมาย การแบ่งประเภท ความเกี่ยวข้องของข้อมูลที่แสดงลักษณะของมโนทัศน์นั้น ๆ เรียงลำดับ (ขั้นตอน) ของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับมโนทัศน์นั้น ๆ สาเหตุของเหตุการณ์นั้น ๆ หรือผลอันเกิดจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ผู้สอน กับประโยชน์ของการใช้เทคนิคการจัดข้อมูลด้วยแผนผังกราฟิก มีดังนี้

6.1 เป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด ครูสามารถเข้าใจความคิดของผู้เรียนหรืออีกนัยหนึ่งคือสามารถตรวจสอบความคิดของผู้เรียนเกี่ยวกับเนื้อหาหรือมโนทัศน์ต่าง ๆ ได้ หรือประเมินความคิดความเข้าใจของผู้เรียนได้

6.2 ใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนการสอนแบบบูรณาการครูใช้แผนผังกราฟิกเชื่อมโยงความเกี่ยวข้องของเนื้อหาสาระ (Content) ที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชาต่าง ๆ กับกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดทักษะ แผนผังกราฟิกที่เป็น Web เป็นเสมือนพิมพ์เขียวของครู ทำให้ครูวางแผนการสอนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

6.3 แผนภาพที่เป็นแผนผังความคิด (Concept Mapping) สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์หนังสือเรียนก่อนที่ครูจะเลือกใช้เพื่อการศึกษาการพัฒนา มโนทัศน์ ให้แก่ผู้เรียน หนังสือเล่มนั้น ๆ เพื่อให้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้และความต้องการของครูและผู้เรียน

สรุปได้ว่า แผนผังกราฟิกมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน คือ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด สังเคราะห์ สังเคราะห์ และบูรณาการเชื่อมโยงเนื้อหา เข้าใจความสัมพันธ์ของเนื้อหา สามารถสรุปสิ่งที่เรียนออกมาเป็นแผนภาพจากบทเรียนด้วยตัวเอง สามารถจดจำเนื้อหาได้ชัดเจน ถูกต้อง และได้นานมากขึ้น จนเกิดเป็นความคงทนในการเรียนรู้ และแผนผังกราฟิกยังช่วยจักระบบความคิด ช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ของมโนทัศน์ ทำให้ง่ายต่อการเรียนรู้ ตลอดจนสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากนักเรียนได้รับประสบการณ์จากกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู โดยครูต้องศึกษาแนวทางในการวัดและประเมินผล การสร้างเครื่องมือวัดให้มีคุณภาพนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถทางสมองด้านต่างๆที่นักเรียนสามารถได้รับประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม จากกระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543, น. 29) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงคุณลักษณะรวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน คือมวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพสมอง

พิชิต ฤทธิ์จรรยา (2545, น. 96) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมด้านความสามารถทางสติปัญญาของบุคคลเป็นสมรรถภาพทางด้านสมอง หรือสติปัญญาของบุคคลในการเรียนรู้ต่าง ๆ

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2548, น. 125) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากกระบวนการเรียนการสอน

บุญชม ศรีสะอาด (2556, น. 68) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากการค้นคว้า การอบรม การสั่งสอนหรือประสบการณ์ต่าง ๆ รวมทั้ง ความรู้สึก ค่านิยมจริยธรรมต่าง ๆ ที่เป็นผลมาจากการฝึกสอน

ศิริชัย กาญจนวาสี (2556, น. 165) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงปริมาณหรือคุณของความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมหรือลักษณะทางจิตใจของผู้เรียน

จากความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ของบุคคล เกิดจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพสมองที่ได้รับหลังจาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการฝึกฝน การอบรมแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการเรียนการสอนที่พัฒนาทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย

3.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กรมวิชาการ (2554, น. 56) ได้ระบุว่า ในการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สังคมศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เน้นความสามารถและคุณลักษณะที่แท้จริงของผู้เรียนจำเป็นต้องใช้วิธีการ และเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น

1. การทดสอบ เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความรู้ ความคิด ความก้าวหน้าในสาระ ที่เรียนรู้ โดยมีเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบทดสอบเลือกตอบ แบบเติมคำสั้น ๆ แบบกาถูกผิด แบบจับคู่ เป็นต้น

2. การสังเกต ซึ่งเป็นการประเมินพฤติกรรมกรรมกรมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียน เช่น ความสัมพันธ์ในการทำงานกลุ่ม การวางแผน ความอดทน วิธีแก้ปัญหา การใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ในระหว่างการเรียนการสอนและการทำกิจกรรม โดยผู้สอนสามารถสังเกตได้ตลอดเวลาโดยบันทึกข้อมูล ลงในแบบสังเกตที่สร้างขึ้น

3. การสัมภาษณ์เป็นการสนทนาซักถามพูดคุยเพื่อค้นหาข้อมูลที่ไม่อาจพบเห็นได้อย่าง ชัดเจนในสิ่งที่นักเรียนประพฤติปฏิบัติ

4. การประเมินภาคปฏิบัติ เป็นการประเมินการกระทำเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในการ สร้างผลงานให้สำเร็จ โดยผู้สังเกตจะต้องจัดทำประเด็นการประเมินผลและเครื่องมือเพื่อประกอบการประเมิน เช่น Scoring Rating หรือ Checklist

5. การประเมินแฟ้มสะสมงาน เป็นการประเมินความสามารถในการผลิตผลงานการบูรณาการความรู้ รวบรวมผลงาน การคัดเลือกผลงาน และศักยภาพในการเรียนรู้

Orlandi (1971 อ้างถึงใน กัญญา ลินทรตันศิริกลและโกศล มีคุณ, 2559) กล่าวว่า พฤติกรรมที่ต้องประเมินเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบ่งออก ดังนี้

1. ความรู้ในรายวิชาประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง มโนคติ หลักการ โครงสร้าง และแบบจำลอง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับความสามารถทางสมอง อันได้แก่ ความจำ ความเข้าใจ การ ประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การประเมินและการสร้างสรรค์

2. เจตคติและค่านิยม

3. ทักษะในวิชาสังคม อันได้แก่ ทักษะทางวิชาการและทักษะทางสังคม โดยการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใช้เพื่อพิจารณาว่า ผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนหรือไม่ ซึ่งโดยทั่วไปจุดมุ่งหมายของการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะมี 4 ประเภทคือ

3.1 เพื่อประเมินประเมินเพื่อจัดตำแหน่ง (placement evaluation)

3.2 ประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน (formative evaluation)

3.3 ประเมินเพื่อวินิจฉัย (diagnostic evaluation)

3.4 ประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน (summative evaluation)

ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น เป็นการวัดพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของผู้เรียนในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆตามที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้จะยึดการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามแนวความคิดของ Anderson and Kratwohl (2001. อ้างถึงใน วิชัย วงษ์ใหญ่ และ กัญญา ลินทร์ตันศิริกุล, 2558) ที่ได้ปรับปรุงแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินด้านความรู้ ความคิดของบลูม ดังนี้

แนวคิดเดิม (Boom)

1. ความรู้ (knowledge)
2. ความเข้าใจ (comprehension)
3. การนำไปใช้ (application)
4. การวิเคราะห์ (analysis)
5. การสังเคราะห์ (synthesis)
6. การประเมิน (evaluation)

แนวคิดใหม่ (Anderson and Kratwohl)

1. ความจำ (remembering)
2. ความเข้าใจ (understanding)
3. การประยุกต์ (applying)
4. การวิเคราะห์ (analyzing)
5. การประเมิน (evaluation)
6. การสร้างสรรค์ (creating)

โดยความหมายของความรู้ความคิดในแต่ละขั้นมีดังนี้

1. ความจำ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการจำเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้มาแล้ว ซึ่งเป็นความรู้จากการจำระยะยาว (long - term memory) ทำกริยาที่มักนำมาใช้ในการวัดความจำ เช่น ระบุ ให้นิยาม จับคู่ยกตัวอย่าง บอกรายละเอียด ฯลฯ

- ยกตัวอย่างสัตว์ป่าสงวน
- บอกความหมายอบายมุข

2. ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการเข้าใจความหมายของเรื่องราวต่าง ๆ การตีความและการแปลความจากสิ่งที่ได้เรียนมาแล้ว คำกริยาที่นำมาใช้ในการวัดความเข้าใจ เช่น สรุปแยกประเภท เปรียบเทียบ

- เปรียบเทียบลักษณะของภูมิภาคของทวีปยุโรปกับทวีปเอเชีย
- แปลความหมายของกราฟแสดงอุณหภูมิ

3. การประยุกต์ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปแล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่หรือสถานการณ์ที่แตกต่างจากสถานการณ์เดิม คำกริยาที่นำมาใช้ในการวัดการประยุกต์ เช่น แสดง คำนวณ ประยุกต์ แก้ปัญหา สาธิต สร้าง ฯลฯ

- แก้ปัญหาของสังคมไทยโดยใช้หลักการทางสังคมวิทยา
- คำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากข้อมูลที่กำหนดให้

4. การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการแยกแยะเรื่องราว เหตุการณ์ หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ คำกริยาที่นำมาใช้ในการวัดการวิเคราะห์ เช่น วิเคราะห์ ทดลองคำนวณ เปรียบเทียบ จัดกลุ่ม จำแนก เชียนไดอาแกรม

- จำได้ข้อความที่เป็นจริงและเท็จจากการฟังหรืออภิปรายทางการเมือง
- วิเคราะห์หลักการสำคัญของระบอบประชาธิปไตย

5. การประเมิน หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการตัดสินเรื่องราวต่าง ๆ โดยอาศัยเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนด คำกริยาที่นำมาใช้ในการวัดการประเมิน เช่น ตรวจสอบ วิพากษ์ ทดลอง ตัดสิน ทดสอบอ้างอิง จัดลำดับ สรุป ฯลฯ

- ทำนายสภาพเศรษฐกิจของไทย
- ประเมินระบบการปกครองไทย

6. การสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการสร้างแนวคิดและสารสนเทศใหม่จากการใช้ความรู้ที่ได้เรียนรู้มาก่อน คำกริยาที่ใช้ในการวัดการสร้างสรรค์ เช่น พัฒนา เสนอ ออกแบบ สร้าง วางแผนเขียน

- เขียนบทความแสดงให้เห็นโทษของยาเสพติด
- วางแผนในการอภิปรายปัญหาสังคม

จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นมีหลากหลายระดับ ซึ่งผู้สอนจะพิจารณาเลือกระดับในการวัดผลสัมฤทธิ์ที่ตรงกับธรรมชาติของผู้เรียนและเหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ที่ได้เป็นข้อมูลที่บ่งบอกถึงความสามารถของผู้เรียน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นที่ครอบคลุมเนื้อหาและมาตรฐานการเรียนรู้ที่ต้องการวัดตามแนวคิดใหม่ 5 ด้าน คือ ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ การวิเคราะห์และการประเมิน

3.3 ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดี

ชวาล แพร์ตันกุล (2544, น. 123 - 125) กล่าวถึง คุณลักษณะของแบบทดสอบที่ดีไว้ดังนี้

1. ต้องเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง คุณสมบัติที่จำทำให้ผู้ใช้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรงสูง คือ แบบทดสอบที่สามารถทำหน้าที่วัดสิ่งที่เราจะวัดได้อย่างถูกต้องตามความมุ่งหมาย
2. ต้องยุติธรรม (Fair) คือ โจทย์คำถามทั้งหลายไม่มีช่องทางแนะให้เด็กเดาคำตอบได้ ไม่เปิดโอกาสให้เด็กเกียจคร้านที่จะดูตำราแต่ตอบได้ดี
3. ต้องถามลึก (Searching) วัดความลึกซึ้งของวิทยาการตามแนวคิดมากกว่าที่จำกัดตามแนวกว้างว่ารู้มากน้อยเพียงใด
4. ต้องช่วยเป็นเยี่ยงอย่าง (Exemplary) คำถามที่ลักษณะท้าทายชักชวนให้คิดเด็กสอบแล้วยังมีความอยากรู้มากน้อยเพียงใด
5. ต้องจำเพาะเจาะจง (Definite) เด็กอ่านคำถามแล้วต้องเข้าใจแจ่มชัดว่าคำถามถึงอะไร หรือให้คิดอะไร ไม่ถามคลุมเครือ

6. ต้องเป็นปรนัย (Objectivity) หมายถึง คุณสมบัติ 3 ประการ คือ
 - 6.1 แจ่มชัดในความหมายของคำถาม
 - 6.2 แจ่มชัดในวิธีตรวจหรือมาตรฐานการให้คะแนน
 - 6.3 แจ่มชัดในการแปลความหมายของคะแนน
7. ต้องมีประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ สามารถให้คะแนนที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้มากที่สุดภายในเวลา
8. ต้องยากพอเหมาะ (Difficulty)
9. ต้องมีอำนาจจำแนก (Discrimination) คือ สามารถแยกเด็กออกเป็นประเภทได้ทุกระดับตั้งแต่อ่อนสุดจนถึงเก่งที่สุด
10. ต้องเชื่อมั่นได้ (Reliability) ข้อสอบนั้นสามารถให้คะแนนได้คงที่แน่นอนไม่แปรผันสรุปได้ว่า แบบทดสอบที่ดีจะต้องมีคุณลักษณะสำคัญ คือ ต้องเที่ยงตรง ยุติธรรม ถามลึก คำถามย่อย ต้องจำเพาะเจาะจง เป็นปรนัย มีประสิทธิภาพยากพอเหมาะ มีอำนาจจำแนกและต้องเชื่อมั่นได้

3.4 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2546, น. 56 - 58) ได้กล่าวถึงการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์จุดประสงค์เนื้อหาวิชาและทำตารางกำหนดลักษณะข้อสอบขั้นแรกสุดต้องทำการวิเคราะห์ว่าวิชาหรือหัวข้อที่สร้างข้อสอบวัดผลมีจุดประสงค์ของการสอนหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ อะไรบ้างทำการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาว่ามีโครงสร้างอย่างไร จัดเขียนหัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อยทุกหัวข้อพิจารณาความเกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาเหล่านั้น จากนั้นก็ทำตารางกำหนดลักษณะข้อสอบหรือที่เรียกว่าตารางวิเคราะห์หลักสูตรตารางนี้ 2 มิติ คือด้านเนื้อหา กับ สมรรถภาพที่ต้องการวัดเขียนหัวข้อเนื้อหาที่เป็นหัวข้อเรื่องใหญ่ ๆ ตามหลักสูตรวิชานั้นลงไปในแต่ละแถวของตารางตามลำดับส่วนด้านบนจะเป็นสมรรถภาพซึ่งได้จากการวิเคราะห์จุดประสงค์และในการทำตารางกำหนดลักษณะของข้อสอบนั้นขั้นแรกสุดพิจารณาว่าจะออกข้อสอบทั้งหมดกี่ข้อ เขียนจำนวนข้อลงในช่องรวมช่องสุดท้าย จากนั้นพิจารณาว่าหัวข้อเรื่องใดสำคัญมากน้อย เขียนลำดับความสำคัญลงไปแล้วกำหนดจำนวนข้อสอบที่จัดในแต่ละหัวข้อตามอันดับความสำคัญ จากนั้นกำหนดจำนวนข้อในแต่ละช่องจำนวนข้อสอบที่จะวัดในแต่ละช่องขึ้นอยู่กับว่าเรื่องนั้นต้องการให้เกิดสมรรถภาพในด้านใดมากน้อยกว่ากัน การวิเคราะห์จุดประสงค์ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแนวความคิดในการวัดที่นิยมกัน ได้แก่ การเขียนข้อสอบวัดตามการจัดประเภทจุดประสงค์การศึกษาด้านพุทธิพิสัย (Cognitive) ซึ่งจำแนกจุดประสงค์ทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัยออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ วัดด้านความรู้ ความจำ (Knowledge) วัดด้านความเข้าใจ

(Comprehension) วัดด้านการนำไปใช้ (Application) วัดด้านการวิเคราะห์ (Analysis) วัดด้านสังเคราะห์ (Synthesis) และด้านการประเมินค่า (Evaluation)

2. กำหนดแบบของข้อคำถามและวิธีการเขียนข้อสอบทำการพิจารณาและตัดสินใจว่าจะใช้ข้อคำถามรูปแบบใดศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบหลักการเขียนคำถามสมรรถภาพต่าง ๆ ศึกษาเทคโนโลยีในการเขียนข้อสอบเพื่อนำมาใช้เป็นหลักในการเขียนข้อสอบ

3. เขียนข้อสอบโดยใช้ตารางกำหนดลักษณะของข้อสอบที่จัดทำไว้ชั้นที่ 1 เป็นกรอบซึ่งจะทำให้สามารถออกข้อสอบวัดได้ครอบคลุมทุกหัวข้อเนื้อหาและทุกสมรรถภาพส่วนรูปแบบและเทคนิคในการเขียนข้อสอบยึดตามที่ศึกษาในชั้นที่ 2

4. ตรวจสอบข้อสอบนำข้อสอบที่ได้เขียนไว้ในชั้นที่ 3 มาพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่งโดยพิจารณาความถูกต้องตามตารางกำหนดลักษณะข้อสอบหรือไม่ ภาษาที่ใช้เขียนมีความชัดเจนเข้าใจง่ายเหมาะสมดีแล้วหรือไม่ ตัวถูกตัวลวงเหมาะสมเข้ากับหลักเกณฑ์หรือไม่ หลังพิจารณาข้อบกพร่องแล้วนำเอาข้อวิจารณ์นั้นมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

5. พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลองนำข้อสอบทั้งหมดมาพิมพ์เป็นแบบทดสอบโดยพิมพ์คำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีการทำแบบทดสอบไว้ที่ปกของแบบทดสอบอย่างละเอียดและชัดเจนการจัดพิมพ์รูปแบบให้เหมาะสม

6. ทดลองใช้วิเคราะห์คุณภาพและปรับปรุงนำแบบทดสอบไปทดลองกับกลุ่มที่คล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างที่จะสอบจริงซึ่งได้เรียนในวิชาเนื้อหาที่จะสอบแล้วนำผลการสอบมาตรวจให้คะแนนทำการวิเคราะห์คุณภาพ คัดเลือกเอาข้อที่มีคุณภาพเข้าเกณฑ์ตามจำนวนที่ต้องการ ถ้าข้อที่เข้าเกณฑ์มีจำนวนมากกว่าที่ต้องการก็ตัดข้อที่มีเนื้อหามากกว่าที่ต้องการส่งเป็นข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกต่ำสุดออกมาตามลำดับ นำเอาผลการสอบที่คิดเฉพาะข้อสอบที่เข้าเกณฑ์เหล่านั้นมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น

7. พิมพ์แบบทดสอบฉบับจริงนำข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกและระดับความยากเข้าเกณฑ์ตามจำนวนที่ต้องการในขั้นตอนที่ 6 มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับที่จะใช้จริงซึ่งจะต้องมีคำชี้แจงวิธีทำด้วยและในการพิมพ์นอกจากใช้รูปแบบที่เหมาะสมแล้วควรคำนึงถึงความประหยัดความถูกต้องซึ่งจะต้องตรวจทานให้ดี

พิชิต ฤทธิ์ จรุง (2544, น. 99) อธิบายการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มีการดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร การสร้างแบบทดสอบควรเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระและพฤติกรรมที่ต้องการวัด ตารางวิเคราะห์หลักสูตรจะใช้เป็นกรอบในการออกข้อสอบซึ่งจะระบุจำนวนข้อสอบในแต่ละเรื่องและพฤติกรรมที่ต้องการวัดไว้

2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นพฤติกรรมที่เป็นผลการเรียนรู้ที่ผู้สอนมุ่งหวังจะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนซึ่งผู้สอนจะต้องกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

3. กำหนดชนิดของข้อสอบและศึกษาวิธีสร้าง โดยการศึกษาดารงวิเคราะห์หลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาและตัดสินใจเลือกใช้ชนิดของข้อสอบที่จะใช้วัดว่า จะเป็นแบบใด โดยต้องเลือกให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนแล้วศึกษาวิธีเขียนข้อสอบชนิดนั้นให้มีความรู้ความเข้าใจ ในหลักและวิธีการเขียนข้อสอบ

4. เขียนข้อสอบ ผู้ออกข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบ ตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร และให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยอาศัยหลักและวิธีการเขียนข้อสอบที่ได้ศึกษามาแล้วในขั้นที่ 3

5. ตรวจสอบข้อสอบ เพื่อให้ข้อสอบที่เขียนไว้แล้วในขั้นที่ 4 มีความถูกต้องตามหลักวิชาการมีความสมบูรณ์ ครบถ้วน ตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณา ทบทวนอีกครั้งก่อนที่จะจัดพิมพ์แล้วนำไปใช้ต่อไป

6. จัดพิมพ์ข้อสอบฉบับทดลอง เมื่อตรวจสอบข้อสอบเสร็จแล้วให้พิมพ์ข้อสอบทั้งหมดจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับทดลองโดยมีค่าชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบ และจัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

7. ทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ การทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ เป็นวิธีการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริง โดยนำแบบทดสอบไปทดลองสอบกับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มที่ต้องสอบจริง แล้วนำผลการสอบมาวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพโดยสภาพการปฏิบัติจริงของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในโรงเรียนมากไม่ค่อยมีการทดลองและวิเคราะห์ข้อสอบส่วนใหญ่นำแบบทดสอบไปใช้ทดสอบแล้วจึงวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อปรับปรุงข้อสอบและนำไปใช้ในครั้งต่อ ๆ ไป

8. จัดทำแบบทดสอบฉบับจริง จากผลการวิเคราะห์ข้อสอบ หากพบว่าข้อสอบข้อใดไม่มีคุณภาพหรือมีคุณภาพไม่ดีพอ อาจจะต้องจัดทิ้งไปหรือปรับปรุงแก้ไขข้อทดสอบให้มีคุณภาพดีขึ้น แล้วจึงจัดเป็นแบบทดสอบฉบับจริงที่จะนำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

กัญญา ลินรัตตศิริกุล และโกศล มีคุณ. (2559, น. 13 - 28) ได้กล่าวถึงการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างแบบทดสอบ ผู้สร้างแบบทดสอบจะต้องตอบคำถามใน 2 ประเด็น คือ จะใช้แบบทดสอบเพื่ออะไร และจะใช้แบบทดสอบกับผู้สอบกลุ่มใด

2. กำหนดโครงเรื่องของเนื้อหาที่จะทดสอบ โดยการกำหนดเฉพาะหัวข้อที่สำคัญ ๆ เท่านั้น เมื่อได้โครงเรื่องของเนื้อหาวิชาที่จะทดสอบแล้วจึงนำมาสร้างตารางเฉพาะ (table of specification) หรือผังการสร้างข้อสอบต่อไป

3. การเตรียมตารางสร้างข้อสอบ ซึ่งมีลักษณะเป็นตารางสองทาง ทางหนึ่งเป็นส่วนเนื้อหา อีกทางหนึ่งเป็นส่วนที่เป็นพฤติกรรมต่าง ๆ โดยสิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องพิจารณาคือ การกำหนดน้ำหนักที่จะเน้นในแต่ละเนื้อหาและพฤติกรรมแต่ละด้าน

4. เลือกประเภทของข้อสอบและเขียนข้อคำถามจะต้องกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาในแต่ละเรื่องและพฤติกรรมที่ต้องการวัด

จากขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ สรุปได้ว่า การสร้างแบบทดสอบมีขั้นตอนหลัก ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน ตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือ และจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับจริง

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

มิ่งขวัญ ธรรมสโรช (2546, น. 37) ได้ศึกษาผลของวิธีสอนโดยใช้ผังกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง สิ่งแวดล้อม ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏว่านักเรียนที่สอนโดยใช้ผังกราฟิก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กมลณัฐ ศรีพนม (2549) ได้ศึกษาผลการสอนโดยใช้ผังกราฟิกที่มีต่อการคิดอย่างมีเหตุผลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การปกครองระบอบประชาธิปไตย ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองฉิม (สิงห์ จันทร์บำรุง) จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่สอนโดยใช้ผังกราฟิก เรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ฮัสหะ ปือราเหิง (2550, น. 67) ได้ศึกษาผลการสรุปทเรียนโดยใช้ผังกราฟิกที่มีต่อความคิดเชิงสาเหตุและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนกลุ่มที่สรุปทเรียนโดยใช้ผังกราฟิกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่สรุปทเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เกษมศักดิ์ หนูชุม (2552, น. 66) ได้ศึกษาผลการใช้เทคนิคผังกราฟิกเรื่อง หลักธรรมทางพุทธศาสนาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระแสงวิทยา อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า นักเรียนที่ได้รับการ

จัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องหลักกรรมทางพุทธศาสนา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ณัณณีย์ ไกรนรา (2562, น. 78) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัวที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังกราฟิก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัวหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ข้างต้น พบว่าแผนผังกราฟิกเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียน การสอน ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น ในการเรียนสามารถจดจำเนื้อหาได้นาน สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์เนื้อหา ทำให้สมองมีการพัฒนา ทางด้านความคิดและส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ผู้วิจัยจึง เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกมีส่วนสำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา ผู้เรียนให้มีทักษะในด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงเลือกการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกมาใช้ในการวิจัย เพราะต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

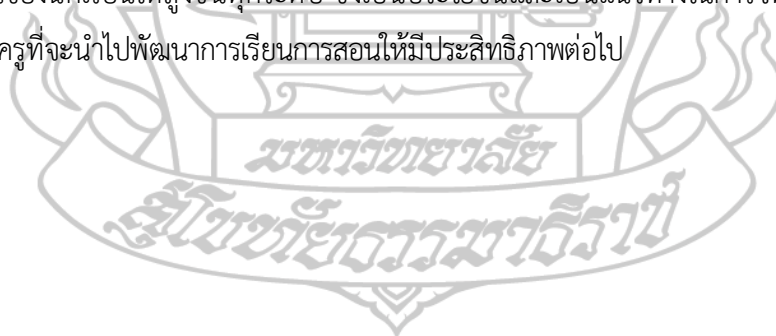
Conley (2009, อ้างถึงใน มนตรี รุ่งเรือง, 2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง The Effect of Graphic Organizers on the Academic Achievement of HighSchool Student in United States History who Receive Instruction in aBlended,Computer – based Learning Environment ได้ ศึกษาผลการใช้ผังกราฟิกร่วมกับการเรียนรู้จากบทเรียน on – line คอมพิวเตอร์ในการเรียนประวัติศาสตร์ สหรัฐอเมริกา จุดมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อหาผลกระทบของการใช้ผังกราฟิกร่วมกับการเรียนรู้ on – line คอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 60 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม ทั้ง 2 กลุ่ม ทดสอบ t - test ที่ใช้ กำหนดแบบทดสอบหลังเรียนทั้ง 2 ชุดระดับความน่าจะเป็นไม่แตกต่างประมาณ 0.05 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกาจากบทเรียน on – line ที่นำเสนอ สภาพแวดล้อมของสหรัฐอเมริกา ผสมผสานการเรียนโดยใช้ผังกราฟิกจะมีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับ โครงสร้างประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา จากบทเรียน on - line

Herbst (1995, อ้างถึงใน ชนิดา คงแสงไข, 2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง Using Graphic Oranizers on High – Grads Student’s Achievemnt in Social Studies ได้ศึกษาผลของการใช้ ผังกราฟิก ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนเกรด 9 หาความสัมพันธ์ระหว่าง ผังกราฟิกที่ใช้ทั้ง 2 แบบ และผลของการใช้ผังกราฟิก 2 แบบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา เมื่อ สิ้นสุดการทดลองมีการทดสอบหลังเรียน 2 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 เป็นการใชแบบทดสอบวัดการระลึกได้ในทันที

ครั้งที่ 2 เป็นแบบทดสอบสอบวัดการระลึกได้ ซึ่งทั้งระยะเวลาภายหลังการทดสอบครั้งที่ 1 เป็นเวลา 3 สัปดาห์ ผลการทดลองสรุปได้ว่า การใช้ผังกราฟิก มีผลด้านบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม

Katayama (2000, pp. 119 – 113, อ้างถึงใน นุรฮายา ยีเจ๊ะนิ, 2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง Getting Student Partually Involved in Note – Taking Graphic Organizers โดยกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาจำนวน 117 คนเป็นเพศหญิง 65 คนและเพศชาย 52 คนแบ่งเป็น 6 กลุ่มทดลองคือ 1. ใช้แบบสรุปความโดยย่อมีข้อมูลให้อย่างสมบูรณ์ 2. ใช้แบบสรุปความโดยย่อมีข้อมูลให้บางส่วน 3. ใช้แบบสรุปความย่อโดยมีเพียงเค้าโครงเห็นหัวเรื่องเท่านั้น 4. ใช้ผังกราฟิกแบบก้างปลาให้ข้อมูลอย่างสมบูรณ์ 5. ใช้กราฟิกแบบก้างปลาให้ข้อมูลเพียงบางส่วน และ 6. ใช้ผังกราฟิกแบบก้างปลา มีเพียงเค้าโครงหัวเรื่องเท่านั้น โดย 2 วันให้บทวนอีกครั้ง และใช้แบบทดสอบเดิม ผลวิจัยพบว่า คะแนนที่ได้ของทั้ง 6 กลุ่ม เมื่อใช้แบบทดสอบเดิมไม่แตกต่างกัน แต่ผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบที่ประยุกต์ได้จากเดิมของนักเรียนที่ใช้ผังกราฟิกสูงกว่านักเรียนที่ใช้แบบสรุปความโดยย่ออย่างนี่ยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยต่างประเทศที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในต่างประเทศ เป็นการจัดการเรียนรู้เชิงทดลอง และแผนผังกราฟิกเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนากระบวนการคิด สามารถสะท้อนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนออกมาในรูปของแผนผังกราฟิก และการใช้แผนผังกราฟิกในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาสังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นทุกระดับ ซึ่งเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่จะนำไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการและรวบรวมข้อมูลศึกษาค้นคว้า โดยมีขั้นตอนดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จำนวน 12 ห้อง รวมทั้งสิ้น 446 คน โดยจัดห้องเรียนแบบความสามารถ

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนสตรีอ่างทอง 1 ห้องเรียน รวม 40 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 แผน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

2.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โครงสร้างและมาตรฐาน การเรียนรู้ช่วงชั้นสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม มาตรฐานที่ 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทยดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกได้อย่างมีความสุข
- 2) ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก วิเคราะห์จากหนังสือวิทยานิพนธ์และเอกสารอื่นๆ เลือกใช้แผนผังกราฟิกที่เหมาะสมกับเนื้อหา
- 3) ศึกษาวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จากเอกสาร วิทยานิพนธ์ หนังสือคู่มือการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก
- 4) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากขอบข่าย ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน แล้วนำมาจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน ใช้สอนสัปดาห์ละ 3 คาบ รวมเวลาเป็น 10 คาบ (คาบละ 50 นาที) โดยกำหนดให้แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกดังในตาราง

ตารางที่ 3.1 ขั้นตอนการสอนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	ขั้นการจัดการเรียนรู้	ขั้นสรุป
1. นักเรียนรับทราบ หลักเกณฑ์ ข้อตกลง วัตถุประสงค์การเรียนรู้และรูปแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1. นักเรียนเรียนรู้วิธีการสร้างแผนผังกราฟิกแต่ละประเภท พร้อมทั้งการนำแผนผังกราฟิกไปใช้ โดยครูเสนอตัวอย่างของผังกราฟิกตามแผนการจัดการเรียนรู้	นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน
2. ครูแสดงความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่จะศึกษาโดยใช้ผังกราฟิก	2. นักเรียนศึกษาเนื้อหาเชื่อมโยงสาระที่เรียนแล้วนำมาจัดทำเป็นแผนผังกราฟิก	
3. ครูใช้คำถามเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้	ตามที่ครูเสนอ 3. นักเรียนนำเสนอเนื้อหาที่เรียนจากแผนผังกราฟิกของตนเองหน้าชั้นเรียน 4. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายตีพิมพ์ผลงานการนำเสนอ	

นอกจากนี้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยยังได้กำหนดการนำแผนผังกราฟิกมาใช้ โดยการวิเคราะห์รูปแบบของแผนผังกราฟิกที่เชื่อมโยงให้เหมาะสมกับเนื้อหาในแต่ละแผนการสอน เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยแสดงรายละเอียดที่ชัดเจนไว้ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 3.2 ประเภทแผนผังกราฟิกที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้

แผนการสอน ลำดับที่	เรื่อง	ผังกราฟิกที่ใช้	ลักษณะสำคัญของผังกราฟิก	เวลา (1 คาบ/ 50 นาที)
1	กฎหมายแพ่ง เกี่ยวกับตนเอง และครอบครัว	ผังมโนทัศน์	ผังมโนทัศน์มีความเหมาะสมกับ เนื้อหาของกฎหมายแพ่ง เกี่ยวกับตนเองและครอบครัว จะแสดงมโนทัศน์หรือความคิด รวบยอดของกฎหมายแพ่งที่ เกี่ยวกับตนเองและครอบครัวไว้ ตรงกลาง ทำให้เห็นความ สัมพันธ์ของมโนทัศน์ใหญ่และ มโนทัศน์ย่อยของกฎหมาย แต่ละประเภท ซึ่งจะมีเส้น เชื่อมโยงให้เห็นและเข้าใจ ความสัมพันธ์ของข้อมูลเพิ่ม มากขึ้น	3
2	กฎหมายแพ่ง เกี่ยวกับนิติกรรม สัญญา	ผังใยแมงมุม	ผังใยแมงมุมมีความเหมาะสม กับเนื้อหาของกฎหมายแพ่ง เกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา ซึ่งสามารถแยกแยะ องค์ประกอบ จัดลำดับข้อมูล และใช้สรุปประเด็นสำคัญของ กฎหมายแพ่งที่เกี่ยวกับนิติ กรรมสัญญา ออกมาได้อย่าง ชัดเจนครบถ้วน	2

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

แผนการสอน ลำดับที่	เรื่อง	ผังกราฟิกที่ใช้	ลักษณะสำคัญของผังกราฟิก	เวลา (1 คาบ/ 50 นาที)
3	กฎหมายอาญาที่ สำคัญ	แผนผังความคิด	แผนผังความคิดมีความ เหมาะสมกับเนื้อหากฎหมาย อาญาที่สำคัญซึ่งสามารถแสดง ความเชื่อมโยงของข้อมูลเนื้อหา ของกฎหมายอาญา ตาม ประเด็นต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งประเด็น หลัก ประเด็นรอง และประเด็น ย่อย เพื่อให้เห็นข้อมูลของ เนื้อหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น	2
4	กฎหมายที่สำคัญ เช่น รัฐธรรมนูญ แห่ง ราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน กฎหมายการรับ ราชการทหาร กฎหมายภาษี อากร กฎหมาย คุ้มครองผู้บริโภค	ผังความสัมพันธ์ แบบโครงสร้าง ต้นไม้	ผังความสัมพันธ์แบบโครงสร้าง ต้นไม้ มีความเหมาะสมกับ เนื้อหาของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน กฎหมายการรับราชการทหาร กฎหมายภาษีอากร กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ที่สามารถแสดงความสัมพันธ์ ของเนื้อหาตลอดหลั่นกันเป็นชั้นๆ ทำให้สามารถเข้าใจโครงสร้าง เนื้อหาของกฎหมายที่สำคัญได้ อย่างชัดเจน	2
5	ข้อตกลงระหว่าง ประเทศ เช่น ปฎิญญาสากลว่า ด้วยสิทธิ มนุษยชนและ กฎหมาย	แผนผังความคิด	แผนผังความคิดมีความ เหมาะสมกับเนื้อหาข้อตกลง ระหว่างประเทศ เช่น ปฎิญญา สากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและ กฎหมายมนุษยธรรมระหว่าง ประเทศซึ่งสามารถแสดงความ	1

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

แผนการสอน ลำดับที่	เรื่อง	ผังกราฟิกที่ใช้	ลักษณะสำคัญของผังกราฟิก	เวลา (1 คาบ/ 50 นาที)
	มนุษยธรรม ระหว่างประเทศ		เชื่อมโยงของข้อมูลเนื้อหาของ ข้อตกลงระหว่างประเทศ เช่น ข้อตกลงระหว่างประเทศ เช่น ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิ มนุษยชนและกฎหมาย มนุษยธรรมระหว่างประเทศ ตามประเด็นต่างๆซึ่งมีทั้ง ประเด็นหลัก ประเด็นรอง และ ประเด็นย่อย เพื่อให้เห็นข้อมูล ของเนื้อหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น	

5) นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ การเขียนตัวชี้วัดและตรวจสอบ ความชัดเจนเกี่ยวกับการสร้างการผังกราฟิกด้วยตนเองในแต่ละขั้นตอนของการใช้ผังกราฟิก

6) ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

7) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน (รายชื่ออยู่ในภาคผนวก ก) พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา ตัวชี้วัด สารการเรียนรู้ กิจกรรม การเรียนรู้ สื่อ การเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลกับจุดประสงค์การเรียนรู้ นำมาหาค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC : Index of Consistency) โดยกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.5 – 1.00 จากการพิจารณา ตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญพบว่า แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 - 1.00 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ค)

8) นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ มีประเด็นที่สำคัญคือ การเพิ่ม rubric สำหรับการประเมินผลให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นและเสนอแนะให้มีการใช้ สื่อที่หลากหลาย

9) นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ผู้วิจัย ได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ ตามขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสตรีอ่างทอง หนังสือสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมทั้งเอกสารการวัดผลประเมินผลรายวิชาสังคมศึกษา

2) ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหนังสือเอกสารต่างๆและงานวิจัย โดยศึกษาเกี่ยวกับหลักการและวิธีการสร้างแบบทดสอบ ลักษณะและชนิดของแบบทดสอบ รวมทั้งการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3) วิเคราะห์โครงสร้างเนื้อหา หน่วยการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดให้ครอบคลุมเนื้อหา เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน จำแนกวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

4) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อ ต้องการใช้จริงจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อจะมีตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งใช้ตารางวิเคราะห์ข้อสอบตามแนวคิดของ Anderson and Krathwohl (2001, อ้างถึงใน วิชัย วงษ์ใหญ่ และกัญจนา ลินทร์ตันศิริกุล, 2558) โดยมีระดับพฤติกรรมการวัด คือ ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์และการประเมิน (รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวก ค)

5) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ความสอดคล้องกับจุดประสงค์กับข้อคำถาม และปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

6) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (รายชื่ออยู่ในภาคผนวก ก) เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ โดยการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นรายข้อ

7) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

จากนั้นคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 ถือเป็นข้อสอบที่ผ่าน

พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วัดเป็นรายข้อ

8) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่เคยเรียนเนื้อหาทฤษฎีในในชีวิตประจำวันมาแล้วจำนวน 40 คนเพื่อหาคุณภาพแบบทดสอบ จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และต้องเป็นข้อสอบที่มีความยากง่ายตั้งแต่ 0.2 – 0.8 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 – 0.8 ให้เหลือไว้ใช้ จำนวน 20 ข้อ (รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวก ค)

9) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ตัดเลือกไว้ จำนวน 20 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน จากสูตร KR – 20 ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ฉบับ 0.89

10) จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำมาทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลการวิจัย ดังนี้

3.1 รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง

3.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวมเวลา 10 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 2 พฤศจิกายน ถึง วันที่ 24 พฤศจิกายน 2566

3.3 การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างถึงรูปแบบการเรียน บทบาทของผู้เรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ และวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

3.3.2 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre - test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

3.3.3 ดำเนินการทดลอง จัดการเรียนรู้อยู่โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน จำนวน 10 ชั่วโมง ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น

3.3.4 ทำการทดสอบหลังเรียน (Post - test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

3.3.5 นำคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปวิเคราะห์โดยใช้วิธีทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานและสรุปผลการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการ ดังนี้

4.1.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน โดยการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที (t - test) แบบ dependent

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

4.2.1 การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และหาประสิทธิภาพของเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีสูตร ดังนี้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2563, น. 10 - 30)

สูตร
$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{x} หมายถึง ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

n หมายถึง จำนวนสมาชิกในกลุ่ม

4.2.2 การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Stand Deviation = SD) ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยมีสูตร ดังนี้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2563, น. 10 - 38)

สูตร
$$S.D. = \frac{\sqrt{\sum (x - \bar{x})^2}}{n - 1}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

\sum แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

x แทน ค่าคะแนน

\bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

n แทน จำนวนข้อมูล

4.2.3 การหาค่า IOC ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยมีสูตร ดังนี้ (กาญจนา ลินทรต้นศิริกุล, 2563, น. 9 - 53)

สูตร
$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ΣR คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ให้ +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้ 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้ -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ค่า IOC มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 แสดงว่าข้อคำถามวัดสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

4.2.4 การวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อคำถามแต่ละข้อ โดยใช้สูตร ดังนี้ (กาญจนา ลินทร์ตันศิริกุล, 2563, น. 9 – 59 - 60)

$$\text{สูตร } P = \frac{R}{T}$$

เมื่อ p แทน ค่าความยาก

R แทน จำนวนผู้สอบที่เลือกคำตอบถูก

T แทน จำนวนผู้สอบที่เลือกคำตอบถูก

$$\text{สูตร } r = \frac{H - L}{N_H}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนก

H แทน จำนวนผู้ตอบในกลุ่มสูงที่เลือกตัวเลือกนั้น

L แทน จำนวนผู้ตอบในกลุ่มต่ำที่เลือกตัวเลือกนั้น

N_H แทน จำนวนผู้ตอบในกลุ่มสูงทั้งหมด

4.2.5 การวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับโดยใช้สูตร Kuder – Richardson (KR - 20) (กาญจนา ลินทร์ตันศิริกุล, 2563, น. 9 - 76)

$$\text{สูตร } r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\Sigma pq}{s^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเที่ยงของเครื่องมือ

K แทน จำนวนข้อคำถาม

S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนในเครื่องมือ

p แทน สัดส่วนของผู้ตอบในแต่ละข้อคำถามถูก

q แทน สัดส่วนของผู้ตอบในแต่ละข้อคำถามผิด คือ $1-p$

4.2.6 การทดสอบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่สัมพันธ์กัน ใช้สถิติแจกแจงค่าที (T – test dependent) มีสูตร ดังนี้

$$\text{สูตร } t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{N-1}}}$$

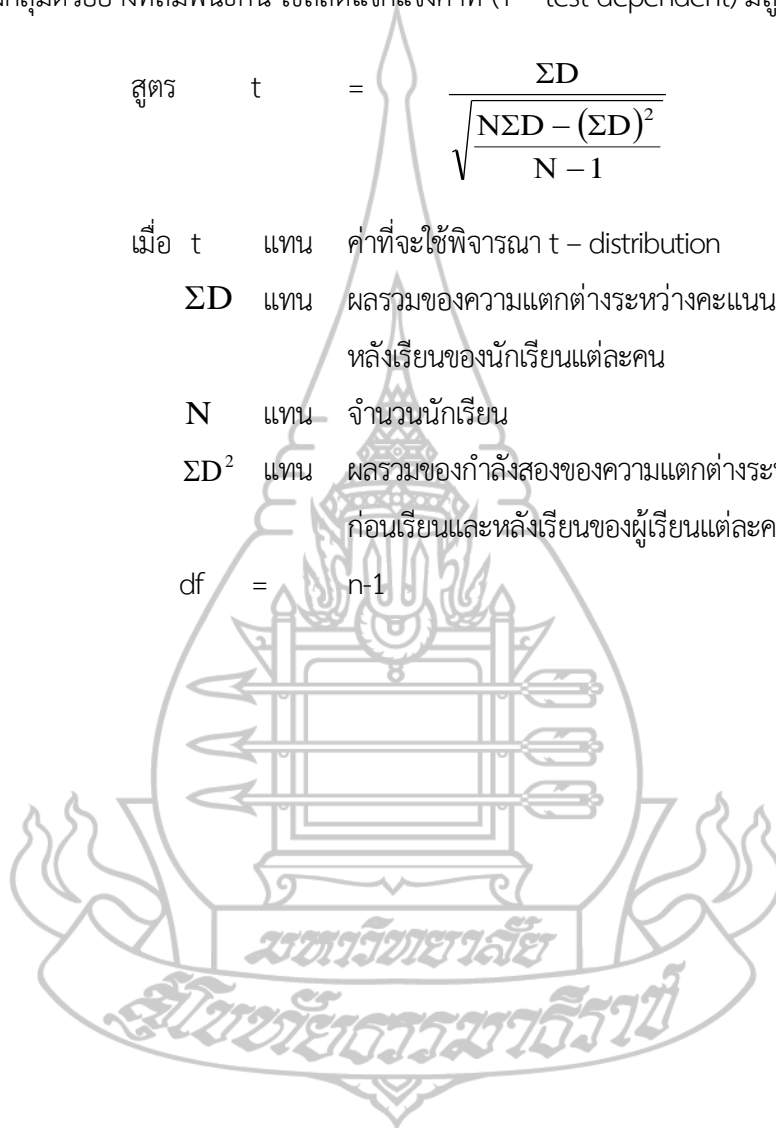
เมื่อ t แทน ค่าที่จะใช้พิจารณา t – distribution

ΣD แทน ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคน

N แทน จำนวนนักเรียน

ΣD^2 แทน ผลรวมของกำลังสองของความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนแต่ละคน

$df = n-1$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก มีรายละเอียดดังนี้

จากตารางแสดงให้เห็นว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 10.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.11 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 17.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.56 เมื่อตรวจสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามข้อสมมติฐาน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

คะแนน	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	40	10.80	2.11	19.47*	0.000**
หลังเรียน	40	17.23	1.56		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง เป็นวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มเดียว (One group pretest – posttest design) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จำนวน 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้สร้างขึ้นประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) เท่ากับ 0.67 - 1.00 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกันเป็นแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ความยากง่าย(p) ตั้งแต่ 0.20 - 0.80 มีค่าอำนาจจำแนก(r) ตั้งแต่ 0.20 - 0.80 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.89

1. สรุปการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 10.80 หลังเรียนเท่ากับ 17.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 2.11 หลังเรียนเท่ากับ 1.56 และเมื่อวิเคราะห์ผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

2. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง อภิปรายผลได้ดังนี้

ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง จากการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์รูปแบบของแผนผังกราฟิกที่มีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาสาระที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้ทั้งหมด 4 รูปแบบ ซึ่งแผนผังกราฟิกทั้ง 4 รูปแบบนี้ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ ด้านความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์และการประเมิน ได้แก่ แผนผังมโนทัศน์ ช่วยให้ผู้เรียนแสดงมโนทัศน์และความคิดรวบยอดใหญ่ไว้ตรงกลางและแสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ใหญ่และมโนทัศน์ย่อย ๆ เป็นลำดับขั้นด้วยเส้นเชื่อมโยง แผนผังความคิด ช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงสาระสนเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ระหว่างประเด็นหลัก ประเด็นรองและประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้องให้เห็นเป็นรูปธรรมในลักษณะแผนภาพ ผังใยแมงมุมใช้แสดง ในการแยกแยะองค์ประกอบต่างๆของข้อมูลใช้จัดระบบ จัดลำดับข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันตั้งแต่องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบรอง องค์ประกอบย่อยหรือตัวอย่างตามลำดับ ใช้สรุปประเด็นหรือรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผังความสัมพันธ์แบบโครงสร้างต้นไม้หรือแผนผังแบบจำแนกประเภท แผนผังรูปแบบนี้แสดงความสัมพันธ์ของเรื่องที่มีความสำคัญลดหลั่นกันเป็นชั้น ๆ หรือสัมพันธ์ที่แยกประเภทหรือบางท่านอาจเรียกผังแสดงความสัมพันธ์ที่แยกประเภท มีรูปร่างคล้ายแผนภูมิบริหารองค์การ นำเสนอโดยการเขียนชื่อเรื่องไว้ข้างบนหรือตรงกลาง แล้วลากเส้นให้เชื่อมโยงกับความคิดรวบยอดอื่น ๆ ที่สำคัญรองลงไปตามลำดับ เพราะช่วยพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์และการประเมิน นอกจากนั้นประเด็นที่สำคัญก็คือการนำผังกราฟิกมาใช้ต้องวิเคราะห์และเลือกให้เหมาะสมตรงกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระ เพื่อให้การเรียนเกิดประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้เลือกเนื้อหากฎหมายในชีวิตประจำวันเนื่องจากเนื้อหามีความซับซ้อน ประกอบไปด้วยประเด็นหลัก ประเด็นรอง และประเด็นย่อย การเรียนรู้ต้องอาศัยการเชื่อมโยงเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กัน การเลือกผังกราฟิกให้เหมาะสมกับเนื้อหาจะให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด สามารถสรุปองค์ความรู้เป็นของตนเอง สามารถแยกแยะและเข้าใจเนื้อหาของกฎหมายในชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้นและ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

นอกจากนี้ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2544, น. 126 - 127) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของการใช้แผนผังกราฟิกว่า แผนผังกราฟิกสามารถพัฒนาทักษะการคิดในระดับสูง ฝึกให้ผู้เรียนใช้การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมิน การเปรียบเทียบ การจัดกลุ่ม การสร้างมโนทัศน์ การสร้างแบบแผน และยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่เรียน ฝึกคิด และฝึกปฏิบัติด้วยตนเองเกิดความคิดแบบถาวรรวมทั้ง วลัย พานิช (2544, น. 12 - 13) กล่าวว่า แผนผังกราฟิกมีประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สอน ในเรื่องของการสร้างระบบสื่อความหมายของผู้เรียน แสดงให้เห็นความเชื่อมโยงของมโนทัศน์ ซึ่ให้เห็นรูปแบบความคิดเห็นของผู้เรียน ทั้งในรูปแบบของการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการเชื่อมโยงบูรณาการ พัฒนาระบบการเรียนรู้ของตนเอง เน้นให้เห็นวิธีคิด ผู้เรียนเข้าใจจุดประสงค์ของการเรียนรู้ รวมทั้งยังพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการคิด เป็นเครื่องมือในการวางแผนการสอนแบบบูรณาการที่เชื่อมโยงความเกี่ยวข้องของเนื้อหาสาระวิเคราะห์ หนังสือเรียนก่อนที่ครูจะเลือกใช้เพื่อการพัฒนา มโนทัศน์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ การเรียนรู้และตรงตามความต้องการของครูและผู้เรียน ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า แผนผังกราฟิกสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด จดจำเนื้อหาได้ชัดเจนถูกต้อง โดยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ ในด้านความรู้ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์และการประเมิน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมิ่งขวัญ ธรรมสโรช (2546, น. 37) กมนัญญา ศรีพนม (2549) เกษมศักดิ์ หนูซุม (2552, น. 66) และ นัยณีย์ ไกรนรา (2562, น. 78) ที่ได้ใช้เทคนิคผังกราฟิกในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาสังคมศึกษา ในเนื้อหาสาระที่แตกต่างกัน ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทั้งสิ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้สังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน และจากการบันทึกผลการเรียน หลังการสอน และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน ทั้งการนำองค์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาทำการจัดข้อมูลโดยใช้ทักษะการคิด สังเกต เปรียบเทียบ จัดเรียง ลำดับ ประเภท การอธิบาย การสื่อสารและการทำงานร่วมกันของนักเรียนตามขั้นตอนและเวลาที่กำหนดโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก พบว่า ในช่วงแรกของการจัดการเรียนการสอนยังไม่ราบรื่นเท่าที่ควร นักเรียนบางคนยังไม่เข้าใจองค์ประกอบรูปแบบของผังกราฟิก ทำให้การสรุปความรู้ในช่วงแรกล่าช้าและมีประเด็นที่ไม่ชัดเจน เนื่องจากผู้วิจัยได้จัดกลุ่มนักเรียนตามความสมัครใจ เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแสดงความสามารถของตนเองและร่วมมือวางแผนการจัดการในกลุ่มได้อย่างเต็มที่ แม้นักเรียนจะเป็นนักเรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง หรือกลุ่มอ่อนก็ตาม นักเรียนทุกคนสามารถก็จัดการองค์ความรู้ ทักษะการคิด กระบวนการสืบค้น และทักษะต่าง ๆ สามารถสรุปความรู้ได้เป็นอย่างดี นักเรียนแต่ละกลุ่มมีความกระตือรือร้นและปรับตัวทำความเข้าใจในรูปแบบผังกราฟิกและเนื้อหาการเรียนมากยิ่งขึ้น และยังมีวางแผนการทำงานของกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จตามเวลาที่กำหนด และในช่วงถัด ๆ ไป นักเรียนมีเข้าใจองค์ประกอบและโครงสร้างของผังกราฟิกรูปแบบต่างๆเพิ่มมากขึ้น และมีการวางแผนการทำงานของกลุ่มที่เป็นระบบ มีการสรุปข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ออกมาเป็นความรู้ที่ชัดเจนมากขึ้น ทำให้การจัดการ

เรียนการสอนมีความราบรื่น นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน กระตือรือร้นและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และนำเสนอผลงานของกลุ่มตนเองได้อย่างชัดเจนตามโครงสร้างของผังกราฟิกรูปแบบต่าง ๆ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นการใช้เทคนิคผังกราฟิกเป็นวิธีที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง สรุปรูปข้อมูล จัดกระทำกับข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นระบบระเบียบ เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิด ด้านพฤติกรรมกรเรียน ได้แก่ด้านความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่ได้นำเสนอไปแล้วนั้น ผู้วิจัยมีข้อค้นพบและแนวความคิดมาใช้เป็นข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1.1 ครูสังคมศึกษาสามารถนำเทคนิคผังกราฟิกมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาสูงขึ้น

3.1.2 ครูผู้สอนต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจมโนทัศน์ของผังกราฟิกรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียนสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาในรายวิชานั้น ๆ ได้

3.1.3 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกในการทำกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน ครูผู้สอนต้องวางแผนบริหารเวลาให้พอดีกับกิจกรรมในแต่ละคาบ และเน้นให้นักเรียนทำงานร่วมกัน

3.1.4 ครูผู้สอนสามารถให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ เพื่อให้ นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและทำงานร่วมกันได้อย่างเต็มที่

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกกับตัวแปรตามอื่น ๆ เช่น การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดวิเคราะห์ ความคงทนในการเรียนรู้ การทำงานกลุ่มร่วมกัน เป็นต้น

3.2.2 ในการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก อาจใช้ตัวแปรตามอื่น ๆ เป็นวัตถุประสงค์รอง เช่น ผลของการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้เทคนิคผังกราฟิกหรือความพึงพอใจต่อการใช้เทคนิคผังกราฟิก เป็นต้น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยศรี

นครินทรวิโรฒ

บรรณานุกรม

- กมลณัฐ ศรีพนม.(2549). ผลการสอนโดยใช้แผนผังกราฟิกที่มีต่อการคิดอย่างมีเหตุผลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การปกครองระบอบประชาธิปไตย ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองฉิม (สิงห์จันทร์บำรุง) จังหวัดชัยภูมิ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2554). สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544. องค์การรับส่งสินค้าและ พัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ).
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กระทรวงศึกษาธิการ
- _____. (2556). ศธ.จัดครูปรับบทบาทใหม่ทันกับเทคโนโลยีสอนเด็ก. <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=34113&Key=hotnews>
- กัญญา ลินทร์ตันศิริกุล และโกศล มีคุณ. (2559). หน่วยที่ 13 การประเมินผลและการวิจัยการเรียน การสอนวิชาสังคมศึกษา. ใน ประมวลสาระชุดวิชาสารัตถะและวิทยวิธีทางสังคมศึกษา. (น. 13-25). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เกษมศักดิ์ หนูชุม. (2552). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกเรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัยของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระแสงวิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี [วิทยานิพนธ์ปริญญา-มหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิรวรรณ ไตรโสรัส. (2549). การสร้างผังความรู้ในการจัดการเรียนการสอน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 3(2), 98-112.
- ชนาธิป พรกุล. (2543). แคนท์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. จุฬาลงกรณ์-มหาวิทยาลัย.
- ชนิดา คงแสงไข. (2562). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง พัฒนาการของไทยสมัย รัตนโกสินทร์ตอนต้นที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านอ่างทอง (ชั้นครู 2502) จังหวัดสุราษฎร์ธานี [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชวาล แพร์ตกุล. (2544). เทคนิคการวัดผล. ไทยวัฒนาพานิช.

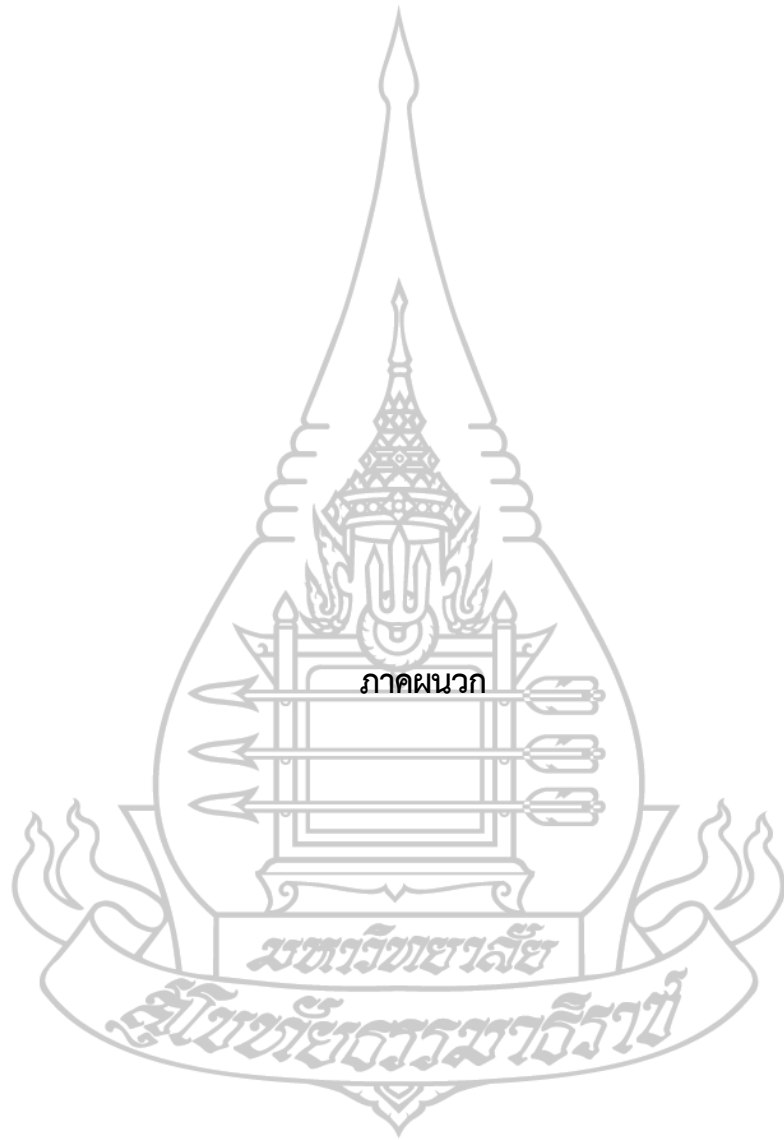
- ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง และ คนอื่น ๆ. (2545). *ผู้เรียนเป็นสำคัญ*. สถาพรบุ๊คส์.
- ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง และคณะ. (2545). *ผู้เรียนเป็นสำคัญและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูมืออาชีพ*. สถาพรบุ๊คส์.
- ทศนา แคมมณี. (2551). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2552). *ศาสตร์การสอน*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2555). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2563). หน่วยที่ 7 การค้นคว้าและการนำเสนอวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง. ใน *ประมวลสาระวิชาการวิจัยหลักสูตรและการสอน*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นัยณีย์ ไกรนรา. (2562). *ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง และครอบครัวที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนไชยวิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี [วิทยานิพนธ์-ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นาดยา ปิลันธนานนท์. (2542). *การเรียนรู้ความคิดรวบยอด*. เจ้าพระยาระบบการพิมพ์.
- น้ำผึ้ง มีนิล. (2545). *ผลของการใช้เทคนิคผังกราฟิกในการเรียนการสอนวิชาโครงงานวิทยาศาสตร์กับคุณภาพชีวิต ที่มีต่อการใช้ระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์และความสามารถในการทำโครงงานวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิภา สุมาลย์. (2551). *ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- นุรฮายา ยีเจ๊ะนิ. (2561). *ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวันที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกาบู่ จังหวัดนราธิวาส [การศึกษา-ค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การวิจัยสำหรับครู*. สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. สุวีริยาสาส์น.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2553). *การพัฒนาการคิด*. 9119 เทคนิคพรินต์ติ้ง.
- _____. (2556). *การพัฒนาการคิด (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. 9119 เทคนิคพรินต์ติ้ง.

- ปราณี เสนีย์ และมีชัย ศรีเจริญ (2544). การนำแผนภาพลำดับการคิดมาใช้ในการเรียนการสอน. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์*, 16(1), 61-64.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- _____. (2550). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 7). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2544). *แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ บทบาทครูกับการวิจัยในชั้นเรียน*. พริกหวาน กราฟิก.
- _____. (2545). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ : ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน* (พิมพ์ครั้งที่ 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และคนอื่น ๆ. (2551). *ประมวลบทความความกลุ่ยที่พัฒนาการคิดภูมิคุ้มกันในตนเอง*. พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2551). *ทักษะ 5C เพื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการสอนแบบบูรณาการ*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2548). *วิธีการสอนวิทยาศาสตร์ทั่วไป*. พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2543). *นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สู่การวิจัยในชั้นเรียน*. ใน *แนวคิดและแนวปฏิบัติสำหรับครูมัธยมเพื่อการปฏิรูปการศึกษา*. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิด วิธีและเทคนิคการสอน 1*. เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์
- มนตรี รุ่งเรือง. (2557) *ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต 'ไม่ได้ตีพิมพ์']. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- มนตรี วรารักษ์สัจจะ. (2558). *การพัฒนาการเรียนการสอนด้วยการใช้แผนผังกราฟิกเพื่อสร้างความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้ในการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์สำหรับนิสิตปริญญาตรี*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต 'ไม่ได้ตีพิมพ์']. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มิ่งขวัญ ธรรมโสโรช. (2546). *ผลของวิธีสอนที่ใช้ผังกราฟิกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสิ่งแวดล้อมในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต 'ไม่ได้ตีพิมพ์']. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2548). *การวัดผลและการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์* (พิมพ์ครั้งที่ 4). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รณชัย จันทน์แก้ว. (2559). *ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- โรงเรียนสตรีอ่างทอง. (2561). *หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสตรีอ่างทอง พุทธศักราช 2561 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. https://drive.google.com/file/d//1HwqcMlewEFUbXm5aA0mL2ehuRHgTY_Q5/view
- ล้วน สายยศ และ อังคนา สายยศ. (2540). *สถิติวิทยาทางการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 3). สุวีริยาสาส์น.
- วลัย พานิช. (2544). *แผนผังกราฟิกกับการเรียนการสอนสังคมศึกษา*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2549). *ประมวลบทความกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย วงใหญ่ และกัญญา ลินทรตันศิริกุล. (2558). หน่วยที่ 9 การประเมินหลักสูตรและการสอน. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาหลักสูตรและการสอน*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.
- ศิริชัย กาญจนาวลี. (2556). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริรณา โอบอ้อม. (2548). *ผลการสอนโดยใช้แผนผังมโนทัศน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2546). *การจัดสาระเรียนรู้กลุ่มวิทยาศาสตร์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- ส่องหล้า ตันจินดาประทีป. (2554). *การใช้ผังกราฟิกประกอบการเรียนการสอน เรื่องสารสนเทศและเรื่องการจัดหมวดหมู่หนังสือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4* กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนสุรนารีวิทยา. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ปีการศึกษา 2554. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง. (2563). *รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ปีการศึกษา 2563*. <https://www.sesasingthong.go.th/wp-content/uploads/2022/03/onet2563.pdf>
- _____. (2564). *รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ปีการศึกษา 2564*. <https://www.sesasingthong.go.th/wp-content/uploads/2022/04/รายงานผลการทดสอบ-O-NET-ฉบับสมบูรณ์-สพม.สอท. pdf>

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง. (2565). รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ปีการศึกษา 2565 <https://www.sesasingthong.go.th/wp-content/uploads/2023/06/รายงานผลการทดสอบ-O-NET-ปี-65.pdf>
- _____. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570). https://drive.google.com/file/d/178-YUKAI0zfjBUGMW4_AFr70ZV3kCG_I/view
- สิริวรรณ ศรีพหล. (2537). หน่วยที่ 4 ประวัติศาสตร์กับการประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนสังคมศึกษา. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาสารัตถะและวิทยวิธีทางวิชาสังคมศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุปรียา ต้นสกุล. (2540) ผลของการใช้รูปแบบการสอนแบบการจัดข้อมูลด้วยแผนภาพ (Graphic Organizers) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล [วิทยานิพนธ์ปริญญา-ดุขุภีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัสนี ปือราเห็ง. (2550). ผลของการสรุปบทเรียนโดยใช้แผนผังกราฟิก ที่มีต่อความคิดเชิงสาเหตุและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 [วิทยานิพนธ์-ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. นายจิตพันธ์ พลสุจริต

ตำแหน่ง	ครู กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สถานที่ปฏิบัติงาน	โรงเรียนสตรีอ่างทอง อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง
คุณวุฒิทางการศึกษา	
1. วุฒิปริญญาตรี	ศิลปศาสบัณฑิต (ศศ.บ) สาขาพัฒนาชุมชนวิทยาลัยครู พระนครศรีอยุธยา
2. วุฒิสสูงกว่าปริญญาตรี	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
ประสบการณ์หรือความชำนาญ	ด้านหลักสูตรและการสอน

2. ว่าที่ร้อยตรีพัศสรณ์ วิวรรณมงคล

ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำสาขาสังคมศึกษาและเลขานุการ สาขาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
สถานที่ปฏิบัติงาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
คุณวุฒิทางการศึกษา	
1. วุฒิปริญญาตรี	รัฐศาสตรบัณฑิต (รบ.) แขนงวิชาความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศและการเมืองการปกครองเปรียบเทียบ
2. วุฒิสสูงกว่าปริญญาตรี	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาการสอน สังคมศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประสบการณ์หรือความชำนาญ	ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

3. นางสาวณิชากา คำมณีจันทร์

ตำแหน่ง	ครู กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สถานที่ปฏิบัติงาน	โรงเรียนโพธิสารพิทยากร เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

คุณวุฒิทางการศึกษา

1. วุฒิปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 2. วุฒิสูงกว่าปริญญาตรี ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม) สาขาวิชาวัฒนธรรม
หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ประสบการณ์หรือความชำนาญ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

ที่ อว.0602.16 (ว) / ๒๐๘

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๙ สิงหาคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายจิตพันธ์ พลสุจริต

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวภิรมยา ยี่สุนทอง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 093-399-9536

ที่ อว.0602.16 (ว) / 608

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

4 สิงหาคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรีพิศภรณ์ วิวรรณมงคล
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวภิรมยา ยี่สุนทอง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการสอนสังคมศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 093-399-9536

ที่ อว.0602.16 (บ) / 608

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

9 สิงหาคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นางสาวณิชาภา คำมณีจันทร์
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวกิริมยา ยี่สุนทอง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 093-399-9536

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

รายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

แผนการจัด การเรียนรู้ที่	เรื่อง	จำนวนชั่วโมง
1	กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว	3
2	กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา	2
3	กฎหมายอาญาที่สำคัญ	2
4	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน กฎหมายการรับราชการทหาร กฎหมายภาษีอากร กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค	2
5	ข้อตกลงระหว่างประเทศ เช่น ปฏิญญาสากลว่าด้วย สิทธิมนุษยชนและมนุษยธรรมระหว่างประเทศ	1
รวม		10

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....ชั้น.....มัธยมศึกษาปีที่ 6
 รหัสวิชา...ส.33102.....ชื่อวิชา หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน.....เวลาเรียน.....10 คาบ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง.....กฎหมายแพ่งที่เกี่ยวกับตนเองและครอบครัว เวลา.....3 คาบ
 ผู้สอน.....นางสาวภิรมยา ยี่สุนทอง.....โรงเรียน.....สตรีอ่างทอง

1. สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษา
 ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.4-6/1 วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน
 ประเทศชาติและสังคมโลก

2. สาระสำคัญ

กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว มีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับเรื่องบุคคล ครอบครัว
 ทรัพย์สิน ซึ่งกฎหมายแพ่งรับรองให้เรามีฐานะบุคคลใช้ในการหาทรัพย์สินซึ่งเป็นปัจจัยในการดำรงชีพ
 ค้ำครองความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว รับรองสิทธิของบุคคลในครอบครัว รวมถึงกำหนดให้เด็ก
 และเยาวชน และบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับการคุ้มครองโดยรัฐ

3. สาระการเรียนรู้ (เนื้อหา)

1. กฎหมายที่เกี่ยวกับตนเอง

- กฎหมายเรื่องบุคคล
- กฎหมายเรื่องทรัพย์สิน
- กฎหมายเรื่องการละเมิด

2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว

- กฎหมายครอบครัว
- กฎหมายเรื่องมรดก

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ (Knowledge)

อธิบายความหมายและลักษณะของกฎหมายแพ่งที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัวได้ (K)

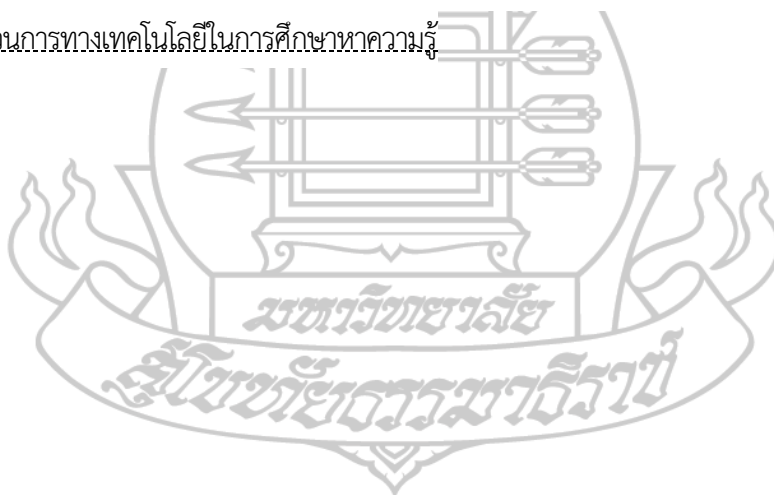
ด้านทักษะกระบวนการ (Process)

วิเคราะห์ลักษณะการกระทำ ความผิด และผลของการปฏิบัติตามกฎหมายแพ่งที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัวได้ (P)

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude) มีความใฝ่เรียนรู้และมุ่งมั่นในการทำงาน (A)

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร : มีการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และมีความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน
2. ความสามารถในการคิด : สามารถวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี : สามารถเลือก และใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีในการศึกษาหาความรู้

คาบที่ 1

เนื้อหา

- 1) กฎหมายเรื่องบุคคล
- 2) กฎหมายเรื่องทรัพย์สิน
- 3) กฎหมายเรื่องละเมิด

ขั้นนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. ครูทักทายนักเรียนเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม หลังจากนั้นให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
2. ครูนำเสนอแผนผังกราฟิก ได้แก่ ผังมโนทัศน์ โดยใช้ Microsoft Power point ประกอบการเรียนการสอนทั้งวิธีการสร้างและการนำไปใช้ เพื่อให้นักเรียนได้นำไปใช้ปฏิบัติด้วยตนเองในการทำกิจกรรม รวมทั้งแสดงความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่ต้องศึกษา ให้นักเรียนเข้าใจองค์ประกอบของเนื้อหาดังกล่าวทั้งหมด
3. ครูถามคำถามกระตุ้นความคิด
 - 1) กฎหมายคืออะไร
 - 2) กฎหมายมีความสำคัญอย่างไร
 - 3) หากไม่มีกฎหมาย นักเรียนคิดว่าสังคมจะเป็นอย่างไร

ขั้นการเรียนรู้

4. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเรื่องของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง และนักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 - 6 คนตามความสมัครใจ ให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือเรียน และสื่อออนไลน์ต่างๆ โดยแต่ละกลุ่มสรุปความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ออกมาในรูปแบบของผังมโนทัศน์ลงในกระดาษฟลิปชาร์ต แล้วให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ ในหัวข้อดังต่อไปนี้
 - 1) กฎหมายเรื่องบุคคล
 - 2) กฎหมายเรื่องทรัพย์สิน
 - 3) กฎหมายเรื่องละเมิด
5. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะของกฎหมายดังกล่าวให้นักเรียนฟังและให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานในกลุ่มของตนเองกลุ่มละ 2 นาที ครูตรวจสอบความถูกต้อง
6. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดให้นักเรียนตอบ ดังนี้
 - 1) ถ้านักเรียนต้องการเปลี่ยนชื่อตัวเองจะต้องไปยื่นคำขอการเปลี่ยนชื่อที่ใด และนักเรียนสามารถเปลี่ยนชื่อด้วยตนเองได้หรือไม่
 - 2) ถ้านักเรียนมีความประสงค์จะเปลี่ยนชื่อสกุลจะต้องเตรียมหลักฐานใดบ้าง

3) ตัวบุคคลยื่นขอมีบัตรประจำตัวประชาชนเป็นครั้งแรกเมื่ออายุเท่าไร และมีอายุการใช้
 กี่ปี

4) ผู้เยาว์สามารถทำนิติกรรมด้วยตนเองได้ในกรณีใดบ้าง

ขั้นสรุป

7. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวกับตนเอง ตามรูปแบบของ
 ผังมโนทัศน์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

8. สิ่งที่ต้องสั้ย

คาบที่ 2

เนื้อหา

- 1) การหมั้น
- 2) การสมรส
- 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตร
- 4) สิทธิหน้าที่ของบิดามารดา

ชั้นนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. นักเรียนทบทวนความรู้เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับตนเอง
2. นักเรียนดูการแสดงความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่ต้องศึกษาโดยผังมโนทัศน์ ให้นักเรียนเข้าใจองค์ประกอบของเนื้อหาดังกล่าวทั้งหมด
3. นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว เช่น การหมั้น การสมรส ทายาท พินัยกรรม เป็นต้น นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดดังนี้

- 1) นักเรียนเคยเห็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวใดบ้าง จงยกตัวอย่าง
- 2) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวมีประโยชน์กับนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

ขั้นการเรียนรู้

4. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเรื่องของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว และนักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 - 6 คนตามความสมัครใจ ให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว จากหนังสือเรียนและสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ให้แต่ละกลุ่มสรุปความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของกฎหมายเกี่ยวกับตนเอง ออกมาในรูปแบบของผังมโนทัศน์ลงในกระดาษฟลิปชาร์ต แล้วให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ ในหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1) การหมั้น
- 2) การสมรส
- 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตร
- 4) สิทธิหน้าที่ของบิดามารดา

5. นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงานจากการสรุปหัวข้อของกลุ่มตนเอง เรียงลำดับตามหัวข้อ หน้าชั้นเรียนกลุ่มละ 2 นาที ครูตรวจสอบความถูกต้อง

6. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
 - 1) นักเรียนคิดว่าการหมั้นและการสมรสมีความสำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - 2) ผู้รับบุตรบุญธรรมกับบุตรบุญธรรมสามารถสมรสกันได้หรือไม่
 - 3) ผู้เยาว์สามารถหมั้นและสมรสได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

ขั้นสรุป

7. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวกับครอบครัว ตามรูปแบบของผังมโนทัศน์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามสิ่งที่สงสัย

คาบที่ 3

เนื้อหา

กฎหมายมรดก

- ทายาทโดยธรรม
- ทายาทตามพินัยกรรม

ขั้นนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. นักเรียนและครูสรุปความรู้ในชั่วโมงที่แล้วและแสดงความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่ต้องศึกษาโดยผังมโนทัศน์ ให้นักเรียนเข้าใจองค์ประกอบของเนื้อหาดังกล่าวทั้งหมด
2. ครูนำเสนอข่าวจาก You tube เกี่ยวกับเรื่องของการฟ้องร้องมรดกเมื่อดูจบให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถาม ดังนี้
 - 1) ข่าวนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร
 - 2) นักเรียนคิดว่าข่าวที่นักเรียนดูเกี่ยวข้องกับกฎหมายอย่างไร
 - 3) นักเรียนจะมีแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างไรบ้าง

ขั้นการเรียนรู้

3. นักเรียนและครูพูดคุยและสรุปความรู้ เรื่อง กฎหมายมรดก โดยนักเรียนค้นคว้าหาความรู้จาก หนังสือเรียนและสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ในหัวข้อดังต่อไปนี้
 - ทายาท คืออะไร
 - ทายาทโดยธรรม หมายความว่าอะไร
 - ทายาทตามพินัยกรรม
4. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายประเด็นดังกล่าว เมื่อได้ข้อสรุปเนื้อหา ครูสรุปความรู้ลงบนกระดานโดยใช้ผังมโนทัศน์ และนักเรียนจดความรู้เรื่องกฎหมายมรดกเป็นผังมโนทัศน์ลงสมุดของตนเอง
5. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
 - 1) ทายาทโดยธรรมตามกฎหมาย แบ่งออกเป็นกี่ลำดับ อะไรบ้าง
 - 2) นักเรียนคิดว่ากฎหมายมรดกมีความสำคัญหรือไม่ เพราะอะไร
 - 3) นักเรียนคิดว่าถ้าไม่มีกฎหมายมรดก จะส่งผลเสียอย่างไรบ้าง

ขั้นสรุปการเรียนรู้

6. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง กฎหมายมรดก จากผังมโนทัศน์ที่สร้างขึ้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามประเด็นที่สงสัยและอธิบายเพิ่มเติมในหัวข้อกฎหมายแพ่งที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัวให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและสามารถนำมาปรับใช้กับชีวิตประจำวันของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

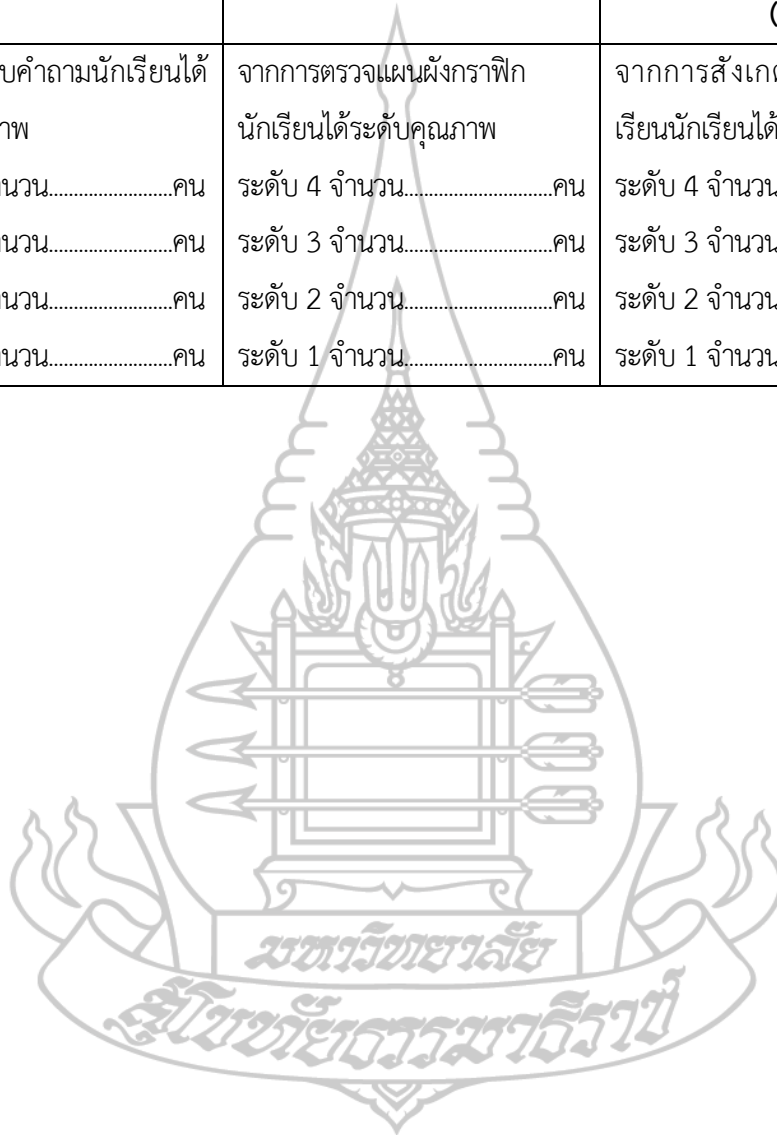
1. หนังสือสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ม.6
2. สื่อออนไลน์
3. Microsoft Power point ประกอบการเรียนการสอนเรื่อง กฎหมายแพ่งที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว
4. ข่าวจาก You Tube

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่ต้องการวัด (วัดตามจุดประสงค์ การเรียนรู้)	วิธีวัดผล (สอดคล้องกับ สิ่งที่ต้องการวัด)	เครื่องมือวัดผล (สอดคล้องกับวิธีวัดผล)	เกณฑ์การวัดและ การประเมินผล
ด้านความรู้ (K) อธิบายความหมายและลักษณะ ของกฎหมายแพ่งที่เกี่ยวข้องกับ ตนเองและครอบครัวได้ (K)	ตอบคำถาม	แบบประเมินด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และ คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	ระดับคุณภาพพอใช้ ผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์ลักษณะการกระทำ ความผิด และผลของการปฏิบัติ ตามกฎหมายแพ่งที่เกี่ยวข้อง กับตนเองและครอบครัวได้ (P)	ตรวจแผนผัง กราฟิก	แบบประเมินด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และ คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	ระดับคุณภาพพอใช้ ผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ (A) มีความใฝ่เรียนรู้และมุ่งมั่นใน การทำงาน (A)	สังเกตพฤติกรรม การเรียน	แบบประเมินด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และ คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	ระดับคุณภาพพอใช้ ผ่านเกณฑ์

ผลการประเมิน (สอดคล้องกับวิธีวัดผล)

ด้านความรู้ (K)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)	ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)
จากการตอบคำถามนักเรียนได้ ระดับคุณภาพ ระดับ 4 จำนวน.....คน ระดับ 3 จำนวน.....คน ระดับ 2 จำนวน.....คน ระดับ 1 จำนวน.....คน	จากการตรวจแผนผังกราฟิก นักเรียนได้ระดับคุณภาพ ระดับ 4 จำนวน.....คน ระดับ 3 จำนวน.....คน ระดับ 2 จำนวน.....คน ระดับ 1 จำนวน.....คน	จากการสังเกตพฤติกรรม เรียนนักเรียนได้ระดับคุณภาพ ระดับ 4 จำนวน.....คน ระดับ 3 จำนวน.....คน ระดับ 2 จำนวน.....คน ระดับ 1 จำนวน.....คน

บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

1.1 ด้านความรู้ (K)

.....
.....

1.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

.....
.....

1.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

.....
.....

2. ปัญหา/อุปสรรค/แนวทางการแก้ไข

.....
.....

3. ข้อเสนอแนะ

.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวภิรมยา ยี่สุนทอง)

...../...../.....

เกณฑ์การวัดและการประเมินผลด้านความรู้ (การตอบคำถาม)

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความถูกต้องของเนื้อหา	ตอบคำถามได้ถูกต้องตรงตามเนื้อหาได้มากกว่า 5 ประเด็นขึ้นไป	ตอบคำถามได้ถูกต้องตรงตามเนื้อหาได้มากกว่า 4 ประเด็นขึ้นไป	ตอบคำถามได้ถูกต้องตรงตามเนื้อหาได้มากกว่า 2-3 ประเด็นขึ้นไป	ตอบคำถามได้ถูกต้องตรงตามเนื้อหาได้เพียงประเด็นเดียว
2. ความถูกต้องของการใช้ภาษา	ตอบคำถามโดยใช้ภาษาที่ถูกต้องได้มากกว่า 5 ประเด็นขึ้นไป	ตอบคำถามโดยใช้ภาษาที่ถูกต้องได้มากกว่า 4 ประเด็นขึ้นไป	ตอบคำถามโดยใช้ภาษาที่ถูกต้องได้มากกว่า 2-3 ประเด็นขึ้นไป	ตอบคำถามโดยใช้ภาษาที่ถูกต้องได้เพียงประเด็นเดียว
3. คำตอบสอดคล้องกับเนื้อหา	คำตอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหามากกว่า 5 ประเด็นขึ้นไป	คำตอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหามากกว่า 4 ประเด็นขึ้นไป	คำตอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหามากกว่า 2-3 ประเด็นขึ้นไป	คำตอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหาได้เพียงประเด็นเดียว

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	10-12	7-9	4-6	ต่ำกว่า 4
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

เกณฑ์การวัดและการประเมินผลด้านทักษะ และกระบวนการ (ผังกราฟิก)

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. สรุปความรู้ได้ ถูกต้องครบตรง ประเด็น	สรุปความรู้ได้ ถูกต้องครบตรง ประเด็นได้ มากกว่า 5 ประเด็นขึ้นไป	สรุปความรู้ได้ ถูกต้องครบตรง ประเด็นดีมากกว่า 4 ประเด็นขึ้นไป	สรุปความรู้ได้ ถูกต้องครบตรง ประเด็นได้ มากกว่า 2-3 ประเด็นขึ้นไป	ได้เพียงประเด็น เดียว
2. การออกแบบ ตกแต่งอย่างมีความคิด สร้างสรรค์	มีการสร้างสรรค์ ออกแบบผัง กราฟิกได้ถูกต้อง สวยงาม	มีการสร้างสรรค์ ออกแบบผัง กราฟิกได้สวยงาม	มีการสร้างสรรค์ ออกแบบผัง กราฟิกได้เพียง เล็กน้อย	ไม่มีการ สร้างสรรค์ ออกแบบผัง กราฟิก
3. หลักการเขียน และการใช้ภาษาที่ ถูกต้อง	การเขียนถูกต้อง ตามหลักภาษา	เขียนผิดและไม่ ถูกต้องตามหลัก ภาษาเพียงเล็กน้อย ไม่เกิน 5 คำ	เขียนผิดและไม่ ถูกต้องตามหลัก ภาษาค่อนข้างมาก 5-10 คำ	เขียนผิดและไม่ ถูกต้องตามหลัก ภาษาค่อนข้าง มากกว่า 10 คำ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	10-12	7-9	4-6	ต่ำกว่า 4
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (สังเกตพฤติกรรมการเรียน)

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการเรียน และขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1. ใฝ่เรียนรู้	1.1 แสวงหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ				
	1.2 มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	1.3 สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
2. มุ่งมั่นในการทำงาน	2.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย				
	2.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้สำเร็จ				

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
19-24	ดีมาก
13-18	ดี
7-12	พอใช้
ต่ำกว่า 6	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....ชั้น.....มัธยมศึกษาปีที่ 6
 รหัสวิชา.....ส.33102.....ชื่อวิชา.....หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 7.....เรื่อง.....กฎหมายในชีวิตประจำวัน.....เวลาเรียน.....10.....คาบ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2.....เรื่อง.....กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา.....เวลา.....2.....คาบ
 ผู้สอน.....นางสาวภิรมยา ยี่สุนทอง.....โรงเรียน.....สตรีอ่างทอง

1. สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้

ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส.2.1 ม.4-6/1 วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติและสังคมโลก

2. สาระสำคัญ

กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมและสัญญา กำหนดขึ้นเพื่อให้บุคคลใช้เปลี่ยนแปลงสิทธิของตน ได้ด้วยความตั้งใจ ซึ่งบุคคลมีการติดต่อกันอยู่เสมอ จึงจำเป็นต้องอาศัยนิติกรรมและสัญญาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งมีความสำคัญต่อชีวิตบุคคลเป็นหลักประกันความมั่นคงในการติดต่อระหว่างเรากับผู้อื่น เช่น สัญญาซื้อขาย สัญญากู้ยืม สัญญาแลกเปลี่ยน สัญญาขายฝาก จำน่า จำนอง เป็นต้น

3. สาระการเรียนรู้ (เนื้อหา)

กฎหมายเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา

- ความหมายของนิติกรรมสัญญา
- สัญญาซื้อขาย
- สัญญาขายฝาก
- สัญญาเช่าทรัพย์สิน

- สัญญาเช่าซื้อ
- สัญญากู้ยืม
- สัญญาจำหน่าย
- สัญญาจ้าง

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ (Knowledge)

อธิบายความหมายและลักษณะของกฎหมายแพ่งที่เกี่ยวข้องกับนิติกรรมสัญญาได้ (K)

ด้านทักษะกระบวนการ (Process)

วิเคราะห์ลักษณะของนิติกรรมสัญญาได้ (P)

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude)

มีความใฝ่เรียนรู้และมุ่งมั่นในการทำงาน (A)

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร :: มีการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และมีความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน
2. ความสามารถในการคิด : สามารถวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับนิติกรรมสัญญา
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี : สามารถเลือก และใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีในการศึกษาหาความรู้

คาบที่ 1

เนื้อหา

1. นิติกรรม
2. สัญญา

ชั้นนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. นักเรียนและครูทบทวนความรู้เดิม
2. ครูนำเสนอแผนผังกราฟิก ได้แก่ ผังใยแมงมุม โดยใช้ Microsoft Power point ประกอบการเรียนการสอนทั้งวิธีการสร้างและการนำไปใช้ เพื่อให้นักเรียนได้นำไปใช้ปฏิบัติด้วยตนเองในการทำกิจกรรม รวมทั้งแสดงความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่ต้องศึกษาโดยใช้ผังใยแมงมุม เพื่อให้นักเรียนเข้าใจองค์ประกอบของเนื้อหาดังกล่าวทั้งหมด

3. นักเรียนนำเสนอข่าว จาก You tube เรื่อง การกู้ยืมเงิน และนักเรียนตอบคำถามคำถามกระตุ้นความคิด

- 1) ข่าวที่นักเรียนดูใครเป็นผู้กระทำความผิด
- 2) ข่าวที่นักเรียนดูมีผลทางกฎหมายอย่างไร
- 3) นักเรียนคิดว่าจะป้องกันการเกิดปัญหานี้ได้อย่างไร

ขั้นการเรียนรู้

4. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเรื่องของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความหมาย นิติกรรมสัญญาและนักเรียนจับคู่ตามความสมัครใจ ให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือเรียน และสื่อออนไลน์ โดยให้แต่ละกลุ่มสรุปความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความหมายของ นิติกรรมและสัญญา ออกมาในรูปแบบของผังใยแมงมุมลงในกระดาษฟลิปชาร์ต โดยครูตั้งประเด็นให้นักเรียนสรุปความรู้ ดังนี้

- ความหมายของนิติกรรมสัญญา
- ลักษณะของสัญญา
- ตัวอย่างเหตุการณ์ของนิติกรรมสัญญา

5. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะของนิติกรรมสัญญาให้นักเรียนฟังและและขอความร่วมมือจากตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอผลงานในกลุ่มของตนเองกลุ่มละ 2 นาที ครูตรวจสอบความถูกต้อง

6. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดให้นักเรียนตอบ ดังนี้

- 1) นิติกรรม มีลักษณะสำคัญทางกฎหมายกำหนดไว้อย่างไร
- 2) บุคคลประเภทใด ถูกจำกัดความสามารถในการทำนิติกรรม และใครเป็นผู้ทำนิติกรรม

แทนบุคคลเหล่านั้น

ขั้นสรุป

7. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวกับความหมายของนิติกรรม ตามรูปแบบของผังใยแมงมุม เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามสิ่งที่สงสัย

คาบที่ 2

เนื้อหา

- ลักษณะของสัญญา

1. สัญญาซื้อขาย
2. สัญญาขายฝาก
3. สัญญาเช่าทรัพย์สิน
4. สัญญาเช่าซื้อ
5. สัญญากู้ยืม
6. สัญญาจำนำ
7. สัญญาจำนอง

ขั้นนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. นักเรียนและครูสรุปความรู้ในช่วงที่แล้วก็แล้วและแสดงความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่ต้องศึกษาโดยผังใยแมงมุม ให้นักเรียนเข้าใจองค์ประกอบของเนื้อหาดังกล่าวทั้งหมด
2. ครูนำเสนอข่าวจาก You tube เกี่ยวกับเรื่องของการกู้ยืมเงินที่เกิดข้อพิพาทในสังคม เมื่อดูจบให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถาม ดังนี้
 - 1) นักเรียนคิดว่าการกู้ยืมเงินจำเป็นต้องทำสัญญาหรือไม่
 - 2) นักเรียนสามารถให้ผู้อื่นกู้ยืมเงินโดยคิดดอกเบี้ยร้อยละเท่าไรต่อปี
 - 3) ถ้าไม่มีการทำสัญญากู้ยืมเงินนักเรียนสามารถฟ้องร้องลูกหนี้ได้หรือไม่

ขั้นการเรียนรู้

3. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเรื่อง ลักษณะของสัญญา และนักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 - 6 คนตามความสมัครใจ ให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ เรื่อง ลักษณะสัญญา จากหนังสือเรียนและสื่อออนไลน์ต่าง ๆ โดยให้แต่ละกลุ่มสรุปความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของลักษณะสัญญา ออกมาในรูปแบบของผังใยแมงมุมลงในกระดาษปริปซาร์ท นักเรียนส่งตัวแทนออกมาจับฉลาก และสรุปความรู้ในหัวข้อที่ตนเองได้รับ แล้วให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ ในหัวข้อดังต่อไปนี้
 - 1) สัญญาซื้อขาย
 - 2) สัญญาขายฝาก
 - 3) สัญญาเช่าทรัพย์สิน
 - 4) สัญญาเช่าซื้อ
 - 5) สัญญากู้ยืม
 - 6) สัญญาจำนำ

7) สัญญาจ้าง

4. ครูอธิบายเพิ่มเติม เรื่อง ลักษณะสัญญา ดังกล่าวให้นักเรียนฟังและให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานในกลุ่มของตนเองกลุ่มละ 2 นาที ครูตรวจสอบความถูกต้อง และนำคำตอบที่ได้มาเขียนเป็นผังใยแมงมุม

5. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดให้นักเรียนตอบ ดังนี้

- สัญญาที่เป็นธรรมควรมีลักษณะอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าการทำนิติกรรมสัญญา มีความจำเป็นหรือไม่
- ถ้าไม่มีการทำสัญญาจะส่งผลเสียอย่างไรบ้าง

ขั้นสรุปการเรียนรู้

6. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญาจากผังใยแมงมุมที่สร้างขึ้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามประเด็นที่สงสัยและอธิบายเพิ่มเติมในหัวข้อกฎหมายแพ่งที่เกี่ยวกับนิติกรรมสัญญาให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและสามารถนำมาปรับใช้กับชีวิตประจำวันของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ม.6
2. สื่อออนไลน์
3. Microsoft Power potnt ประกอบการเรียนการสอนเรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา
4. ข่าวจาก You tube

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่ต้องการวัด (วัดตามจุดประสงค์ การเรียนรู้)	วิธีวัดผล (สอดคล้องกับ สิ่งที่ต้องการวัด)	เครื่องมือวัดผล (สอดคล้องกับวิธีวัดผล)	เกณฑ์การวัดและ การประเมินผล
ด้านความรู้ (K) อธิบายความหมายและลักษณะ ของกฎหมายแพ่งที่เกี่ยวข้อง กับนิติกรรมสัญญาได้ (K)	ตอบคำถาม	แบบประเมินด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ พอใช้ ผ่านเกณฑ์

สิ่งที่ต้องการวัด (วัดตามจุดประสงค์ การเรียนรู้)	วิธีวัดผล (สอดคล้องกับ สิ่งที่ต้องการวัด)	เครื่องมือวัดผล (สอดคล้องกับวิธีวัดผล)	เกณฑ์การวัดและ การประเมินผล
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์ลักษณะของนิติกรรม สัญญาได้ (P)	ตรวจแผนผัง กราฟิก	แบบประเมินด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ พอใช้ ผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ (A) มีความใฝ่เรียนรู้และมุ่งมั่นใน การทำงาน (A)	สังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	แบบประเมินด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ผลการประเมิน(สอดคล้องกับวิธีวัดผล)

ด้านความรู้ (K)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)	ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)
จากการตอบคำถามนักเรียน ได้ระดับคุณภาพ ระดับ 4 จำนวน.....คน ระดับ 3 จำนวน.....คน ระดับ 2 จำนวน.....คน ระดับ 1 จำนวน.....คน	จากการตรวจแผนผังกราฟิก นักเรียนได้ระดับคุณภาพ ระดับ 4 จำนวน.....คน ระดับ 3 จำนวน.....คน ระดับ 2 จำนวน.....คน ระดับ 1 จำนวน.....คน	จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ นักเรียนได้ระดับคุณภาพ ระดับ 4 จำนวน.....คน ระดับ 3 จำนวน.....คน ระดับ 2 จำนวน.....คน ระดับ 1 จำนวน.....คน

บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

1.1 ด้านความรู้ (K)

.....

.....

.....

1.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

.....

.....

.....

1.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค/แนวทางการแก้ไข

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวกิริมยา ยี่สุนทอง)

...../...../.....

เกณฑ์การวัดและการประเมินผลด้านความรู้ (การตอบคำถาม)

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความถูกต้องของเนื้อหา	ตอบคำถามได้ถูกต้องตรงตามเนื้อหาได้มากกว่า 5 ประเด็นขึ้นไป	ตอบคำถามได้ถูกต้องตรงตามเนื้อหาได้มากกว่า 4 ประเด็นขึ้นไป	ตอบคำถามได้ถูกต้องตรงตามเนื้อหาได้มากกว่า 2-3 ประเด็นขึ้นไป	ตอบคำถามได้ถูกต้องตรงตามเนื้อหาได้เพียงประเด็นเดียว
2. ความถูกต้องของการใช้ภาษา	ตอบคำถามโดยใช้ภาษาที่ถูกต้องได้มากกว่า 5 ประเด็นขึ้นไป	ตอบคำถามโดยใช้ภาษาที่ถูกต้องได้มากกว่า 4 ประเด็นขึ้นไป	ตอบคำถามโดยใช้ภาษาที่ถูกต้องได้มากกว่า 2-3 ประเด็นขึ้นไป	ตอบคำถามโดยใช้ภาษาที่ถูกต้องได้เพียงประเด็นเดียว
3. คำตอบสอดคล้องกับเนื้อหา	คำตอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหามากกว่า 5 ประเด็นขึ้นไป	คำตอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหามากกว่า 4 ประเด็นขึ้นไป	คำตอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหามากกว่า 2-3 ประเด็นขึ้นไป	คำตอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหาได้เพียงประเด็นเดียว

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	10-12	7-9	4-6	ต่ำกว่า 4
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

เกณฑ์การวัดและการประเมินผลด้านทักษะ และกระบวนการ (ผังกราฟิก)

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. สรุปความรู้ได้ ถูกต้องครบตรง ประเด็น	สรุปความรู้ได้ ถูกต้องครบตรง ประเด็นได้ มากกว่า 5 ประเด็นขึ้นไป	สรุปความรู้ได้ ถูกต้องครบตรง ประเด็นดีมากกว่า 4 ประเด็นขึ้นไป	สรุปความรู้ได้ ถูกต้องครบตรง ประเด็นได้ มากกว่า 2-3 ประเด็นขึ้นไป	ได้เพียงประเด็น เดียว
2. การออกแบบ ตกแต่งอย่างมี ความคิด สร้างสรรค์	มีการสร้างสรรค์ ออกแบบผัง กราฟิกได้ถูกต้อง สวยงาม	มีการสร้างสรรค์ ออกแบบผัง กราฟิกได้สวยงาม	มีการสร้างสรรค์ ออกแบบผัง กราฟิกได้เพียง เล็กน้อย	ไม่มีการ สร้างสรรค์ ออกแบบผัง กราฟิก
3. หลักการเขียน และการใช้ภาษาที่ ถูกต้อง	การเขียนถูกต้อง ตามหลักภาษา	เขียนผิดและไม่ ถูกต้องตามหลัก ภาษาเพียง เล็กน้อยไม่เกิน 5 คำ	เขียนผิดและไม่ ถูกต้องตามหลัก ภาษาค่อนข้างมาก 5-10 คำ	เขียนผิดและไม่ ถูกต้องตามหลัก ภาษาค่อนข้าง มากกว่า 10 คำ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	10-12	7-9	4-6	ต่ำกว่า 4
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (สังเกตพฤติกรรมการเรียน)

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการเรียน และขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1. ใฝ่เรียนรู้	1.1 แสวงหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ				
	1.2 มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	1.3 สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
2. มุ่งมั่นในการทำงาน	2.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย				
	2.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้สำเร็จ				

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
19-24	ดีมาก
13-18	ดี
7-12	พอใช้
ต่ำกว่า 6	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....ชั้น.....มัธยมศึกษาปีที่ 6
 รหัสวิชา...ส.33102.....ชื่อวิชา หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน.....เวลาเรียน 10 คาบ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง กฎหมายอาญาที่สำคัญ.....เวลา 2 คาบ
 ผู้สอน.....นางสาวภิรมยา ยี่สุนทอง.....โรงเรียน สตรีอ่างทอง

1. สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษา
 ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.4-6/1 วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน
 ประเทศชาติและสังคมโลก

2. สาระสำคัญ

กฎหมายอาญา เป็นกฎหมายที่รวมเอาลักษณะความผิดต่างๆและกำหนดบทลงโทษซึ่งบัญญัติ
 ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม การกระทำที่มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม
 และคนส่วนใหญ่ของประเทศ โดยถือว่าเป็นความผิดทางอาญาหากปล่อยให้มีการดำเนินการเอง หรือปล่อยให้
 ให้มีผู้กระทำผิดแล้ว ไม่มีการลงโทษจะทำให้มีการกระทำความผิดทางอาญามากขึ้น สังคมก็จะวุ่นวายขาด
 ความสงบสุข

3. สาระการเรียนรู้ (เนื้อหา)

กฎหมายอาญา

- ลักษณะสำคัญของกฎหมายอาญา
- ลักษณะความผิดทางอาญา
- โทษทางอาญา

- ความผิดทางอาญา (ความผิดต่อชีวิตและร่างกาย)
- ความผิดทางอาญา (ความผิดต่อทรัพย์สิน)

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ (Knowledge)

1. อธิบายความหมาย ลักษณะสำคัญ ความผิดทางอาญา โทษทางอาญาและการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องตามหลักกฎหมายอาญาได้ (K)
2. ยกตัวอย่างเหตุการณ์ และวิธีการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องตามหลักกฎหมายอาญา (K)

ด้านทักษะกระบวนการ (Process)

วิเคราะห์ลักษณะสำคัญ ความผิดทางอาญา ความผิดทางอาญา โทษทางอาญาของกฎหมายอาญาได้ (P)

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude)

มีความใฝ่เรียนรู้และมุ่งมั่นในการทำงาน

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. **ความสามารถในการสื่อสาร** : มีการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และมีความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน
2. **ความสามารถในการคิด** : สามารถคิดวิเคราะห์สามารถคิดหาคำตอบ หรือคิดวิเคราะห์พฤติกรรม โทษทางอาญา และความผิดทางอาญาได้
3. **ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี** : สามารถเลือก และใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีในการศึกษาหาความรู้

คาบที่ 1

เนื้อหา

กฎหมายอาญา

- ลักษณะสำคัญของกฎหมายอาญา
- ลักษณะความผิดทางอาญา
- โทษทางอาญา
- ความผิดทางอาญา (ความผิดต่อชีวิตและร่างกาย)
- ความผิดทางอาญา (ความผิดต่อทรัพย์สิน)

ขั้นนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. ครูนำเสนอแผนผังกราฟิก ได้แก่ แผนผังความคิด โดยใช้ Microsoft Power point ประกอบการเรียนการสอนทั้งวิธีการสร้างและการนำไปใช้ เพื่อให้นักเรียนได้นำไปใช้ปฏิบัติด้วยตนเองในการทำกิจกรรม รวมทั้งแสดงความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่ต้องศึกษา ให้นักเรียนเข้าใจองค์ประกอบของเนื้อหา ดังกล่าวทั้งหมด

2. ครูนำเสนอข่าวจาก You tube เรื่องเกี่ยวกับการก่ออาชญากรรม นักเรียนร่วมกันตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนคิดว่าคดียุติธรรมที่นักเรียนได้ดูเป็นคดีอะไร
- นักเรียนคิดว่าผู้ก่อเหตุควรได้รับโทษสถานใด
- เหตุการณ์ในข่าวส่งผลกระทบต่อสังคมและประเทศหรือไม่ เพราะอะไร

3. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามกระตุ้นความคิดโดยใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันเพื่อให้ นักเรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน

- นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมใดต้องได้รับโทษทางคดีอาญา

ขั้นการเรียนรู้

4. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ 5 - 6 คน และให้สมาชิกในกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่มและแบ่งหน้าที่ตามความเหมาะสมที่แต่ละคนถนัด แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เกี่ยวกับ กฎหมายอาญา ในหนังสือเรียนและสื่อออนไลน์ และนำเสนอข้อมูลออกมาในรูปแบบแผนผังความคิด โดยศึกษาข้อมูลจากหนังสือเรียน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตของคนในสังคม และอินเทอร์เน็ต ในหัวข้อต่อไปนี้

- 1) ความผิดและโทษ
- 2) การกระทำและสภาพจิตใจ
- 3) ความรับผิดทางอาญา

- 4) ความผิดทางอาญา (ความผิดต่อชีวิตและร่างกาย)
- 5) ความผิดทางอาญา (ความผิดต่อทรัพย์สิน)

ชั้นสรุป

5. นักเรียนสรุปความรู้ในหัวข้อที่ได้รับออกมาในรูปของแผนผังความคิด โดยมีครูเป็นผู้ช่วยคอยชี้แนะและอำนวยความสะดวกและเน้นย้ำให้นักเรียนคัดเลือกตัวแทนนำเสนอผลงานในคาบต่อไป
6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดคำถามกลุ่มละ 1 คำถาม เพื่อถามเพื่อนก่อนการนำเสนอในคาบต่อไป

คาบที่ 2

เนื้อหา

กฎหมายอาญา

- ลักษณะสำคัญของกฎหมายอาญา
- ลักษณะความผิดทางอาญา
- โทษทางอาญา
- ความผิดทางอาญา (ความผิดต่อชีวิตและร่างกาย)
- ความผิดทางอาญา (ความผิดต่อทรัพย์สิน)

ขั้นนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้ เรื่องกฎหมายอาญา ในคาบที่แล้ว
2. ครูนำเสนอแผนผังความคิดที่แสดงความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่ต้องศึกษา ให้นักเรียนเข้าใจองค์ประกอบของเนื้อหา
3. นักเรียนดูภาพการกระทำความผิดทางอาญา และระบุบทลงโทษที่จะต้องได้รับ

ขั้นการเรียนรู้

4. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรื่อง กฎหมายอาญา ในหัวข้อที่ตนเองได้รับมาแล้วให้สมาชิกกลุ่มฟัง และร่วมกันสรุปเนื้อหาในหัวข้อของกลุ่มตัวเอง
5. นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงานจากการสรุปหัวข้อของกลุ่มตนเองเรียงลำดับตามหัวข้อหน้าชั้นเรียนกลุ่มละ 5 นาที นักเรียนแต่ละกลุ่มซักถามสิ่งที่สงสัย ครูตรวจสอบความถูกต้อง
6. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
 - นักเรียนคิดว่าควรมีบทลงโทษหรือมาตรการใดเพื่อช่วยลดการกระทำความผิดทางอาญา
 - ในฐานะที่นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดี และมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายอาญาแล้ว นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

ขั้นสรุปการเรียนรู้

7. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง กฎหมายอาญา จากการนำเสนอของนักเรียนออกมาในรูปแบบของแผนผังความคิดเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามประเด็นที่สงสัย และอธิบายเพิ่มเติมให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและสามารถนำมาปรับใช้กับชีวิตประจำวันของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

8. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ม.6
2. สื่อออนไลน์
3. Microsoft Power point ประกอบการเรียนการสอนเรื่อง กฎหมายอาญาที่สำคัญ
4. ข่าวจาก You tube

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

	วิธีวัดผล (สอดคล้องกับ สิ่งที่ต้องการวัด)	เครื่องมือวัดผล (สอดคล้องกับ วิธีวัดผล)	เกณฑ์การวัดและ การประเมินผล
ด้านความรู้ (K) 1. อธิบายความหมาย ลักษณะสำคัญ ความผิดทางอาญา โทษทางอาญาและการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องตามหลักกฎหมายอาญาได้ (K) 2. ยกตัวอย่างเหตุการณ์ และวิธีการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องตามหลักกฎหมายอาญา (K)	ตอบคำถาม	แบบประเมินด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพพอใช้ผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์ลักษณะสำคัญ ความผิดทางอาญา ความผิดทางอาญา โทษทางอาญาของกฎหมายอาญาได้ (P)	ตรวจแผนผังกราฟิก	แบบประเมินด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพพอใช้ผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) มีความกระตือรือร้นและรับผิดชอบในการเรียน (A)	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบประเมินด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพพอใช้ผ่านเกณฑ์

ผลการประเมิน (สอดคล้องกับวิธีวัดผล)

ด้านความรู้ (K)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)	ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)
จากการตอบคำถามนักเรียนได้ ระดับคุณภาพ	จากการตรวจแผนผังกราฟิก นักเรียนได้ระดับคุณภาพ	จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียน นักเรียนได้ระดับคุณภาพ
ระดับ 4 จำนวน.....คน	ระดับ 4 จำนวน.....คน	ระดับ 4 จำนวน.....คน
ระดับ 3 จำนวน.....คน	ระดับ 3 จำนวน.....คน	ระดับ 3 จำนวน.....คน
ระดับ 2 จำนวน.....คน	ระดับ 2 จำนวน.....คน	ระดับ 2 จำนวน.....คน
ระดับ 1 จำนวน.....คน	ระดับ 1 จำนวน.....คน	ระดับ 1 จำนวน.....คน

บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

1.1 ด้านความรู้ (K)

.....
.....
.....

1.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

.....
.....
.....

1.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

.....
.....
.....

2. ปัญหา/อุปสรรค/แนวทางการแก้ไข

.....
.....
.....

3. ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ลงชื่อ..... ครูผู้สอน

(นางสาวภิรมยา ยี่สุนทอง)

...../...../.....

เกณฑ์การวัดและการประเมินผลด้านความรู้ (การตอบคำถาม)

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความถูกต้องของเนื้อหา	ตอบคำถามได้ถูกต้องตรงตามเนื้อหาได้มากกว่า 5 ประเด็นขึ้นไป	ตอบคำถามได้ถูกต้องตรงตามเนื้อหาได้มากกว่า 4 ประเด็นขึ้นไป	ตอบคำถามได้ถูกต้องตรงตามเนื้อหาได้มากกว่า 2-3 ประเด็นขึ้นไป	ตอบคำถามได้ถูกต้องตรงตามเนื้อหาได้เพียงประเด็นเดียว
2. ความถูกต้องของการใช้ภาษา	ตอบคำถามโดยใช้ภาษาที่ถูกต้องได้มากกว่า 5 ประเด็นขึ้นไป	ตอบคำถามโดยใช้ภาษาที่ถูกต้องได้มากกว่า 4 ประเด็นขึ้นไป	ตอบคำถามโดยใช้ภาษาที่ถูกต้องได้มากกว่า 2-3 ประเด็นขึ้นไป	ตอบคำถามโดยใช้ภาษาที่ถูกต้องได้เพียงประเด็นเดียว
3. คำตอบสอดคล้องกับเนื้อหา	คำตอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหามากกว่า 5 ประเด็นขึ้นไป	คำตอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหามากกว่า 4 ประเด็นขึ้นไป	คำตอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหามากกว่า 2-3 ประเด็นขึ้นไป	คำตอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหาได้เพียงประเด็นเดียว

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	10-12	7-9	4-6	ต่ำกว่า 4
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

เกณฑ์การวัดและการประเมินผลด้านทักษะ และกระบวนการ (ผังกราฟิก)

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. สรุปความรู้ได้ ถูกต้องครบตรง ประเด็น	สรุปความรู้ได้ ถูกต้องครบตรง ประเด็นได้ มากกว่า 5 ประเด็นขึ้นไป	สรุปความรู้ได้ ถูกต้องครบตรง ประเด็นมากกว่า 4 ประเด็นขึ้นไป	สรุปความรู้ได้ ถูกต้องครบตรง ประเด็นได้ มากกว่า 2-3 ประเด็นขึ้นไป	ได้เพียงประเด็น เดียว
2. การออกแบบ ตกแต่งอย่างมี ความคิด สร้างสรรค์	มีการสร้างสรรค์ ออกแบบผัง กราฟิกได้ถูกต้อง สวยงาม	มีการสร้างสรรค์ ออกแบบผัง กราฟิกได้สวยงาม	มีการสร้างสรรค์ ออกแบบผัง กราฟิกได้เพียง เล็กน้อย	ไม่มีการ สร้างสรรค์ ออกแบบผัง กราฟิก
3. หลักการเขียน และการใช้ภาษาที่ ถูกต้อง	การเขียนถูกต้อง ตามหลักภาษา	เขียนผิดและไม่ ถูกต้องตามหลัก ภาษาเพียง เล็กน้อยไม่เกิน 5 คำ	เขียนผิดและไม่ ถูกต้องตามหลัก ภาษาค่อนข้างมาก 5-10 คำ	เขียนผิดและไม่ ถูกต้องตามหลัก ภาษาค่อนข้าง มากกว่า 10 คำ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	10-12	7-9	4-6	ต่ำกว่า 4
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (สังเกตพฤติกรรมการเรียน)

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการเรียน และขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1. ใฝ่เรียนรู้	1.1 แสวงหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ				
	1.2 มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	1.3 สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
2. มุ่งมั่นในการทำงาน	2.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย				
	2.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้สำเร็จ				

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
19-24	ดีมาก
13-18	ดี
7-12	พอใช้
ต่ำกว่า 6	ปรับปรุง

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดจัดเป็นทรัพย์สินประเภทอสังหาริมทรัพย์ทั้งหมด
 1. บ้านเรือน สำนักงาน ที่ดิน
 2. แหวนเพชร เงินสด กล้องถ่ายรูป
 3. คอนโด ทองรูปพรรณ รถจักรยานยนต์
 4. คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ เรือสำราญ
2. พฤติกรรมของบุคคลในข้อใดเกี่ยวกับกฎหมายแพ่ง
 1. เก่งวีรราชทรัพย์แม่ค้าขายผลไม้ในตลาดนัด
 2. กุ้ยบุกรุกพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติเพื่อทำรีสอร์ต
 3. กรซักรถยนต์โดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ชีวิต
 4. กี่ฟ่องร้องต่อศาล เพื่อให้ศาลแต่งตั้งตนเป็นผู้จัดการมรดก
3. กฎหมายครอบครัวมีลักษณะตรงตามข้อใด
 1. การได้รับมรดกตามพินัยกรรมที่ระบุไว้
 2. การกู้เงินจากธนาคาร เพื่อซื้อบ้านหลังแรก
 3. การจดทะเบียนสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมาย
 4. การเป็นทายาทโดยธรรมจากบุคคลที่ไม่มีทะเบียนสมรส
4. ข้อใดกล่าวถึงการหมั้นไม่ถูกต้อง
 1. หากมีการหมั้นแล้วของหมั้นจะตกเป็นของฝ่ายหญิง
 2. หากฝ่ายหญิงผิดสัญญาหมั้นจะต้องคืนของหมั้นให้แก่ฝ่ายชาย
 3. หากมีการผิดสัญญาหมั้นฝ่ายที่เสียหายสามารถเรียกค่าทดแทนได้
 4. หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดผิดสัญญาหมั้น อีกฝ่ายหนึ่งสามารถฟ้องศาลบังคับสมรสได้

5. การกระทำของบุคคลใดที่ผู้เสียหายสามารถฟ้องร้องให้ดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความทางอาญาได้
 1. พิกไม่จ่ายเงินคืนกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
 2. พิกถอนหมั้นก่อนกำหนดแต่งงาน 3 เดือน
 3. พลปาก้อนหินใส่กระจกรถยนต์โดนคนขับเสียชีวิต
 4. แพรวไม่ส่งดอกเบี๋ยเงินกู้แก่เจ้าหนี้ตามกำหนดเวลา
6. ระหว่างการเดินทางไปพักผ่อนต่างประเทศ เกิดศึกดีได้ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต ในกรณีนี้หากเกิดศึกดี ยังไม่ได้เขียนพินัยกรรมระบุชื่อผู้รับมรดกในฐานะทายาทโดยชอบธรรมลำดับแรก
 1. พี่สาว
 2. หลาน
 3. บุตรชาย
 4. บิดามารดา
7. คำว่า “นิติบุคคล” มีความหมายตรงกับข้อใดมากที่สุด
 1. การรวมตัวกันของบุคคลตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป
 2. มนุษย์ที่คลอจากกรรมมารดาและอยู่รอดเป็นทารก
 3. บุคคลที่กฎหมายบัญญัติรับรองให้มีสภาพเป็นบุคคลได้
 4. บุคคลธรรมดาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม
8. “วรินทร์กู้ยืมเงินจากปรกรณ์เป็นจำนวนเงิน 100,000 บาท โดยปรกรณ์คิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 20 ต่อปี เมื่อครบกำหนดวรินทร์ไม่มาชำระหนี้” จากข้อความนี้ปรกรณ์สามารถเรียกร้องเงินคืนจากวรินทร์เท่าใด
 1. 80,000 บาท
 2. 100,000 บาท
 3. 120,000 บาท
 4. 200,000 บาท
9. เมย์กู้เงินจากเหมย 50,000 บาท พร้อมกับทำสัญญากู้เงินและลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานเรียบร้อย โดยยินยอมให้เหมยคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 20 ต่อเดือน การทำสัญญากู้เงินครั้งนี้ถูกต้องตามหลักกฎหมายหรือไม่ เพราะเหตุใด
 1. ถูกต้อง เพราะมีการลงลายมือชื่อของผู้กู้ไว้เป็นหลักฐาน
 2. ถูกต้อง เพราะผู้กู้และผู้ให้กู้ต่างยอมรับเงื่อนไขของกันและกัน
 3. ไม่ถูกต้อง เพราะขาดเจ้าหน้าที่รัฐมาเป็นพยานในการจัดทำสัญญากู้ยืม
 4. ไม่ถูกต้อง เพราะกฎหมายกำหนดให้ผู้ให้กู้เรียกดอกเบี้ยจากผู้กู้ได้ไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี

10. สันต์เช่าซื้อรถจักรยานยนต์จากร้านนายชัยเป็นเงิน 5,000 บาท โดยมีข้อตกลงในสัญญาว่าจะชำระ งวด ๆ ละ 500 บาท สันต์ชำระเงินแก่นายชัย 8 งวด แต่ปรากฏว่าสันต์ไม่ชำระเงินงวดที่ 9 และ 10 นายชัยจึงบอกเลิก สัญญาและริบเงินที่สันต์ชำระมาแล้วทั้งหมด การกระทำของร้านจักรยานยนต์สามารถกระทำได้อะไรหรือไม่ อย่างไร
1. ได้ เพราะสันต์ผิดสัญญาเช่าซื้อโดยผิดนัดไม่ชำระเงิน 2 งวดติดกัน
 2. ได้ เพราะร้านจักรยานยนต์ของนายชัยเป็นร้านที่ถูกต้องตามกฎหมาย
 3. ไม่ได้ เพราะเงินของนายสันต์ส่งไปให้นายชัย จำนวน 8 งวดนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของนายสันต์
 4. ไม่ได้ เพราะได้ทำสัญญาเช่าซื้อถูกต้องแล้วนายชัยต้องรอ
11. ข้อใดเรียงลำดับโทษทางอาญาจากหนักไปเบาได้ถูกต้อง
1. ประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ ริบทรัพย์สิน
 2. ประหารชีวิต กักขัง จำคุก ปรับ ริบทรัพย์สิน
 3. ประหารชีวิต จำคุก กักขัง ริบทรัพย์สิน ปรับ
 4. ประหารชีวิต กักขัง จำคุก ริบทรัพย์สิน ปรับ
12. การกระทำของบุคคลในข้อใดถือเป็นความผิดทางอาญา
1. โด่กปลั่งมือทำกระถางต้นไม้ของเพื่อนบ้านแตก
 2. เด็กไม่ยอมชำระหนี้บัตรเครดิตตามเวลาที่ธนาคารกำหนดไว้
 3. แคนแอบหยิบขนมออกจากร้านสะดวกซื้อ เพราะไม่อยากเสียเงิน
 4. แคนเตะฟุตบอลไปโดนรถยนต์ของผู้อื่นจนเกิดร่องรอยความเสียหาย
13. เด็กหญิงนู๋ อายุ 7 ปี ใช้ไม้ตีแขนเด็กชายบอย อายุ 6 ปี เนื่องจากไม่พอใจที่เด็กชายบอยแย่งของเล่นของตน ในกรณีนี้เด็กหญิงนู๋มีความผิดหรือไม่ อย่างไร
1. มีความผิด แต่ไม่ต้องรับโทษเพราะมีเหตุยกเว้น
 2. มีความผิด และต้องรับโทษเต็มตามระวางโทษที่กำหนดไว้
 3. ไม่มีความผิด เพราะเป็นการกระทำความผิดโดยไม่เจตนา และยังไม่รู้ดีขงสา
 4. ไม่มีความผิด เพราะเด็กอายุไม่เกิน 7 ปีกระทำความผิด กฎหมายยกเว้นโทษ

14. นายดำแอบทราบมาว่าในวันพรุ่งนี้นายแดง นายขาว และนายแสด ซึ่งร่วมกันวางแผนจะมาปล้นทรัพย์ที่บ้านของตนเองในคืนเกิดเหตุจึงได้ไปหลบ ซ่อนอยู่ในตู้เสื้อผ้าส่วนนายแดง นายขาว และนายแสดได้แอบเข้ามาในบ้านและเอาทรัพย์ ขณะที่กำลังจะออกจากบ้านนายดำนั้น นายม่วงได้ขับรถจักรยานยนต์ผ่านมาเห็นจึงตะโกนว่า “ขโมย ขโมย” นายแสดจึงใช้ปืนยิงนายม่วงแต่กระสุนพลาดไป หลังจากนั้นนายดำได้ยิงปืนขึ้นและพูดว่า “ถ้าไม่วางทรัพย์ลงจะยิงให้ตาย” ทั้งสามคนเกิดความกลัวจึงวางทรัพย์แล้ววิ่งหนีไป ดังนั้นการกระทำของทั้งสามคนเป็นความผิดฐานใด
1. ผิดฐานลักทรัพย์
 2. ผิดฐานพยายามลักทรัพย์
 3. ผิดฐานปล้นทรัพย์
 4. ผิดฐานพยายามปล้นทรัพย์
15. แดงสูบบุหรี่ก่อนนอนแล้วเผลอหลับไปเป็นผลให้เกิดไฟไหม้บ้านของแดง แล้วลามไปไหม้บ้านของดำ ซึ่งอยู่ติดกันด้วย แดงก็ถูกไฟลวกหลายแห่งต้องรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล แดงให้การว่าขณะสูบบุหรี่เขาไม่คิดว่าจะหลับ จนทำให้เกิดไฟไหม้และเขาก็มิได้เจตนาจะให้เกิดไฟไหม้ กรณีนี้จะเกิดผลอย่างไร
1. แดงต้องรับผิดทางอาญา แต่ไม่ต้องถูกลงโทษ
 2. แดงต้องรับผิดทางอาญา เพราะความประมาททำให้เกิดความเสียหาย
 3. แดงไม่ต้องรับผิดทางอาญา เพราะแดงมิได้ทำให้ใครบาดเจ็บ นอกจากตัวของแดง
 4. แดงไม่ต้องรับผิดทางอาญา เพราะขาดเจตนาอันเป็นสาระสำคัญของกฎหมายอาญา แต่แดงต้องใช้ค่าเสียหายทางแพ่ง
16. นายมั่ง นายมี และนายมาก ร่วมกันวางแผนขโมยโทรศัพท์เคลื่อนที่ของนางมาขณะก้าวขึ้นรถประจำทางโดยที่นางมาไม่รู้ตัว เพื่อได้ทรัพย์และคนร้ายทั้งสามคนหลบหนีไปอย่างลอบนวล การกระทำของคนร้ายถือเป็นการผิดฐานใด
1. ชิงทรัพย์
 2. ฉกทรัพย์
 3. ปล้นทรัพย์
 4. วิ่งราวทรัพย์
17. “อนุชิตเข้ารับราชการทหารตอนมีอายุครบ 21 ปี บริบูรณ์” จากข้อความนี้การรับราชการทหารเมื่ออายุถึงเกณฑ์สอดคล้องกับข้อใด
1. สิทธิ
 2. หน้าที่
 3. เสรีภาพ
 4. จารีต ประเพณี

18. ถ้าประชาชนต้องการยื่นเรื่องร้องทุกข์ในกรณีถูกเอาเปรียบเกี่ยวกับสินค้าและบริการ จะยื่นเรื่องดังกล่าวได้ที่ใด
1. สำนักนายกรัฐมนตรี
 2. คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
 3. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
 4. คณะกรรมการรับเรื่องร้องทุกข์
19. หากมีสินค้าที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค ต้องดำเนินการอย่างไร
1. ชี้ให้เห็นถึงอันตรายในการบริโภค
 2. ทำการโฆษณาในข้อเท็จจริง หรือไม่ปิดบัง
 3. การทำโฆษณาพร้อมกับให้คำแนะนำหรือคำเตือน เกี่ยวกับวิธีการใช้หรืออันตราย
 4. ถูกทุกข้อ
20. ข้อใดมีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายระหว่างประเทศมากที่สุด
1. การกักขัง
 2. การลี้ภัย
 3. การละเมิด
 4. การจำนอง

ภาคผนวก ค

ผลการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผลการค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก
(แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กฎหมายแพ่งที่เกี่ยวกับตนเองและครอบครัว)

ข้อที่	รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น			ΣR	IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2	การเขียนสาระสำคัญมีความถูกต้องครบถ้วน สัมพันธ์กับเนื้อหา	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
3	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
4	กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
5	กิจกรรมมีการใช้ผังกราฟิกมีเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
6	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	1	1	0	2	1	สอดคล้อง
7	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
8	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมและจุดประสงค์	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
9	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ และความสามารถผู้เรียน	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
10	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรม	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
11	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง

ผลการค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก
(แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา)

ข้อที่	รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น			ΣR	IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	แผนเมืองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2	การเขียนสาระสำคัญมีความถูกต้องครบถ้วน สัมพันธ์กับเนื้อหา	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
3	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
4	กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
5	กิจกรรมมีการใช้ผังกราฟิกมีเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
6	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
7	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
8	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมและจุดประสงค์	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
9	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ และความสามารถผู้เรียน	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
10	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรม	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
11	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง

ผลการค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก
(แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง กฎหมายอาญา)

ข้อที่	รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น			ΣR	IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2	การเขียนสาระสำคัญมีความถูกต้องครบถ้วน สัมพันธ์กับเนื้อหา	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
3	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
4	กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
5	กิจกรรมมีการใช้ผังกราฟิกมีเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
6	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
7	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
8	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมและจุดประสงค์	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
9	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ และความสามารถผู้เรียน	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
10	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรม	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
11	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง

ผลการค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก
(แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน กฎหมาย
การรับราชการทหาร กฎหมายภาษีอากร และกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค)

ข้อที่	รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น			ΣR	IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	แผนมืองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2	การเขียนสาระสำคัญมีความถูกต้องครบถ้วน สัมพันธ์กับเนื้อหา	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
3	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
4	กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
5	กิจกรรมมีการใช้ผังกราฟิกมีเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
6	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
7	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
8	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมและจุดประสงค์	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
9	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วย และความสามารถผู้เรียน	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
10	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรม	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
11	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง

ผลการค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก
(แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ข้อตกลงระหว่างประเทศ เช่น ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
และกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ)

ข้อที่	รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น			ΣR	IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	1	1	1	3	1	สอดคล้อง ง
2	การเขียนสาระสำคัญมีความถูกต้องครบถ้วน สัมพันธ์กับเนื้อหา	1	1	1	3	1	สอดคล้อง ง
3	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง ง
4	กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์	1	1	1	3	1	สอดคล้อง ง
5	กิจกรรมมีการใช้ผังกราฟิกที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน	1	1	1	3	1	สอดคล้อง ง
6	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง ง
7	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	1	1	1	3	1	สอดคล้อง ง
8	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมและจุดประสงค์	1	1	1	3	1	สอดคล้อง ง
9	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วย และความสามารถผู้เรียน	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง ง
10	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรม	1	1	1	3	1	สอดคล้อง ง
11	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง ง

ตารางวิเคราะห์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และผังการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ตามแนวคิด Anderson and Krathwohl
("Bloom's Revised Taxonomy")

จุดประสงค์ ตามแผนการจัดการเรียนรู้	พฤติกรรมการณ์เรียนรู้					
	ความจำ	ความเข้าใจ	การประยุกต์ใช้	การวิเคราะห์	การประเมิน	รวม
แผนที่ 1 - อธิบายความหมายและลักษณะของกฎหมายแพ่งที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัวได้ - วิเคราะห์ลักษณะการกระทำ ความผิด และผลของการปฏิบัติตามกฎหมายแพ่งที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัวได้	3	3		3		9
แผนที่ 2 - อธิบายความหมายและลักษณะของกฎหมายแพ่งที่เกี่ยวข้องกับนิติกรรมสัญญาได้ - วิเคราะห์ลักษณะของนิติกรรมสัญญาได้	1	2	1	1	1	7
แผนที่ 3 - อธิบายความหมาย ลักษณะสำคัญ ความผิดทางอาญา โทษทางอาญาและการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องตามหลักกฎหมายอาญาได้ - ยกตัวอย่างเหตุการณ์ และวิธีการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องตามหลักกฎหมายอาญา	1			1		9

จุดประสงค์ ตามแผนการจัดการเรียนรู้	พฤติกรรมการเรียนรู้					
	ความจำ	ความเข้าใจ	การประยุกต์ใช้	การวิเคราะห์	การประเมิน	รวม
- วิเคราะห์ลักษณะสำคัญ ความผิดทาง อาญา ความผิดทางอาญา โทษทางอาญา ของกฎหมายอาญาได้				6	1	
แผนที่ 4 - อธิบายความหมายและความสำคัญของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ ปัจจุบัน กฎหมายการรับราชการทหาร กฎหมายภาษีอากร และกฎหมายคุ้มครอง ผู้บริโภคได้ - วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามกฎหมาย เกี่ยวกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทยฉบับปัจจุบัน กฎหมายการรับราชการ ทหาร กฎหมายภาษีอากร และกฎหมาย คุ้มครองผู้บริโภคได้	3	1				6
แผน 5 - อธิบายความหมายข้อตกลงระหว่าง ประเทศที่เกี่ยวข้องกับมนุษยธรรมได้ - วิเคราะห์ข้อตกลงระหว่างประเทศที่ เกี่ยวข้องกับมนุษยธรรมได้	3			1		4
รวม	12	6	3	12	2	35

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

ข้อสอบ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
2	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
3	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
4	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
5	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
6	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
7	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
8	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
9	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
10	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
11	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
12	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
13	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
14	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
15	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
16	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
17	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
18	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
19	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
20	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
21	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
22	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
23	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
24	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
25	1	1	1	3	1	สอดคล้อง

ข้อสอบ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
26	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
27	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
28	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
29	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
30	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
31	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
32	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
33	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
34	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
35	1	1	1	3	1	สอดคล้อง

จากตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีข้อสอบที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ 35 ข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ (0.50 ขึ้นไป)

ผลการหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ก่อนเรียน - หลังเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	ผลการ วิเคราะห์	ข้อที่	ความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	ผลการ วิเคราะห์
1	0.50	0.30	ใช้ได้	19	0.65	0.50	ใช้ได้
2	0.68	0.35	ใช้ได้	20	0.58	0.35	ใช้ได้
3	0.53	0.25	ใช้ได้	21	0.53	0.35	ตัดทิ้ง
4	0.43	0.15	ตัดทิ้ง	22	0.59	0.71	ใช้ได้
5	0.73	0.55	ใช้ได้	23	0.50	0.30	ใช้ได้
6	0.70	0.60	ใช้ได้	24	0.59	0.59	ใช้ได้
7	0.73	0.55	ใช้ได้	25	0.65	0.70	ใช้ได้
8	0.30	0.30	ใช้ได้	26	0.68	0.45	ใช้ได้
9	0.63	0.55	ใช้ได้	27	0.65	0.40	ใช้ได้
10	0.63	0.55	ใช้ได้	28	0.70	0.30	ใช้ได้
11	0.43	0.35	ใช้ได้	29	0.53	0.05	ตัดทิ้ง
12	0.43	0.15	ตัดทิ้ง	30	0.40	0.00	ตัดทิ้ง
13	0.45	0.20	ใช้ได้	31	0.65	0.30	ใช้ได้
14	0.60	0.30	ใช้ได้	32	0.53	0.35	ใช้ได้
15	0.60	0.40	ใช้ได้	33	0.63	0.15	ตัดทิ้ง
16	0.70	0.40	ใช้ได้	34	0.50	0.20	ใช้ได้
17	0.60	0.30	ใช้ได้	35	0.73	0.35	ใช้ได้
18	0.60	0.60	ใช้ได้				

จากตาราง ผลการหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน จำนวน 35 ข้อ พบว่ามีข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์ คือ มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 จำนวน 35 ข้อ และมีข้อสอบที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 6 ข้อ คือ ข้อ 4,12,21,29,30 และ 33 จึงคัดเลือกไว้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ โดยพิจารณาหาค่าความยากง่าย(p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ที่เหมาะสม แล้วจึงนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน จำนวน 20 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งหมด มีค่าเท่ากับ 0.89 ซึ่งแปลผลได้ว่าข้อสอบมีความเชื่อมั่นสูง

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

มหาวิทยาลัยสุรินทร์ราชภัฏ

สุรินทร์ราชภัฏ

แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมาย
ในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

คนที่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	10	15
2	5	15
3	9	14
4	9	17
5	8	16
6	12	18
7	11	15
8	13	18
9	10	19
10	7	16
11	8	15
12	13	17
13	11	18
14	11	17
15	12	18
16	9	18
17	10	16
18	13	16
19	11	19
20	9	18
21	7	14
22	12	16
23	13	17
24	11	19
25	14	19

คนที่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน
26	15	17
27	13	19
28	12	19
29	11	18
30	11	18
31	13	16
32	10	18
33	12	19
34	11	16
35	8	19
36	12	17
37	13	19
38	12	18
39	11	16
40	10	20
ผลรวม	432	689
\bar{x}	10.80	17.23
S.D.	2.11	1.56

This is Mendeley biography

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	post	17.23	40	1.561	.247
	pre	10.80	40	2.115	.334

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	Post&pre	40	.387	.014

Paired Samples Test

		Paired Differences		95% Confidence Interval of the Difference		t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Lower	Upper			
Pair 1	Post- pre	6.425	2.086	7.092	5.758	19.476	39	.000

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล	นางสาวภิรมยา ยี่สุนทอง
วัน เดือน ปี เกิด	27 พฤษภาคม 2534
สถานที่เกิด	จังหวัดอ่างทอง
ที่อยู่ปัจจุบัน	โรงเรียนสตรีอ่างทอง อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2558
ประวัติการทำงาน	ครู คศ.2

